

MONUMENTA SAECULARIA.

HERAUSGEGEBEN

VON DER

KÖNIGLICH BAYERISCHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN

ZUR

FEIER IHRES HUNDERTJÄHRIGEN BESTEHENS

AM 28. MÆRZ 1859.

I. CLASSE.

2. **L. SPENGEL** : DEXIPPI PHILOSOPHI PLATONICI IN ARISTOTELIS
CATEGORIAS DUBITATIONES ET SOLUTIONES.

MÜNCHEN.

IN COMMISSION BEI G. FRANZ.

ΔΕΞΙΠΠΟΥ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ

ΕΙΣ ΤΑΣ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

ΑΠΟΡΙΑΙ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ.

GRAECE

EDIDIT

LEONARDUS SPENGEL.

MONACHI M. D. CCC. LIX.

TYPIS CAROLI ROBERTI SCHURICH.

Lectori S.

Dexippum historicum eundem esse atque philosophum Tzetzes Chil.
IX, hist. 274 censet

*Δέξιππος ὁ φιλόσοφος, μύστης ὢν Ἰαμβλίχου,
πολλὰ μὲν συνεγράψατο καὶ ἕτερα βιβλία,
ὢν τῷ ἐνὶ ἐνέτυχον τῷ εἰς κατηγορίας.
ἔγραψε δὲ καὶ Σκυθικά, ἃ μέχρι νῦν οὐκ οἶδα,
καὶ ἕτερα ὡς εἶρηκα, μόνον τὸ ἐν δ' ἀνέγνω —*

sequiturque Ang. Maius Nov. Collect. tom. II. p. 346, quod ab Eunapio
historicus ἀνὴρ ἀπάσης παιδείας τε καὶ δυνάμεως λογικῆς ἀνάπλεως
dicitur. At neque dictio nostri habet quod cum illa conveniat, et initium
libri hominem qui philosopham artem, non historicam profiteretur fuisse
docet, ut non sine ratione verba πλατωνικοῦ φιλοσόφου addita sint.

Aliorum dubitationes et solutiones in Aristotelis categorias in hoc
volumen conguessit, cuius primus liber in universum disputat, secundus
οὐσίαν, tertius cuius minima pars restat, ποσότητα tractat; reliqua igitur
omnia interciderunt. Simplicio autor noster non ignotus, haec enim tradit
in limine commentarii: καὶ Δέξιππος δὲ ὁ Ἰαμβλίχου καὶ αὐτὸς μὲν τὸ
τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον συντόμως ἐξηγήσατο, προηγουμένως δὲ τὰς
Πλωτίνου ἀπορίας ὡς ἐν διαλόγῳ προτεινομένας αὐτῷ διαλύειν προτί-

θεται, οὐδὲν δὲ οὐδὲ οὗτος σχεδὸν τοῖς Πορφυρίου καὶ Ἰαμβλίχου προστεθεικώς. sed egregie fecit ille doctissimus Aristotelis interpres, qui fontes ipsos aggressus et autorum nomina qui in singulis philosophi verbis haerebant, nobis traderet.

Graeca Dexippi verba — nam latine a Feliciano ex libro Sangermanensi nostro simili, qualis est Laurentianus LXXI, 33 apud Bandinium III, 21, versus Venetiis a. MDXLVI apud Hieronymum Scotum excusus est — ex cod. Par. Sang. 332 (S) adhibito Regio 1941 (R) descripta V. D. Ludovicus Maria Ernestus Sahune anno MDCCCXXX misit Friderico Creuzero nostro, qui qua erat animi liberalitate et candore has schedas nobis ut perlustraremus et publicaremus concessit.

*Δεξίππου φιλοσόφου Πλατωνικοῦ τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους
κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων.*

- α. Διὰ τί πολλοὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἠπόρησαν;
- β. Διὰ τί κατηγορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον;
- γ. Τίνος ἐστὶν ἡ κατηγορία σημαντική, πότερον φωνῆς ἢ πράγματος; 5
- δ. Πῶς χρή τὰς κατηγορίας εὐρίσκειν καὶ μὴ ὑπάγεσθαι ταῖς τῶν
Στωϊκῶν ἀπορίαις;
- ε. Διὰ τί περὶ τῶν κατηγοριῶν λέγειν ἐπαγγειλάμενος οὐκ ἀπ'
ἐκείνων ἄρχεται, ἀλλὰ τῶν ὁμωνύμων καὶ συνωνύμων;
- ς. Διὰ τί Ἀρχύτας ἐν τοῖς καθόλου λόγοις περὶ ὁμωνύμων καὶ 10
συνωνύμων καὶ παρωνύμων οὐκ εἴρηκε;
- ζ. Διὰ τί οὐ πάντα τὰ χρήσιμα προέγραψεν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα μετὰ
τὴν τῶν κατηγοριῶν ἀπόδοσιν ἐπήνεγκεν;
- η. Διὰ τί περὶ πρώτων τῶν ὁμωνύμων εἶπεν;
- θ. Διὰ τί περὶ ὁμωνυμίας μᾶλλον οὐκ εἴρηκεν; 15
- ι. Διὰ τί προσέθηκε τὸ μόνον, λέγων ὧν ὄνομα μόνον κοινόν;
- ια. Πῶς πολλῶν τοῖς ὁμωνύμοις ὄντων κοινῶν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος
εἶπε μόνον τὸ κοινόν;
- ιβ. Ὅτι οὔτε κατὰ τὸ ἀδιαίρετον κοινὸν οὔτε κατὰ τὸ διηρημένον
κοινὸν ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῖς ὁμωνύμοις. 20
- ιγ. Ἄλλη ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.

2. Ἀρ. κατηγορίας] κατηγορίας τοῦ Ἀριστοτέλους S. — λύσεων] adde πρώτων·
κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου. — 5. πράγματος] adde ἡ νοήματος. — 12. μετὰ]
πρὸς S. — 14. περὶ πρώτων] primum de Felic. — 18. τὸ] abundat. — 19.
ὅτι] ἔτι S.

- ιδ. Ἄλλη ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.
 ιε. Ὅτι περιττῶς προσέθηκε τὸ ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος.
 ις. Διὰ τί οὐκ εἶπεν ὅρος τῆς οὐσίας ἀλλὰ λόγος;
 5 ιζ. Ὅτι δύναται τὰ ὁμώνυμα εἶναι συνώνυμα.
 ιη. Πῶς τοῦ ὁμωνύμου ἐν πάσαις ταῖς κατηγορίαις θεωρουμένου ὁ λόγος αὐτῶν τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνῃ ὁμώνυμα περιορίζει;
 ιθ. Διὰ τί μετὰ τὰ ὁμώνυμα τὰ συνώνυμα ἔταξεν;
 κ. Ὅτι ἡμάρτηται τὰ κατὰ συμπλοκὴν καὶ ἄνευ συμπλοκῆς λεγόμενα.
 10 κα. Ὅτι κατὰ τὴν ἐνυπογραφὴν τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύναται τὸ σῶμα εἶναι ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τῷ χρόνῳ.
 κβ. Ὅτι εὐρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μέρη τῆς οὐσίας.
 κγ. Ὅτι ὁ λόγος ὁ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ κοινός ἐστι καὶ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ.
 15 κδ. Ὅτι αἱ εὐωδία ποιότητες οὐσαι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ χωρισταί εἰσιν.
 κε. Ἀπορίαί πλείονες πρὸς τὴν ιδιότητα τῶν καθ' ὑποκειμένου φερόμεναι, καὶ τούτων δὲ λύσεις.
 κς. Ὅτι οὐχ ὡς καθ' ἑτέρον λέγεται τὸ γένος τοῦ εἶδους.
 κζ. Διὰ τί ὁ μὲν ἄνθρωπος κατὰ Σωκράτους, τὸ δὲ εἶδος οὐκέτι;
 20 κη. Πῶς ἐνίας καὶ πῶς πάσας καὶ ποίας ἑκατέρως λέγει κατηγορεῖσθαι τὰς τοῦ κατηγορουμένου διαφορὰς καὶ τὰς τοῦ ὑποκειμένου;
 κθ. Ὅτι τινὰ ὄντα γένη ἕτερα ταῖς αὐταῖς διαφοραῖς χρῆται.
 λ. Ἀπορίαί καὶ περὶ τοῦ ἑτερογενοῦς.
 λα. Τί εἶδος, τί διαφορά, καὶ πῇ διέστηκεν αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων;
 25 λβ. Πόθεν ἢ εὗρεσις τοῦ εἶδους καὶ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς;
 λγ. Πῶς εἶπεν ἕτεροι τῷ εἶδει καὶ αἱ διαφοραί;

1. ἄλλη . . κοινόν om. S. — 2. ἔτι S et sic ubique in seqq. capitibus. — post λόγος S ἔτι εὐρίσκεται . . οὐσίας ex cap. 22. — 10. τὸ] τῷ S. — 11. χρόνῳ] loco et tempore Felic. — 13. ὑποκειμένων S. — 14. μὴ ὑποκειμένων R. — 16. πρὸς] τῶν πρὸς S. — 20. fort. ἑκατέρως. — 22. γένει S. ἕτερα] διάφορα R. — 24. διέστηκε τοῦτο R. — 25. γένους καὶ εἶδους S. τῆς om. R.

λδ. Πως τὸ άτομον καὶ ἐν ἀριθμῷ λέγεται;
 λε. Πως δύναται ὁ εἰς καὶ ἄτομος τοῦ εἶνός καὶ ἀτόμου ἀριθμοῦ διαφερεῖν;

λς. "Οτι οὐ παρὸν εἶναι τῶν κατηγοριῶν τομῇ.
 λζ. "Οτι οὐκ ἐλλείπει τῶν κατηγοριῶν τομῇ.

λη. "Οτι ἀλλὰ ἀντὶ ἀλλων οὐκ εἰσάγει τὰ τῶν κατηγοριῶν γέννη.

λθ. "Οτι τὸ εἶναι οὐχ ὁμῶνυσιν ἀλλὰ συνώνυμον.

μ. "Οτι τὸ εἶναι ἡτοι ἐκείνης κατηγορίας κατηγοροῦμεν, καὶ οὕτως
 ἐπ' αὐτοὺς προσησώμεθα, ἢ εἰ ἐγκέκληται ἀπὸ τοῦ εἶναι γένος
 ἐν εἰν τὸ εἶναι.

10

9. ἐγκέκληται] ἐγκέκληται R. ἐγκέλειται S.

*Δεξίππου Πλατωνικοῦ φιλοσόφου εἰς τὰς Ἀριστοτέλους
κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων τὸ πρῶτον. ἔστι δὲ
διαλογικὸν τὸ σύγγραμμα καὶ τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα
αὐτὸς οὗτος Δέξιππος καὶ Σέλευκος.*

- 5 Ὅκνος τις ἔχει με μάλα καλὴν καὶ γενναίαν χάριν αἰτῆσαι προθυ-
μούμενον, ὃ τῶν καλῶν ἐμοὶ καθηγητὰ Δέξιππε, ἐπεὶ δὲ Ἡσιόδῳ
λέγοντι πείθομαι
Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
θαρσῶν διαλεχθῆναι περὶ αὐτῆς βούλομαι.
- 10 Ἀλλ' ἔγωγε καὶ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον, ὡ καλὲ καὶ ἀγαθὲ Σέλευκε,
ὅτι τηλικούτος ὢν εὐμαθὶς καὶ πραότητι διαφερόντως ἐκλάμπεις, ἐμ-
βριθῶς τε πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντᾷς, ἀσφαλῶς τε καὶ ἀπταιστώ-
ς ταύτας φυλάττεις, ὑπὸ δὲ ἀγχινίας καὶ ὀξύτητος κινούμενος πολὺ
τούς ἄλλους ὑπερπηδᾷς ταῖς ἐρωτήσεσι, καὶ νῦν δὲ ἐτοιμὸς σοὶ πεί-
15 θεσθαι σπουδαίως ἔχοντι περὶ τὰ μαθήματα. οὐδενὸς μὲν γὰρ τῶν
ἐκ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐνδεῶς ἔχεις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ γένους καὶ δόξης
ὑπάρχει σοι, ὅσα μηδενὶ τῶν καθ' ἡμᾶς. ἐπαινῶ δέ σου τὴν τε τῆς
φύσεως ἐπιτηδειότητα πρὸς πάντα ἀνηγμένην τὰ καλά, καὶ ὅτι τῶν
μὲν ἄλλων τῶν ἔξωθεν ὑπαρχόντων ὑπερφρονεῖς, παιδείας δὲ ἐρᾷς
20 καὶ τοῦ μανθάνειν ἀχορέστως ἔχεις, ὥστε ὃ τι βούλει τῶν εἰς λόγους
ἡκόντων ἐπίταττε.

1—4. titulum om. S. — 2. ἔστι] ἔτι R. — 6. Ἡσιόδῳ] Op. v. 315. —
9. διαλεχθῆναι om. S. καὶ om. S. — 12. ἐμβριθός S. μαθήσεις.] προμαθήσεις S.
— 18. ἀνεγμένην S.

Διαίτησον δὴ τοῖς εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἡπορημένοις, καὶ τὰ ἀμφισβητούμενα διαλῦσαι πειράσθητι.

Μέγα μὲν τὸ ἐπίταγμα, ὃ φίλη καὶ τιμιωτάτη κεφαλὴ, καὶ οὐτι μοι νῦν ἐπιτελεσθῆναι ῥάδιον. ἦτε γὰρ ἐπὶ Διϋφίλῃ τῇ θυγατρὶ συμφορὰ τῇ σοφῇ τε καὶ καλῇ βαρεῖά μοι καὶ χαλεπὴ φαίνεται. τί γὰρ 5 οὐ δεῖ τάλῃθι λέγειν; καὶ τὸ σῶμά μοι νόσοις ἐκτέτηκεν· ἡδέως μὲν σοι πεῖθομαι, πόρρωθεν δὲ ὥσπερ οἱ δειλοὶ τῶν ἀγωνιστῶν ὁμολογεῖν ἔγνωκα, ὅτι Πλωτίνῳ τῷ Πλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιλέγειν χαλεπὸν οὕτω βαθέως ἡπορηκότι. Οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ πρὸς δαίμονά περ κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ἦρωα σὴν χάριν ὁρμᾶν οὐκ ὀκνῶ, σὺ δέ μοι 10 ξυλλαμβάνου τοῦ λόγου τὰς κατὰ μέρος ἐξηγήσεις μηδαμῶς ἀπαιτῶν· πολλὰς γὰρ καὶ ἀπείρους συγγραφὰς εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ μάλιστα Πορφύριος, εἰθ' ὕστερον Ἰάμβλιχος καταβέβληνται καὶ τῷ πλήθει δυσλόητους. Ἴν' οὖν μὴ ταυτὸν ἐκείνοις πάθωμεν, μόνον τὰ ἀπορούμενα ἐρώτα· οὐ γὰρ ὥσπερ λείποντι προσθῆσαι 15 διανοοῦμαι, οὐχ οὕτω τετύφωμαι, ἀλλὰ ταχείας καὶ συντόμους καὶ σαφεῖς τὰς λύσεις ἀποδοῦναι βούλομαι. δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα τὰς ἀπορίας ταύτας ἀναγνώσεσθαι τῶν κατηγοριῶν νενοηκέναι πρῶτον τὰ ἐδάφια ἀκριβῶς τὰ κατὰ λέξιν, ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ἐνταῦθα λεγομένων εἴσεται.

1. Τί οὖν ποτε ἦν ἄρα τὸ ποιῆσαν τοὺς παλαιοὺς φιλοσόφους ποι- 20 κίλας καὶ παντοδαπὰς ἐσχηκέναι πρὸς ἀλλήλους ἐριδας περὶ τούτου τοῦ Ἀριστοτελικοῦ συγγράμματος, ὃ δὴ καλοῦμεν κατηγορίας; σχεδὸν γὰρ κατανενόηκα, ὡς οὔτε πλείους ἀντιλογίαι εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν γεγόνασιν, οὔτε μείζους ἀγῶνες κεκίνηνται οὐ μόνον τοῖς Στωϊκοῖς καὶ Πλατω- νικοῖς σαλεύειν ἐπιχειροῦσι ταύτας τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας, ἀλλὰ 25

4. διὰ φίλῃ R. διφιλή S. om. Felic. Num Διφύλλῃ? — 5. τε om. S. — 6. ἡδέως] ὅρα τὸ ἐπιεικὲς τοῦ φιλοσόφου mrg. R. — 10. Ὀμηρικὸν] περὶ Διομήδους ταῦτά φησι. R. mrg. imo Il. ε. 104. — 12. ἀπείρους om. S. — 15. μόνον S. — λείπόν τι προσθεῖναι? — 16. σαφεῖς καὶ συντόμους S. — 19. ἐπεὶ] fort. εἰ δὲ μή, vel ἐπεὶ ἄλλως. — 25. ταύτας ἐπιχειροῦσι S.

καὶ αὐτοῖς γε τοῖς Περιπατητικοῖς πρὸς ἑαυτούς; τοῖς μὲν μᾶλλον ἐφικνεῖσθαι τῆς διανοίας τὰνδρὸς ὑπειληφόσι, τοῖς δ' εὐπορώτερον λύειν οἰομένοις τὰ παρ' ἑτέρων ἀπορούμενα.

Ὅτι, ὃ φιλομαθέστατε Σέλευκε, περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν
5 λέξεων ὧν αὐταὶ σημαίνουσι, σκοπὸς ἐστὶ ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ λόγος πᾶσι τοῖς εἶδεσι τῆς φιλοσοφίας χρήσιμος, τούτου δὲ ἀρχαὶ αἱ ἀπλᾶί λέξεις καὶ τὰ ὑπὸ τούτων σημαινόμενα, εἰκότως πολλὴ γέγονεν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ καλῶς ἢ μὴ καλῶς Ἀριστοτέλει διειλη-
φέναι περὶ αὐτῶν.

10 Ἀλλὰ δὴ τί βούλεται αὐτῷ ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν
2. ὄνομα; οὐ γὰρ δήπου παραστήσαι ἐθέλει, πῶς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἄνθρωποι μέμφονται. τῇ γὰρ κατηγορίᾳ ἢ ἀντίκειται ἢ ἀπολογία, τοῦτο ὄνομα τέταχεν ἢ τῶν Ἑλλήνων διάλεκτος, ὥστε εἰκότως ἂν τις αὐτὸν αἰτιάσαιο, ὅτι ξενίζει τοῖς ὀνόμασι.

15 Πολλὰ μὲν οὖν, ὃ Σέλευκε, πρὸς ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπαντήσεις φέρονται ὑπὲρ Ἀριστοτέλους, καὶ ταύτας ἔξεστιν ἀναλέγεσθαι ἐκ τε τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Πορφυρίου. ἐγὼ δὲ τὰς μὲν πλείους παρήσειν ἔοικα, τὴν δὲ φαινομένην εἶναι μοι βαθυτέραν ἐκθήσομαι. οὐ γὰρ συνεξισάζει τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα, οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν
20 καὶ τάξιν τὰ σημαινόμενα τοῖς σημαινόμενοις, ἀλλὰ πάμπαν τῶν πραγμάτων ἐλαττοῦται ἢ τῶν ὀνομάτων σημασία. ἀνάγκη δὴ πᾶσα τοῖς φιλοσόφοις ἢ χρῆσθαι ξέναις λέξεσι καὶ τῶν συνηθῶν ὀνομάτων ἀπηλλοτριωμέναις, ἐπειδὴ καὶ τῶν τοῖς πολλοῖς ἀγνώστων πραγμάτων εἰσὶν ἐξηγηταί, ἢ τῇ προχείρῳ χρῆσθαι συνηθείᾳ, καὶ τὰ ἐπ' ἄλλων
25 κείμενα ὀνόματα μεταφέρειν. ἐπεὶ γὰρ σύμβολα καὶ σημεῖα τῶν πραγμάτων τέθεται τὰ ὀνόματα, τοῖς μὲν πᾶσι γνωρίμοις ἀνάγκη ἦν ἤδη κεῖσθαι ὀνόματα ἃ ταῦτα σημαίνει, ὅσα δ' ἐπιστημονικὰ τῶν πραγμάτων, παρὰ τῶν ἐπιστημόνων ἀπῆται τὴν θέσιν. Οὕτως οὖν καὶ ὁ

2. ὑπειληφόσι] Sahunius, ὑπειλήφασι R., ἀπειλήφασι S. — 8. ἀριστοτέλει R. 11. θέλει S. — 20. καὶ] τε καὶ S. — 20. σημαινόμενα] scrib. σημαίνοντα. Felic. vertit τοῖς σημαίνουσιν. — 25. σύμβολα καὶ] συμβολικά S.

Ἀριστοτέλης ὅτε μὲν ξενοφωνεῖ τῇ θέσει τῶν ὀνομάτων, ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἐντελεχείας αὐτὸς ὀνοματοποιήσας ταύτην, ὅτε δὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν συνήθειαν παρακειμένων τὰ σημαντικὰ καὶ στατικὰ τοῦ προκειμένου εἰς διδασκαλίαν πράγματος μεταφέρει, ὥσπερ δὴ καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ τῆς κατηγορίας ὀνόματος πεποίηκε. τοῦ γὰρ κατηγορεῖν ἐπὶ τοῦ 5 μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν παρὰ τοῖς πολλοῖς κειμένου μετήνεγκεν ὁ φιλόσοφος τοῦτο ἐπὶ τοῦ κατὰ τινος ἀπλῶς σημαίνοντός τι διὰ τῆς λέξεως. δείκνυσι τοίνυν ἡ τῆς κατηγορίας ἐπιγραφὴ, ὅτι καὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ πάντα τὰ καθόλου κατηγορεῖται κατὰ τῶν ὑφ' ἑαυτοῖς ὄντων, καὶ αἱ σημαντικαὶ λέξεις αἱ κοιναὶ καταγορεύονται κατὰ πασῶν τῶν 10 ὑποτεταγμένων μερικῶν λέξεων.

3. Ἀλλ' ὅτι μὲν αἱ κατηγορίαι ὀνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ καταγορεύεσθαι, ὅπερ ἐστὶ λέγεσθαι κατὰ τινος ὑποκειμένου, καλῶς ἅμα καὶ βραχέως ἐδίδαξας· καὶ γὰρ εἶπερ ἄλλον τινὸς καὶ τῆς συντομίας φροντιστέον, ἵνα μὴ εἰς τὴν αὐτὴν τοῖς προειληφόσιν ἀπειρίαν ἐμπέσω- 15 μεν· ἐπεὶ δὲ ἄπορον φαίνεται μοι, τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, πότερον φωνὴ ἢ πρᾶγμα ἢ νόημα, τοῦτό μοι σαφῶς ἐπιδείξαι πειράσθητι.

Ἔδει μὲν συντόμως ἀποκρίνασθαι με πρὸς τὴν ἐρώτησιν, ὅτι προηγουμένως σημαίνεται τὰ νοήματα, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ τὰ πράγματα· ἐπεὶ δὲ πολλὴ περὶ τῶν λεγομένων ἐστὶν ἡ ζήτησις, πλείω 20 καὶ περὶ τῶν λεγομένων εἰπεῖν βούλομαι· καὶ γὰρ Σωσιγένης ὁ Περιπατητικὸς παραλλήλους ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀντεξήτασεν, οὐ μὴν περὶ μιᾶς γε αὐτοτελῶς ἀπεφήνατο, ἀλλ' ἰσομαχοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους· βούλομαι δὲ καὶ τὰ ἐκείνου ἐπισκέψασθαι καὶ τελευταίαν τὴν ἐμαντοῦ δόξαν ἐπαγαγεῖν. ἐπιχειρῶν δὴ περὶ τῶν πραγ- 25 μάτων καὶ βουλόμενος ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα ἐφόδῳ τινὶ τοιαύτῃ

2. αὐτὴν S. — 3. στατικὰ om. S. καὶ στατικὰ om. Felic. — 4. φέρει S. — 7. τοῦ . . σημαίνοντος] scrib. τὸ . . σημαῖνον. — 9. κατὰ om. S. αὐτοῖς S. — 12. ὑπὸ S. — 15. ἀπορίαν S. — 16. μοι φαίνεται εἶναι S. τί . . τὸ λεγόμενον] fort. τίνα . . τὰ λεγόμενα. — 18. πρὸς τὴν ἐρώτησιν om. S. — 19. καὶ om. R. — 20. πλείονα R. — 22. ἀντεξέτασιν S. — 23. γε] τε R S. — 24. δὲ] δὴ R. — 26. τοιαύτη om. R.

κέχρηται· εἰ γὰρ τοῦ λέγειν καὶ τοῦ μὴ λέγειν κύρια πῶς ἐστὶ τὰ
 πράγματα, καὶ μὴ ὄντων μὲν οὐδὲν λέγομεν, ὄντων δὲ ἀποφαινόμεθα,
 ταῦτα ἂν εἴη τὰ λεγόμενα. πρὸς δὴ τοῦτο εἵπομ' ἂν ὥς οὐδὲν κω-
 λύει αἷτια εἶναι τοῦ λέγειν τὰ πράγματα, μὴ μέντοι προσεχῶς ὅπερ
 5 νῦν ζητοῦμεν, ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα. καὶ γὰρ τοῦ πυρέττειν, φέρε,
 αἷτια ἐστὶν ἡ ἡλίωσις καὶ τοῦ ὀδυνᾶσθαι ἡ τῆς βελόνης νύξις, ἀλλ'
 οὔτε ἡ βελόνη ἐστὶν ἐν τῇ ὀδύνῃ, οὔτε ἡ ἡλίωσις ἐν τῷ πυρέττειν.
 τῶν γὰρ αἰτίων ἃ μὲν ἐστὶν ἔξω χωριστά, ἃ δὲ συμπάρεστιν, ὥστε
 δύναται μὲν καὶ τὰ πράγματα αἷτια εἶναι τοῦ λέγειν, οὐ μὴν αὐτὰ
 10 εἶναι τὰ λεγόμενα, καὶ γὰρ καὶ περὶ μὴ παρόντων πραγμάτων λέγομεν
 καὶ περὶ γεγεννημένων καὶ περὶ μελλόντων, ἔδει δὲ τοῦ λόγου ὄντος
 περὶ αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα εἶναι. εἰ δὲ οὐ συνυφέστηκε τῷ λόγῳ
 τὰ πράγματα, οὐκ ἂν εἴη ταῦτα τὰ λεγόμενα· καὶ γὰρ ἐστὶ λέγειν
 καὶ ἀνύπαρκτα, οἷον ἵπποκενταύρους καὶ τραγελάφους. λέγουσι δὲ
 15 λόγους καὶ οἱ μαινόμενοι καὶ οἱ παράφρονες, ὥστε εἴπερ τὰ λεγόμενα ἦν
 τὰ πράγματα, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἂν κατὰ πραγμάτων ἔφερον τὸν λόγον, καὶ
 οὐδὲν ἂν μὴ ὑφεστηκὸς ὠνομάζομεν. ἔτι φησὶν, εἰ ἀληθὴς ὁ λόγος
 καὶ ψευδὴς ἐκ τῶν πραγμάτων, οὐκ ἂν δύναίτο ἄλλο μὲν εἶναι τὸ
 λεγόμενον, ἄλλο δὲ τὸ ποιοῦν τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές, ὥστε ταῦτα
 20 ἂν εἴη τὰ λεγόμενα, ἅπερ αἷτια ἐστὶ τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου. τούτῳ
 τῷ ἐπιχειρήματι χρώμενος ὁ Σωσιγένης θαυμάζω πῶς οὐ συνείδεν,
 ὥς εἰ μὲν πᾶς λόγος ἀληθὴς ἦν ἢ ψευδής, ἔδοξεν ἀντιλέγειν κατα-
 σκευάζων ὅτι τὰ πράγματά ἐστὶ τὰ λεγόμενα· εἰ δὲ ἐστὶ τις λόγος
 μήτε ἀληθὴς μήτε ψευδής, ἐστὶ δὲ λέγειν καὶ κατὰ μηδενὸς ὑποκει-
 25 μένου φερόμενον, πῶς ἐστὶ τούτῳ τῷ ἐπιχειρήματι διῷσχυρίζεσθαι;
 ἔπειτα ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ περὶ πράγματος λέγειν καὶ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ

2. ὄντος . . ὄντος S. — 3. κωλύει S. — 4. πράγματα om. S. — 5. πυρ-
 εῖν S. — 11. γενημένων (sic) R. — 12. περὶ] τοῦ παρ' R. — 16. τὰ om. R
 ante πράγματα. — 17. μὴ om. S. — 18. δύναίτο] δύναται τὸ R. — 21. θαυμάζω]
 bis S. — 23. τὰ om. R. — 26. ποιεῖν] ποιεῖν τι S.

ἀληθῆ ἢ ψευδῆ λόγον, νῦν δὲ ζητοῦμεν τίνα ἐστὶ τὰ λεγόμενα. πρὸς
τούτοις ἔστω καὶ τὸ πρᾶγμα αἴτιον τοῦ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς λόγου,
ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει τὸ τὰ πράγματα εἶναι τὰ
σημαινόμενα· δύναται γὰρ καὶ γίνεσθαι μὲν τις, εἴγε τις συγχωρήσειεν,
ἀληθῆς ἢ ψευδῆς λόγος διὰ ταῦτα, ἄλλα δὲ τίνα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ 5
λόγου σημαινόμενα· οὐ γὰρ ἐπεὶ δεκτικός ἐστι τοῦ ἀληθοῦς ἢ ψευδοῦς
ὁ λόγος, διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πραγμάτων ἢ ἀληθῆς ἢ ψευδῆς γεγένηται.
κατὰ συμβεβηκὸς μὲν γὰρ αὐτῷ ὑπάρχει τὸ ἀληθεῖ εἶναι ἢ ψευδεῖ,
κατ' οὐσίαν δὲ τὸ σημαίνειν τόδε τι προηγουμένως. ἀλλ' ἔστι φησὶ
καὶ μετὰ τὸ λεχθῆναι τὰ πράγματα, οἷον ἵππος φέρε ἢ βοῦς ἢ λίθος, 10
εὐδελον, ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ σημαινόμενα· οὐ γὰρ ἂν ἦν παυσάμενον
τοῦ λόγου. καίτοι τὸ ἐναντίον εἶπομ' ἂν, ὅτι οὕτως οὐκ ἐστὶ τὰ
λεγόμενα τὰ πράγματα, οὐδὲ πρὸς πρῶτα αὐτὰ ὁ λόγος ἔχει σχέσιν.
ὁ μὲν γὰρ λόγος ὁ περὶ αὐτῶν λέγων παρῆλθε, τὰ δὲ πράγματα
μένει· εἰ δὲ ἦν τὰ σημαινόμενα τὰ πράγματα, ἔδει κακεῖνα μὴ εἶναι 15
τοῦ λόγου παρελθόντος. νῦν δὲ ὁ μὲν λέγων ἔστι καὶ ἀκούων, ἐὰν
οὕτω τύχη, τὰ δὲ πράγματα περὶ ὧν ὁ λόγος οὐκ ἔστι. καίτοι εἰ τὸ
ποιοῦν ἀναγκαῖον εἶναι τότε, ὅτε καὶ τὸ πάσχον πάσχει, ἀνάγκη
καὶ τὸ λεγόμενον εἶναι τότε ὅτε καὶ τὸ ἀκοῦον ἀκούει· εἰ δὲ ἔστι
μὲν ὁ λέγων καὶ ὁ ἀκούων, τὰ δὲ πράγματα οὐκ ἔστιν, ὅταν περὶ 20
τῶν γεγενημένων ὁ λόγος ᾗ, πῶς οἶόν τε τὰ πράγματα εἶναι τὰ
σημαινόμενα; περὶ μὲν δὴ πραγμάτων οὕτω διειλήφμεν· ἂν δὲ λέγῃ
τις ὅτι ἡ λέξις ἐστὶν ἡ λεγομένη· καὶ γὰρ καὶ πλείους δύνανται ταύτης
ἀκούειν, καὶ δύναται καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων πραγμάτων εἶναι καὶ
λέγεσθαι, ἐροῦμεν ὅτι ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ διὰ ταύτης σημαίνεσθαι τι, 25
ἄλλο δὲ τὸ αὐτὴν ταύτην ὑπὸ τινος σημαίνεσθαι. εἰ μὲν γὰρ τὸ τῇ

1. ἡ] εἴτε R. ἡ καὶ S, in cuius mrg. ἄλλο δὲ ἐστὶν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγειν·
οὐ γὰρ ποιεῖ τοῦτο ἀληθῆ ἢ ψευδῆ λόγον. — 5. εἶναι om. S. τὰ om. R.
— 7. ψευδῆς ἢ ἀληθῆς S. — 8. ἡ ψευδεῖ εἶναι S. — 10. φέρε om. S. —
11. ἂν om. S. παυσάμενοι R. — 13. τὰ ante πράγματα om. S. — 19. ἀκούει]
ἀκούειν S. — 20. ὁ post καὶ om. S. — 24. ὄντων] fort. ὄντων τῶν — εἶναί τε
καὶ S. — 25. ταύτη S. — 26. δὲ αὐτὴν S.

φωνῇ προφέρειν τοῦτο ὑπειλήφαμεν εἶναι τὸ λέγειν, αἱ λέξεις λέγονται, ἐπεὶ διὰ φωνῆς προσφέρονται· εἰ δὲ τὸ ὀνομάζειν τὸ ὄνομα οὐκ ἔστι λέγειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὀνόματος ἄλλο τι, οὐδ' ἂν τὸν λόγον εἴη λέγειν, ἀλλὰ ἄλλο τι διὰ τοῦ λόγου, ὥστε νῦν ζητοῦμεν τί ἐστὶ τὸ σημα-
 5 νόμενον διὰ τοῦ λόγου, οὐ τί διὰ τῆς φωνῆς προσφερόμεθα. ἀλλ' ὥσπερ φησὶ τὸ βαδίζειν τοῦ βαδίζοντός ἐστιν ἐνέργεια, καὶ τὸ γρά-
 φειν τοῦ γράφοντος, οὕτω καὶ τὸ λέγειν τοῦ λέγοντος, ὁ δὲ λέγων λόγους καὶ μόρια τοῦ λόγου διέρχεται, καὶ ταῦτα ἂν εἴη τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ φήσαιμ' ἂν ὥς ἄλλο ἐστὶν ἐνέργεια, ἄλλο τὸ ὑπὸ τῆς ἐνεργείας
 10 ἀποτελούμενον· οὐ γὰρ τὸ οἰκοδόμημα ταυτὸν ἐστὶ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ οἰκοδόμου, οὐδὲ τὸ ζωγράφημα ταυτὸν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ζωγράφου, ἀλλ' ἕτερα τὰ ἀποτελέσματα, ὥστε καὶ τὸ λέγειν ἐνέργημα ὃν τοῦ λέγοντος ἄλλο ἔχει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνεργήματος σημαινόμενον. πάλιν φησὶν ὅτι τὸ λέγειν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦ λόγου παρωνύμως εἴρηται,
 15 ὥστε καὶ οὕτω συμβαίνοι ἂν τὰς λέξεις εἶναι τὰ λεγόμενα. καὶ ἀπ' αὐτοῦ δὲ τούτου ἐλέγχοιτ' ἂν τὸ νῦν ζητούμενον. εἰ γὰρ παρωνύμως ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ λέγειν εἴρηται, οὐκ ἂν τοὺς λόγους λέγοιμεν, εἴπερ μήτε τὴν βάδισιν βαδίζομεν, μήτε τὴν ὑγίειαν ὑγιαίνομεν, μήτε τὰς πράξεις ἢ τὰς ποιήσεις πράττομεν ἢ ποιούμεν. πάλιν οἱ τὰ ἀμφίβολα
 20 προσφερόμενοι καὶ τὰ ὁμώνυμα ἓνα μὲν λόγον λέγουσι, πλείονα δὲ ση-
 μαίνουσιν, ὥστ' οὐκ ἂν εἶεν αἱ λέξεις αἱ σημαινόμεναι. ἔτι ὅταν ἀσαφῶς τις εἴπῃ, τῶν μὲν ὀνομάτων ἀκούομεν, ἃ δὲ λέγει φαμέν μὴ συνιέναι, ὥστε οὐκ ἂν εἴη τὰ ὀνόματα τὰ λεγόμενα καὶ σημαινόμενα, ἀλλὰ ἄλλο τι. τί δ' ἂν εἴποιμεν περὶ τῶν ἀσήμεων φωνῶν, ὁπότε ἢ
 25 μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει; πάλιν ἐπὶ τῶν πολυνύμων πλείω μὲν τὰ ὀνόματα ἓν δὲ τὸ πρᾶγμα, ὥστε εἰ μὴ τὸ αὐτό

1. προφέρειν] Sahunius, προσφέρειν libri. — 2. προσφέρονται R — 3. οὐδ' ἂν . . ἄλλο τι om. S. — 5. προσφερόμεθα S. — 9. ἐνέργεια καὶ ἄλλο S. — 11. τῶν ζωγράφων R. — 12. καὶ om. S. ἐνέργημα ὃν τοῦ λέγοντος post σημαινόμενον S. — 13. ἄλλο] ἕτερον S. — 15. καὶ οὕτω συμβαίνοι] συμβαίνει S. — 22. ἃ] ὃ S. — 25. δὲ om. S.

ἐστὶ ταῖς λέξεσι τὸ πρᾶγμα, ἄλλο τι ἂν εἴη παρ' αὐτὰ τὰ λεγόμενα.
 ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐκατέρωθεν γεγύμνασται· μόνα δὲ σημαινόμενα
 οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὰ νοήματα, ἐπειδὴ περὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶ
 ταῦτα καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων. προηγουμένως μὲν τὰ νοήματα,
 κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὰ πράγματα σημαίνεται· οὐ γάρ ἐστι 5
 τὸ ἀληθές ἢ ψεῦδος ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἐν διανοίᾳ καὶ ἐν ταῖς
 διεξόδοις τοῦ νοῦ. λέγει γοῦν αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν
 περὶ ψυχῆς οὕτως, ἡ μὲν τῶν ἀδιαίρετων νόησις οὔτε ἀληθοῦς
 οὔτε ψευδούς, ἐν οἷς δὲ ἤδη τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές,
 σύνθεσις τις ἤδη τῶν νοημάτων. τὰ νοήματα ἄρα ἐστὶ τὰ 10
 πρώτως σημαινόμενα καὶ λεγόμενα· περὶ γὰρ τῶν γεγονότων καὶ τῶν
 μὴ ὄντων νοήσεις ἡμῖν γίνονται, ὥς ἐρμηνεύοντες λέγομεν. καὶ ψευ-
 δούς καὶ ἀληθοῦς λόγος οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ ἐκ τῶν νοημάτων τὸ ἀληθές ἢ
 ψεῦδος ὁ λόγος δέξαιτο. πρῶτος γὰρ λόγος ὁ ἐν τῇ διανοίᾳ ἀφ' οὐπερ
 εἰκὸς καὶ τὸ λέγειν αὐτὸ καὶ τὸν ἐν τῇ φωνῇ λόγον προσαγορεύεσθαι. 15
 πάλιν αἱ ἀμφιβολίαι καὶ ὁμωνυμίαι καὶ πᾶσαι ὅσαι περὶ τὴν λέξιν
 ἀπάται γίνονται, τῷ νοήματι πλείω γίνεσθαι συμβάλουσιν, ἐπειδὴ
 ἐπ' ἄλλο καὶ ἄλλο ἢ διάνοια πίπτει. εἰ οὖν ἐν μὲν τὸ ὄνομα νοήσεις
 δὲ τούτου πλείους, καὶ τὰ λεγόμενα πλείω. ἐστὶ δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἐκ
 τοῦ ἐναντίου ἀποδείξαι· κἂν γὰρ μέθην καὶ οἶνον εἴπω, κατ' ἄμφω 20
 μία ἐπίνοια, καίτοι ἕτερα τὰ ὀνόματα καὶ οὐ τὰ αὐτά· αἱ γε μὴν
 ἄσχημοι φωναὶ ἀντικρὺς διαζόρηδην δεικνύουσιν, ὅτι τὰ νοήματά ἐστι
 τὰ σημαινόμενα· λέγομεν γὰρ τὸν τοιοῦτον μηδὲν λέγειν, ἐπειδὴ οὐδὲν
 νοεῖν ἐνδέχεται, οὔτε τὸν λέγοντα οὔτε τὸν ἀκούοντα κατὰ τὰς τοιαύτας
 φωνάς· τοὺς γε μὴν τερετίζοντας οὐδὲν φάμεν λέγειν τῷ μηδὲν εἶναι 25
 νοεῖν. ὅλως δὲ τὰ ἄλλα ζῶα οὐδεὶς ἂν εἴποι λέγειν, δηλονότι τῷ
 διανοίας μὴ κοινωνεῖν· ὥστε ἡμῖν γε ἐκ πάντων τούτων εὐδηλον

2. γεγυμνάσθω? — σημαινόμενα] fort. λεγόμενα καὶ σημαινόμενα. — 7.
 γοῦν] οὖν S. — τῶν om. R. — 8. ψυχῆς] III, 6. — 9. καὶ το] τὸ om. R. cuius
 mrg. τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς νοήμασιν ὁράται. — 10. τις om. S. —
 14. ὁ λόγος om. S. — 18. ἐν om. S.

εἶναι, ὅτι τὰ νοήματα ἔστι τὰ σημαίνοντα πρῶτως, δευτέρως δὲ τὰ
 πράγματα. ἔστι γὰρ ἡ κατηγορία ἡ σημαίνουσα λέξις τὸ τοῦ Σωκρά-
 τους φέρε νόημα, οὐκ ἄλλως μέντοι τῆς Σωκράτους φαντασίας ἢ ὡς
 Σωκράτους, τοῦ μὲν νοήματος κινήματος ὄντος ἀμεροῦς καὶ ἀπλοῦ
 5 τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας οὐκ ἐν πάθει θεωρουμένης, τῆς δὲ φαντασίας
 ἐν πάθει φανείσης, διεξόδου τινὸς οὔσης καὶ διανύσεως αὐτοῦ. οὐ
 λέγω δ' ὅτι ἡ διανόησις ἔστι φαντασία· περὶ γὰρ τῶν ἁσωμάτων
 νοήσεις μὲν εἰσιν, οὐκ εἰσὶ δὲ φαντασίαι, ἀλλ' ὅτι ὑποτρέχει ἡ φαν-
 τασία τὴν νόησιν. οὐκ αὐτὰ οὖν τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι, ἀλλ' αἱ
 10 σημαίνουσαι λέξεις τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα. ὅταν γὰρ λέγωσι
 τὸ ζῶον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, λέγουσιν ὅτι ἡ σημαντικὴ
 λέξις τοῦ ζώου ἥτις ἔστι τὸ ζῶον ὄνομα κατὰ τοῦ σημανομένου νοή-
 ματος ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου λέξεως καὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου πράγματος
 κατηγορεῖται. τὸ γὰρ κατηγορεῖσθαι τῶν σημαντικῶν φωνῶν ἦν ἴδιον
 15 αἱ σημαίνουσι τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα.

4. Ἀλλὰ δὴ πῶς μέλλομεν διαγινώσκειν τὰς προτιθεμένας λέξεις,
 πότερον ὑπὸ τὰς κατηγορίας πίπτουσιν ἢ οὐ; δὸς οὖν τι κριτήριον,
 ἵνα τὰ μὴ ὑποπίπτοντα τῇ τῶν κατηγοριῶν διαίρεσει διακρίνωμεν.

Φημὶ δὴ ὅτι τὸ σημαντικὸν πᾶν γένος προϋπάρχειν δεῖ ὡς ὑπο-
 20 κείμενον, καὶ ἐν ἀρχαῖς τάξαι ἐν τῇ τοιαύτῃ διαίρεσει· οὐ γὰρ οἷόν
 τε ἔστιν οὐδέποτε ἄνευ τοῦ τοιούτου τρόπου τῆς φωνῆς κατηγορεῖσθαι
 τι ὡς ἕτερον καθ' ἕτερον. οὐκοῦν εἴ τι ἄσημόν ἐστι μόριον καθ'
 αὐτό, οἷον τὸ βλέπει, ἢ κατὰ ἀναφορὰν ἐφ' ἕτερον σημαντικόν, ὡς
 αἱ οὕτω καλούμεναι ἐπαναφοραί, αἵτινες κατὰ τὴν ἐπὶ τὰ ἀόριστα
 25 μόρια ἀναφορὰν δηλοῦσι τι, ὡς ἡ ἐκεῖνος φωνὴ ἐπὶ τὸ τίς ἀναγομένη,
 ἢ εἴ τι συσσημαντικὸν εἴη μεθ' ἕτερον, ὡς τὰ ἄρθρα καὶ οἱ σύνδεσ-
 μοι, οὐδαμῶς τὰ τοιαῦτα ἐν ταῖς κατηγορίαις θεῖναι ἂν τις δικαίως.

1. δεύτερα S. — 2. τοῦ om. R. — 5. ψυχικῆς] Sahunius, ψυχικῆς καὶ R.
 ψυχῆς καὶ S. — 6. αὐτῶν S. — 9. οὐκ αὐτὰ] οὐ κατὰ R. — 20. γὰρ om. S.
 — 23. βλέπει S. mrg. R. αἱ ἄσημοι φωναὶ καὶ αἱ ἐπαναφοραί καὶ αἱ συσση-
 μαίνουσαι λέξεις οὐκ ἀνάγονται ὑπὸ κατηγορίας.

πάλιν τοίνυν μετὰ τῆς πρὸς τὸ πρᾶγμα σχέσεως καὶ τῆς κατὰ τὰ πράγ-
 ματα διαφορᾶς βούλεται ἡ κατηγορία κυρίως εἰδοποιεῖσθαι, ἐπειδὴ προη-
 γουμένως ἡ σημαντικὴ λέξις τῆς πρώτης ἔχειται χρείας τοῦ λόγου, καθ'
 ἣν τὰ πράγματα δηλοῦν ἀλλήλοις ἐφικόμεθα, οἷον ἡ μὲν ἄνθρωπος
 λέξις πρὸς οὐσίαν ἔχει τὴν σχέσιν, ἡ δὲ λευκότης πρὸς ποιότητα, καὶ 5
 αἱ ἄλλαι ὁμοίως. ἐὰν οὖν λέξις οὕτω σχηματισθῇ, ὥς μὴ τῆς πρώτης
 εἶναι σημασίας τοῦ λόγου, ἀλλὰ τοῖς οἰκείοις μέρεσι τὸν ἐπιβάλλοντα
 χαρακτῆρα ἀφορίζειν, ὥς διόθεν, οἴκοθεν, κάλλιστα, ὀρθότατα, σοφώ-
 τατα, ποιητικώτατα, ἢ κατὰ τὴν τῶν νοημάτων πρὸς ἀλλήλα ἐπιπλο-
 κήν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὑποθετικοῦ, οἷον τοῦ εἰ ἡμέρα 10
 ἐστὶ, καὶ τῆς μάχης τοῦ διαιρετικοῦ, οἷον ἦτοι ἡμέρα ἐστίν, οὐκ ἂν
 γένοιτο λέξις οὐδ' ἠτισοῦν τούτων προσήκουσα ταῖς κατηγορίαις.
 ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαύδε χρεῖαι τοῦ λόγου παντάπασι ἀφίστανται τῆς
 τῶν κατηγοριῶν προηγουμένης πρὸς τὰ πράγματα συντάξεως. πάλιν
 εἴτις ἄρρητος εἴη κίνησις τῆς διανοίας, ὥς ἐπὶ τῶν στεναγμῶν καὶ 15
 βρυχημάτων, ἢ εἴτις ἄναρθρος ψόφος, ὥς ἐπὶ τῶν ποπυσμάτων, ἢ
 εἴ τις ἀφάνταστος φωνή ὥς ἐπὶ τῶν τερετισμάτων, ἢ εἴτι ὄνομα
 μηδὲν πρᾶγμα δηλώσειεν, οὐδαμῶς οὐδὲν τούτων ἐστὶ κατηγορία.
 οὐδαμῇ γὰρ διασώζουσι τὴν ιδιότητα τῆς κατηγορικῆς οὐσίας. ἔτι
 τοίνυν αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διαστάσεις, ἢ εἰ οὕτω τις βούλοιτο 20
 λέγειν, τῶν γενικωτάτων λέξεων οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς ἀλλήλας,
 οὐκ οὐδὲν ἔξουσιν οὐσιώδεις ἐφ' ἑαυτῷ ὃν ἢ λεγόμενον κατηγορήμα
 ἕτερον ἀνωτέρω. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν διορισμὸν δεῖ τοὺς ὀρθῶς
 θηρεύοντας τὰς κατηγορίας μήτε τὸ ὃν ὥς κοινὸν καθ' ὅλων ἀπο-
 δεικνύναι· εἰ δὲ μή, οὕτω οὐκέτι ἔσονται δέκα, ἀλλ' εἰς ἓν γένος 25
 συναχθήσονται, μήτε τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ὥς
 κοινὸν κατηγορεῖν, οὐ γὰρ ἔτ' ἔσται δύο γένη ταῦτα, ἀλλ' ἓν τὸ συναμ-
 φότερον ἢ κίνησις. καὶ τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον, ἐὰν τέ τις ἐν τοῖς
 τῶν ὄντων γένεσιν αὐτὸ ἐπισκοπῇ, ἂν τ' ἐπὶ τῶν γενικωτάτων σημαν-

8. ὀρθώτατα S. σοφώτατα om. S. — 11. ἦτοι] εἴ τι S. — 16. ποπιυσμάτων
 S. — 18. οὐδαμοῦ S. — 23. ὀρθοῦς S. — 24. ὃν] ἐν S.

τικῶν λέξεων, εἴαν τε καὶ συναμφοτέρως, πανταχῇ οὕτως τὸν χαρακ-
 τῆρα ἀφορίζει τῶν κατηγοριῶν. οὔτε οὖν τὰ σύνθετα, οἷον Δίων
 περιπατεῖ, οὔτε τὰ ὑποσύνθετα, οἷον ξυστρόπων, οὔτε τὰ κατὰ συγ-
 κοπὴν ἢ ἀποκοπὴν λεγόμενα, οὔτε τὰ πεποιημένα ὀνόματα, οὔτε τὰ
 5 παρεσχηματισμένα, οὔτε τὰ ἐπίθετα, οὐθ' ὅσα ποιητικῆς ἢ ῥητορικῆς
 ἴδια θεωρεῖν, οὐδαμοῦ προσήκει τι ταῖς κατηγορίαις· ἄλλης γὰρ θεωρίας
 τῆς περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρας τὰ τοιαῦτα γινώσκειν. ἡ δὲ κατηγορία
 τὴν προηγουμένην σημασίαν βούλεται θηρεύειν τῶν λέξεων καὶ τὰς
 προηγουμένας οὐσιώδεις κοινότητας τῶν ὄντων, αἵτινες ἐν τοῖς ἀνω-
 10 τάτω γενεσι θεωροῦνται, ἀλλ' οὐχὶ τὰς κατὰ συμβεβηκὸς ἄλλως
 θεωρουμένας δευτέρας κοινὰς ἐπινοίας. οἱ μὲν σχηματισμοὶ καὶ αἱ
 ἐπίνοιαί ἐπ' ἀπειρον δυνάμεναι προϊέναι ἄχρηστοί εἰσι πρὸς ἐπιστήμην,
 αἱ δὲ γενικαὶ σημαντικαὶ λέξεις ἢ αἱ τῶν πρώτων γενῶν περιλήψεις
 ἐν ἀπείρῳ τὸ πεπερασμένον παραδιδούσαι ἐμποιοῦσιν εἶδῃσιν ἀκριβῆ
 15 τοῦ τε λόγου ἐν ταύτῳ καὶ τῶν ὄντων. διόπερ ταύταις χρηστέον
 [μάλιστα] ταῖς ἀφορμαῖς ὥς εἰκότως μάλιστα σπουδαζομέναις ὑπὸ τῶν
 τοῦ λόγου τε καὶ τῆς οὐσίας φιλοθεαμόνων. οὔτε ἄρα τὸ τροπικὸν
 ἢ μεταφορικὸν ὄνομα, ὥς τὸ ἀνεχαίτισεν, ἢ πόδα νείατον Ἰδης, ἀλλ'
 οὐδὲ οἱ τρόποι οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν, οὔτε οἱ
 20 προσδιορισμοί, ὥσπερ τὸ πᾶς ἢ οὐδεὶς ἢ τὸ τις ἢ οὐχὶ τις ὑπὸ τὰς
 κατηγορίας ταχθήσεται· οὐδὲν γὰρ ὅτι τῶν τοιούτων ἀφωρισμένην
 ἰδίαν πραγμάτων ἔχει φύσιν. διόπερ ἂν τις αὐτὰ εὐλόγως ἀποδοκιμάσειεν
 ὥς οὐκ ἐφαρμόζοντα τῷ τῶν νῦν προειρημένων σκοπῷ τῶν κατηγοριῶν.
 οἶμαι τοίνυν καὶ τὸ πρὸς ἀλήθειαν βλέπον τοῦ λόγου καὶ ἐν ᾧ κυρίως
 25 τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι περιέχεται, τοῦτο προηγουμένως συναρ-
 μόξεν ταῖς κατηγορίαις. ὅσα δὴ οὖν δύναται μόρια τῆς σημαντικῆς
 φωνῆς εἰς κατηγορικὴν ἀπλὴν πρότασιν ληφθέντα τοὺς ὅρους ἐξ ὧν

1. συναμφοτέρων S. — 2. ἀφορίζη R. — 3. ξυστρόπων] *multifidus* Felic. —
 6. τι om. R. — 7. περὶ] παρὰ R. — 12. ἐπίνοιαι om. S. — 14. παραδιδούσιν S.
 — 16. μάλιστα om. R. — σπουδαζομέναις S. — 18. ἀνεχαίτισεν] Demost. p. 20,
 27. — πόδα] Il. β, 824. — 20. πᾶς καὶ τὸ οὐδεὶς S. — 26. δὴ om. S.

συνέστηκε κυρίως ἀποτελεῖν, ταῦτ' ἂν εἴη τῶν κατηγοριῶν ἐχόμενα. ποιησώμεθα δὲ ὑπὲρ σαφηνείας κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν τὸν λόγον· πολλῆς γὰρ οὔσης περὶ τούτων ζητήσεως κάλλιον ἐνδιατρίψαι τῷ προκειμένῳ. ἐρώτα τοίνυν εἰ βούλει;

Τὸ ὃν ποίας ἐστὶ κατηγορίας; 5

Οὐδεμιᾶς;

Διὰ τί;

Ὅτι ὁμώνυμόν ἐστι κατὰ τῶν δέκα.

Τί δαί, τὸ ἐν ποίας ἐστὶ κατηγορίας;

Καὶ τοῦτο οὐδεμιᾶς. 10

Διὰ τί;

Ὅτι καὶ τοῦτο δεκαχῶς λέγεται ὁσαχῶς τὸ ὃν.

Τῷ δὲ ἐνὶ τὸ ἐναντίον πλῆθος. τίνος οὖν κατηγορίας τὸ πλῆθος;

Οὐδεμιᾶς.

Διὰ τί; 15

Ὅτι καὶ τὸ πλῆθος δεκαχῶς, οὐσία οἶον ἄνθρωποι, ποσὸν οἶον τριπλήχεις, ποιὸν οἶον λευκοί, πρὸς τι οἶον πατέρες, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Πάλιν δὴ τὸ μὴ ὃν ποίας κατηγορίας ἐστὶ;

Διπλῶς λέγεται τὸ μὴ ὃν, τὸ μὲν πάσης τῆς φύσεως ἄρνησις ὅπερ ἐστὶ παντὴ μὴ ὃν, οὔτε οὐσία, οὔτε ποιόν, οὔτε ἄλλο τι τῶν 20 λοιπῶν, ἢ τόδε τι μὴ ὃν, οἶον μὴ ποιόν, μὴ οὐσία, ἀλλ' ἄλλο τι οἶον πρὸς τι.

Ποίας οὖν ἐκάτερον μὴ ὃν κατηγορίας ἐστὶ;

Τὸ μὲν παντὴ μὴ ὃν οὐδεμιᾶς· ἀνύπαρκτον γάρ ἐστι, τὸ δέ τι μὴ ὃν δεκαχῶς καὶ αὐτὸ λέγεται, τὸ μὲν ὥς μὴ οὐσία, τὸ δὲ ὥς μὴ ποιόν, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. 25

Τὸ δὲ ἐστὶ ποίας ἐστὶ κατηγορίας;

Καὶ τοῦτο οὐδεμιᾶς.

9. δαί] δὲ S. — 19. διπλὸν S. — ἄρνησις] ἄρσις libri. — 20. οὔτε ἄλλο] οὐδὲ R. — 21. τι post τόδε om. R. — 24. αὐτὸ] τὸ αὐτὸ R. — 25. λοιπῶν] ἄλλων S. — 26. δὲ om. R. — 27. καὶ τοῦτο om. R.

Διὰ τί;

“Ὅτι ὁμώνυμόν ἐστι κατὰ τῶν δέκα.

Τὸ δὲ ταῦτόν καὶ τὸ ἕτερον τίνος κατηγορίας ἐστί;

Καὶ τούτων ἑκάτερον δεκαχῶς λέγεται· ταῦτόν γὰρ ἢ οὐσία πρὸς
 5 οὐσίαν ἢ ποιὸν πρὸς ποιὸν ἢ ποσὸν πρὸς ποσὸν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.
 ἐὰν δὲ ἐναλλάξ λαμβάνηται, πλείω ἔσται, οὐσία πρὸς ποσὸν καὶ οὐσία
 πρὸς πρὸς τι, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἀλλὰ δέκα ταῦτα γίνεται σημαίνο-
 μενα, καὶ ἐὰν ἀπὸ τοῦ ποιοῦ, ἐννέα ἄλλα, ποιὸν πρὸς ποσόν, καὶ
 ποιὸν πρὸς πρὸς τι, καὶ ἀπὸ τοῦ ποιοῦ ὀκτώ, καὶ ἀπὸ τοῦ πρὸς τι
 10 ἐπτά, καὶ ἤδη ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὸ ἀνάλογον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ
 ἕτερον δεκαχῶς, ἢ οὐσία πρὸς οὐσίαν, ἢ ποιὸν πρὸς ποιὸν ἢ ποσὸν
 πρὸς ποσόν, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. τὰ δὲ ἐναλλάξ κατὰ τὴν αὐτὴν
 ἀναλογίαν πλείω.

Ἐκάστη δὲ τῶν κατηγοριῶν τι ἐστί;

15 *Ναί.*

Πῶς οὖν ἑκάστη τι;

Δεκαχῶς, τὸ μὲν ὡς οὐσία τί, τὸ δὲ ὡς ποιὸν τί, ἢ δὲ ὡς
 ποσόν, ἢ δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Ὁ δὲ ὅρος τὸ τί ἐστὶ δηλοῖ;

20 *Καὶ μάλα.*

Ποῖον δὴ τι;

Δηλοῖ ὁ ὅρος τὴν ὡς ιδιότητα.

Ποίαν ιδιότητα;

Καὶ αὕτη δεκαχῶς, ἢ μὲν ὡς οὐσίας ιδιότης, ἢ δὲ ὡς ποσοῦ,
 25 ἢ δὲ ὡς πρὸς τι, ἢ δὲ ὡς ποιοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Εἰς οὖν ἐστὶν ὁ ὅρος;

Οὐ. ἀλλὰ καὶ οὗτος δεκαχῶς ὁσαχῶς καὶ τὸ ὄν.

Διὰ τί;

2. ὅτι] διότι S. — 4. γὰρ ἢ S. — 5. ἢ ποιὸν] καὶ ποιὸν S. — καὶ ἐπὶ . .
 πρὸς ποσόν om. S. — 16. πῶς] ποσαχῶς?

Εἰ γὰρ ὁ ὅρος τὴν ἐκάστου ιδιότητα παρίστησι, δεκαχῶς δὲ τὸ ὄν, δεκαχῶς καὶ ἡ ιδιότης.

Ὁ δὲ ὅρος ἐκ γένους ἐστὶ καὶ ἰδίου, καὶ ποίου γένους καὶ ποίου ἰδίου;

Δεκαχῶς πάλιν καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ἴδιον. ὅσαι γὰρ αἱ κατηγο- 5
ριοίαι, τοσαῦτα γένη, καὶ ὅσαι κατηγοροίαι τοσαῦτα ἴδια.

Διαφέρει δὲ γένος κατηγορίας;

Τῇ μὲν, τῇ δὲ οὐ.

Πῇ μὲν διαφέρει καὶ οὐ διαφέρει;

Τῇ μὲν ἐπὶ ὑποκείμενον ἀναφορᾷ οὐ διαφέρει· τὰ γὰρ ὑποκείμενα 10
δέκα εἰσὶ, καθόσον δὲ αἱ κατηγοροίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις,
διαφέρει. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ διαφορὰ. ἐκάστου γὰρ γένους ἐστὶ διαφορὰ,
δεκαχῶς δὲ τὸ γένος, καὶ ἡ διαίρεσις δὲ γένους οὕσα εἰς εἶδη τομὴ
δεκαχῶς ἂν εἴη, ὡσαχῶς καὶ τὸ γένος τέμνεται, καὶ τὸ εἶδος εἰς ἴσα
τέμνεται. 15

Πῶς οὖν εἰ πολλαχῶς λέγεται τὸ γένος, ὅρον Ἀριστοτέλης δι-
δωσιν αὐτοῦ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί
ἐστὶ κατηγορούμενον;

Ὅτι οὐδὲν κωλύει τῶν πολλαχῶς λεγομένων πολλαχοῦ ὅρον
λεγόμενον ἀποδοῦναι· ὥς γὰρ τὸ γένος δεκαχῶς, καὶ τὸ ἐν τῷ τί 20
ἐστὶ κατηγορούμενον πολλαχῶς.

Ἀλλ' εἰ τριχῶς ταῦτόν εἴρηκεν Ἀριστοτέλης· ταῦτόν γὰρ ἢ γένει
ἢ εἶδει ἢ ἀριθμῷ, πῶς δεκαχῶς εἴρηται τὸ ταυτό;

Ὅτι καὶ τῷ γένει ταυτό δεκαχῶς, οἷον οὐσία μὲν ταυτόν ὡς
ἄνθρωπος, ἵππος· γένει γὰρ τῷ ζῳῷ ταυτά. οὐσία δὲ τὸ ζῶον, ποσῷ 25
δὲ οἷον γραμμῇ, ἐπιφάνεια· μεγέθει γὰρ ταυτά ἐστὶ ποσά, πρὸς τι δὲ
διπλάσιον, ποιῷ δὲ οἷον λευκόν, μέλαν· χροῶμα γὰρ ἐκάτερον τὸ αὐτό,
καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ὁμοίως δὲ τὸ εἶδει ταυτόν δεκαχῶς, ἢ τῇ οὐσίᾳ

6. adde τὰ post τοσαῦτα, et αἱ post ὅσαι. — 9. μὲν ante πῇ om. S. —
11. φωναὶ om. S. — 12. γένους] γένος S. — 19. κωλύει S. — πολλαχοῦ]
πολλαχῶς? — 20. δεκαχῶς om. S. — 27. οἷον om. R. — 28. δὲ] δὲ καὶ S.

πρὸ τῆς εἰς τὰς κατηγορίας διαιρέσεως προλαμβάνομέν τινα συντελεῖν μέλλοντα εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἑξῆς.

6. Οὐκοῦν ἔδει πρὸ τοῦ περὶ τῶν καθολικῶν λέξεων καὶ Ἀρχύταν λέγειν, ὥς ἡμεῖς κατηγορίας ὀνομάζομεν, ταῦτα προειληφέναι.

5 Ἡ μήποτε οὐδὲ κατὰ νοῦν γίνεται τὸν Πυθαγορικὸν ἢ τοιαύτη διαίρεσις; ἐπεὶ γὰρ φύσει διορίζονται τὰ ὀνόματα κεῖσθαι τοῖς πράγμασι, πᾶσαν τὴν ἀνωμαλίαν τὴν περὶ τὰς λέξεις παραιτοῦνται.

7. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπερθώμεθα, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτο γένος τῶν ζητήσεων παρὰ τῶν τὰς Πυθαγορικὰς ὑποθέσεις θαυμαζόντων ἀπαι-
10 τεῖν προσήκεν· εἴπερ δὲ τὰ χρήσιμα προλαμβάνειν ἔδει, τί βουλόμενος μετὰ τὴν τῶν κατηγοριῶν παράδοσιν ἐπήγαγε περὶ ἐναντίων καὶ ἀντικειμένων καὶ κινήσεων καὶ τῶν ἄλλων;

Ὅτι ὦ γενναῖος τῶν μὲν ἄλλων ὅσων ἔννοιαν οὐκ ἔχομεν, παρὰ τῶν ἐπιστημόνων εἰκότως προδιδασκόμεθα, τοιαῦτα δέ γε ἦν τὰ ὁμώνυμα
15 καὶ τὰ συνώνυμα καὶ τὰ παρώνυμα· τούτων γὰρ πρόληψιν οὐκ ἔχομεν, καὶ πού πάντως ἔδει παρὰ τοῦ ἀκριβῶς τοῖς ὀνόμασι χρω-
μένου εἰς τὴν ἐπίνοιαν ἡμᾶς προαχθῆναι· ὧν δὲ φυσικὴν ἔχομεν τὴν ἐπιβολήν, οὐ μὴν πῶ ταύτην διηρθρωμένην, τούτων ἔδει μὲν τῇ κοινῇ ἐννοίᾳ χρῆσασθαι, ἵνα μὴ τὸ συνεχὲς τῆς διδασκαλίας δια-
20 κοπῇ, μετὰ ταῦτα δὲ ἀκριβῶς διαρθρῶσαι ἕκαστα, αὐτὰ τὰ πράγματα διαλαμβάνοντα, ἀλλ' οὐχὶ τῇ φυσικῇ θεωρίᾳ ταῦτα σκοπούμενον·
αὐτίκα ὥσπερ εἰς γένη μὲν τινα τὴν διδασκαλίαν ἀνάγει περὶ τε ἐναν-
τίων καὶ ἀντικειμένων καὶ τῶν ἄλλων, ἔτι τε περὶ κινήσεως καὶ τοῦ
ἅμα παχυτέρας ταῖς ἐπιβολαῖς χρώμενος τὴν ἀκριβεστέραν θεωρίαν
25 ἐν τοῖς φυσικοῖς ἐκδιδάσκει.

8. Τίς οὖν αἰτία τοῦ περὶ πρώτων τῶν ὁμωνύμων αὐτόν, ἀλλ'

5. μηδέποτε S. — τῶν πυθαγορικῶν R. — 7. τὴν post πᾶσαν om. S. —
8. ὑπερτιθέμεθα Brandis p. 43, 40. — 9. τῶν post παρὰ om. S. — 10. προσ-
ήκει? — 13. εὔνοιαν S. — 15. τὰ ante παρώνυμα om. R. — 16. πού om. R.
17. χρωμένους S. — 18. διηρθρωμένην Sahunius, διηρθωμένην libri. — 20.
διαρθρῶσαι S. — 21. οὐ S.

οὐχὶ τῶν συνωνύμων μνημονεύσας; καίτοι τὰ μὲν ὁμώνυμα καθ' ἐν
 μόνον ὁνομα κοινῶνται, τὰ δὲ γὰρ συνωνύμα κατ' ἀμφοτέρω τὸ τ
 ὄνομα φημί καὶ τὸν λόγον;

λέγω δὴ τὸ αἰτιον εἰς αὐτὰς ἀναφερόμεθα τὰς κατηγορίας. περὶ
 γὰρ ὁμώνυμοι τυγχάνουσιν αὐτὰ, τὸ προσηγορευμένως κοινῇ πᾶσι
 ὑπάρχον τοῦτ' ἐπὶ λόγῳ προετάρη. ἐκείνη μὲν γὰρ τῶν ὅφ' αὐτὴν
 εἰδὼν κατὰ τὸ οἰκτιον αὐτῆς γένος συνωνύμως κατηγορεῖται, ἀλλὰ
 δὲ πᾶσι ὁμώνυμως κατηγορεῖται λέγονται.

9. Ἀλλ' εἰ προέκκειται αὐτῷ περὶ τῶν λέξεων εἰπεῖν τῶν τε ἁλλῶν
 καὶ τῶν ὁμώνυμως ἔχουσιν, διὰ τί περὶ μὲν ὁμώνυμιας οὐδὲν λέγει,
 10 περὶ ὁμώνυμων δὲ διδίδσκει τῶν κατὰ τὴν ὁχέω τῶν προσηγορευ
 ζήτων συνωνύμων ἔχειν τὸ διττὸν τῆς σημασίας;

Ὅτι ἀπὸ τῶν προσηγορευτῶν διαφόδως ἔχοντων διακρίνεται ὁ ὅφ'
 προοῖοντων ἡμῶν καὶ ἡ ὁμώνυμια. ὅφ' ὧν οὐκ ἔστιν ἁμείβαναι τὴν
 15 ὁμοῖαν, καὶ ἄπερ ἔστι κρυπτάτα αὐτῆς αἰτία, καὶ ἐν οἷς ἔχει τὸ
 εἶναι ἡ ὁμώνυμια, ταῦτα προσηγορευμένως ἀκρίβειαν ὧν συνωνύμων
 ὁμοῖ καὶ ἡ λέξις ὡς ὅσα ὁμώνυμος συνθεσώμεται. ὅταν γὰρ ἡ πᾶσι
 ταῦτα, εὐθὺς συναποδέκνυνται καὶ τὰ ὁνόματα ὥσπερ πᾶσι συνωνύ
 20 λέγομενα. δι' ὧν οὐκ ἔστι εὐθέως ὁρᾶν καὶ ἀνυσίμωτον γίνεσθαι, ταῦτα
 προοῖοντα εἰκότως, ταῦτα δὲ ἔστι τὰ προσηγορευτὰ κρυπτάτα τοῦ ποιεῖν
 τὰ ὁμώνυμα συναποδεχόμενα τοῖς ἔχει καὶ τὸν περὶ τῆς ὁμώνυμ-

10. Ἀλλ' εἰ τὸ μόνον διχῶς ἀμείβεται, ἡ ὡς ἐν ὥσπερ ὁνομα ὁ
 ἥλιος, ἡ ὡς πρὸς ἀντιδιαστολήν ἔτεδον, ὡς τὸ χιτῶνα μόνον ἔχει,
 25 ὅταν λέγῃ ὁμώνυμα λέγεται ὡν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ
 κατὰ τὸ ὄνομα λόγος τῆς οὐσίας ἔτεδον, ἡτοι τὸ μόνον σημαίνει
 αὐτῷ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀντιδιαστολήν, ἡ οὐ σημαίνει. ἀλλ' εἰ μὲν
 σημαίνει, περὶ τὰ λοιπὰ. εἰ δὲ οὐ σημαίνει, περὶ τὸ μόνον.
 2. γε om. S. — 5. προσηγορευμένον S. — 10. ὁμώνυμων ἔχουσιν S.
 14. καὶ om. S. — 15. ἔστιν αὐτῆς κρυπτάτα S. — 28.
 διαστολήν S. — 29. εἰ δὲ] οὐδὲ S.

- Φημι δὴ οὖν τὰς προσθήκας σαφηνείας χάριν λαμβάνεσθαι, ἥς
 μάλιστα χρή φροντίζειν τοὺς λέγοντας, κἀνταῦθα τοίνυν τὸ ἀμφίβολον
 τοῦ μόνου σαφηνίζει τὸ ἐπαγόμενον. ὥς γὰρ ὁ εἰπὼν οὗτος χιτῶνα
 μόνον ἔχει, σαφέστερον ἐποίησε τὸ λεγόμενον ἐν τῷ προσθεῖναι ἱμάτιον
 5 δὲ οὐκ ἔχει, οὕτως καὶ ὁ τῷ μόνῳ προσθεὶς τὸ ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα
 λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος οὐκ ἀτόπως τοῦ σαφοῦς ἐφρόντισεν.
11. Ἀλλ' εἵπομι ἄν, ὅτι οὐ μόνον τὸ ὄνομα τῶν ὁμωνύμων κοινὸν
 ἀλλὰ καὶ ἄλλα πλείω. τοῖς γοῦν Αἴασι οὐ μόνον τὸ ὄνομα κοινὸν
 ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἑλλήσιν εἶναι καὶ στρατηγοῖς καὶ φίλοις. πῶς
 10 οὖν εἶπεν ὢν ὄνομα μόνον κοινὸν καίτοι τοῖς ὁμωνύμοις πολλῶν
 κοινῶν ὑπαρχόντων;
- Ὅτι οὐ, τί πρόσεστι τοῖς Αἴασι κοινόν, σκοπούμεθα κατὰ τὰς
 λέξεις ἢ κατὰ τὸ γένος, ἀλλὰ καθόσον ἀλλήλοις ὁμώνυμοι μόνον,
 ὥστε ἢ προσθήκη ἀναγκαῖα ἢ τοῦ μόνου· κατὰ γὰρ τὸ ὄνομα μόνον
 15 ὁμώνυμον τὸ ὁμώνυμον.
12. Ἀλλ' εἰ τὸ κοινὸν τῶν πολλαχῶς λεγομένων, καὶ γὰρ τὸ εἰς
 μέρος ἀδιαίρετον, ὥς ὁ ἵππος καὶ ὁ οἰκέτης κοινός, καὶ τὸ διαιρου-
 μένον, τοῦτο δὲ διαφόρως, ἢ τὸ ἐν προκαταλήψει ἐκάστου τὸ ἡγνοη-
 μένον, μετὰ δὲ τὴν χρήσιν ἀναπεμπόμενον κοινόν, οἷον δὴ ἐστι τὸ
 20 βασιλεῖον καὶ τὸ θέατρον, καὶ τὸ μετὰ τὴν νέμεισιν ἐκάστου ἴδιον
 γιγνόμενον, ὥς τὰ λάφυρα τῶν πολεμίων τοῖς στρατιώταις· ὢν δὴ
 τρόπων τῆς κοινότητος κατ' οὐδένα τοῖς ὁμωνύμοις προσεῖναι δυνα-
 μένων ἀναγκαῖως ἢ ὑπαρξίς αὐτῶν ἀναιρεῖται· οὔτε γὰρ ὥς ἀδιαίρετου
 μετέχει τοῦ ὀνόματος τὰ ὁμώνυμα, ὥς ἵππου καὶ ἀνθρώπου, ἃ παρὰ
 25 μέρος εἰς χρήσιν ἔρχεται· οὐδὲν γὰρ κωλύει πολλοὺς ἅμα τῷ αὐτῷ
 ὀνόματι χρῆσθαι, οὔτε ὥς διαιρουμένου· οὐ γὰρ κατὰ συλλαβὰς ἢ

2. μάλιστα S. — 5. τῷ] τὸ S. — 9. ὑπάρχειν S. — 12. κοινὸν τοῖς
 Αἴασι S. — 14. μόνου] μόνον? — μόνον] κοινὸν S. — 17. κοινός] fort.
 κοινόν. — 18. ἡγνοημένον] fort. ἰδιούμενον et εἰς τὸ κοινόν. — 20. βασιλεῖον
 S. — Scrib. θέατρον, ἢ τό. — 21. ὢν] ὄν S., τρόπον libri. — 24. ἵππου καὶ]
 ἵππος S. — 26. διαιρουμένου S.

μετοχή τοῦ ὀνόματος· εἰ δὲ μήτε ὡς ἀδιαίρετον μήτε ὡς διηρημένον, πῶς οἶόν τε κοινὸν εἶναι τὸ ὄνομα;

Ἀλλ' ὁ ταῦτ' ἀπορῶν ἠγνόηκεν, ὅτι τοῦ ἀδιαίρετου τὸ μὲν παρὰ μέρος εἰς χρήσιν λαμβανόμενον λέγουσιν, ὥσπερ τὸν ἵππον [πρὸς] τὴν λύραν, τὸ δὲ ἀθρόως καὶ ἀμερίστως πλείοσιν ὑπάρχειν δυνάμενον ἀδιαίρετον παραλείπουσιν, ὅπερ ἐστὶ τρόπος τῆς ἐπὶ τοῦ ὀνόματος κοινωνίας· αὐτῷ γὰρ τῷ μὴ διακριθεῖσθαι τούτῳ καὶ πάρεστι πᾶσι τοῖς μετέχουσιν αὐτοῦ.

13. Ἀλλ' εἰ τὸ ὄνομα σημαντικόν ἐστὶν ἀπροσδεῶς οὐπὲρ ἐστὶν ὄνομα, εἰ γὰρ προσδέοιτό τις ἐτέρου πρὸς τὸ σημῆναι, οὐδ' ἂν ὄνομα εἴη, τὸ δὲ κοινὸν πλειόνων οὐχ ἑνός ἐστὶ σημαντικόν. ἄδηλον γὰρ ἐστὶ τί τῶν πολλῶν βούλεται σημῆναι. ὁ γὰρ εἰπὼν κύνα, ὅτι μὲν οὐ βοῦς οὐδ' ἵππος οὐδ' ἄνθρωπος τὸ σημαίνόμενον, ἐδήλωσε, τίνα δὲ κύνα βούλεται δηλοῦν, οὐ σημαίνει. τὸ δὲ ὄνομα τὸ σημαντικόν ἐστὶν, ὥστε οὐκ ἂν εἴη ὄνομα κοινὸν πλειόνων· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ ὁμώνυμον ὅλως ἔσται τι πρᾶγμα· τὰ γὰρ ὁμώνυμα βούλεται ὑπὸ κοινοῦ τις σημαίνεσθαι ὀνόματος πλείω ὄντα πράγματα. εἰ δὲ προσθήκης δεῖται τὸ ὄνομα πρὸς τὸ σημῆναι ἐν ἐκ τῶν πολλῶν ὁ βούλεται, πάλιν ὁ τῶν ὁμωνύμων λόγος ἀνατρέπεται. οὐκέτι γὰρ διαμένει κοινόν, ὅταν τῇ προσθήκῃ τῆς διαφορᾶς ἰδιὸν τις γένηται, οἶον ὅταν τῷ κυνὶ προσθῶμεν τὸ χερσαῖον ἢ θαλάττιον, ὥστε οὐ μόνον οὐ διαμένει τὸ ὄνομα κοινόν, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐστὶν ὄνομα διαφορὰν προσλαβόν.

Τὸ μὲν περίεργον τῆς ἀπορίας φευκτόν, λυτέον δὲ ὅμως αὐτὴν καὶ οὐκ ἀρνητέον. τὸ γὰρ κοινὸν τοῦ ὀνόματος κακῶς εἴληπται. οὐ γὰρ οὕτως εἶπεν Ἀριστοτέλης τὸ κοινόν, ὡς τὴν λύραν καὶ τὸν ἵππον, ἀλλ' ὡς τὴν κοινὴν φωνὴν τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἥτις ἢ αὐτὴ καὶ μία οὐσα

3. παρὰ] πέρα R. — 4. πρὸς τὴν om. R. — 9. οὐπὲρ] οὐ S. — 12. βουλεύεται S. — 14. τὸ post ὄνομα del. Sahunius. — 19. τοῦ ὁμωνύμου R. — 25. οὐ] εἰ S. — 27. τῷ om. S.

εἰς διαφορῶν ἀκοᾶς ἀφικνεῖται ὅλη· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τοῦνομα ἐν καὶ ταῦτόν ὃν κατὰ διαφορῶν πραγμάτων τέτακται.

- 14.** Εἰ δέ τις λέγοι, πᾶν αἰσθητὸν τρεπτόν, πᾶν τρεπτόν ἀλλοιωτόν, πᾶν ἀλλοιωτὸν οὐδέποτε μένει ταῦτόν ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλο γίνεται, ἔάν τε
 5 ἐν πλείοσιν ἔάν τε ἐν ἐνὶ λαμβάνῃ τις τὴν ἀλλοίωσιν, τὸ δὲ ἀλλοιούμενον κοινὸν εἶναι ἀδύνατον· διαμένειν γὰρ δεῖ τὸ κοινόν· εἰ γὰρ μὴ διαμένοι, ἴδιον ἐκάστου γίνεται τὸ καθήκον εἰς ἑκάστον· τὸ δὲ ὄνομα αἰσθητόν, αἰσθητὴ γὰρ ἡ φωνή, ὥστε οὐδὲ κατὰ τοῦτ' ἂν εἴη κοινὸν ὄνομα· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ ὁμώνυμον· αἰσθάνομαι μὲν
 10 οὖν καὶ αὐτός, ὡς σοφισματώδης ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀπορία, ὅμως δὲ λύσιν αὐτῆς δοθῆναι βούλομαι.

Φημὶ δὴ ἡγνοηκέναι αὐτούς, ὅτι τὸ κοινὸν οὐχ οὕτως ἐρῶδέθῃ, ὡς τὸ μεριστὸν εἰς πλείω, ἀλλ' ὡς ὅλον ἐκάστου ταῦτόν, καὶ οὐχ ἕτερον μὲν τούτου ἄλλο δὲ τούτου, ὡς ἰδίαν εἶναι περιοχὴν σχημάτων
 15 τὴν τῆς ὁμωνυμίας κοινότητά, καὶ ὅ λόγῳ μένει τὸ ἴδιον ἐκάστου ὄνομα, καὶ τὸ κοινὸν διαμένει. ἔπειτα καὶ τὸ τρεπτόν εἰ καὶ κατὰ τῆς φωνῆς ὡς σώματος ἐλήφθῃ, ἀλλ' οὐ κατὰ γε τοῦ ὀνόματος καλῶς ἂν λαμβάνοιτο· ἀμετάβλητον γὰρ τοῦτο δεῖ μένειν.

- 15.** Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τούτοις μέμφονται, ἀλλὰ καὶ περιττότητα
 20 ἐγκαλοῦσι τῇ ὑπογραφῇ, ἄξιον καὶ τοῦτο ἐπισκέψασθαι. ἥρκει γὰρ φασὶν εἰπεῖν ὁμώνυμα λέγεται ὡς ὄνομα μόνον κοινόν, οἱ δὲ ὅροι ἕτεροι.

Ἀλλ' εἰ μὴ προσετέθῃ ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα τῆς οὐσίας λόγος ἕτερος, ἐνὴν τὰ αὐτὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα ἀποφαίνειν, ὡς τοὺς
 25 Αἴαντας· μὴ γὰρ ἀποδιδομένου τοῦ ὅρου κατὰ τὸ ὄνομα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὅρος ὡς ἀνθρώπων ἐγένετο, ὥστε ἐφαίνοντο συνώνυμοι.

- 16.** Ἀλλὰ τί δήποτε οὐκ εἶπεν ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα ὅρος τῆς οὐσίας, ἀλλ' ὁ λόγος;

1. τὸ ὄνομα S. — 3. λέγει S. — 5. ἐν om. S. τὴν ἀλλοίωσιν τις λαμβάνοι S. — 8. γὰρ] δὲ S. — 18. δεῖ τοῦτο S. — 19. τούτοις μόνον S. — 24. ἕτερος om. R. — 25. εἰς] ἧς S. — 27. ὅρος ὁ αὐτὸς ἀλλ' ὁ λόγος τῆς οὐσίας R.

ὅτι οὐ πάντα ὅροις δηλοῦνται τὰ πράγματα ἀλλὰ καὶ ὑπογραφαῖς, διόπερ ἀκριβῶς λόγον τῆς οὐσίας ἀντὶ ὅρου παρέλαβεν.

17. Ἐπεὶ δὲ βιάζονται τινες τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἀποδεικνύναι, φέρε καὶ τοῦτο διάρθρωσον· φασὶ γάρ, ὥς εἰ συνώνυμά ἐστιν ὦν τό τε ὄνομα καὶ ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος ὁ αὐτός, τὰ δὲ ὁμώνυμα καὶ 5 ὄνομα ἔχει ταυτόν· καλεῖται γὰρ ὁμώνυμα, καὶ λόγον ἐπιδέχεται τὸν τῶν ὁμωνύμων, συνώνυμα ἔσται τὰ ὁμώνυμα. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ συνώνυμα πολὺ πρότερόν ἐστι συνώνυμα· ταῦτα ἄρα ἐστὶ συνώνυμα.

Ἔδει μὲν πρὸς τοὺς οὕτως ἐπιτηδευομένους λόγους μηδὲ ἐπιχειρεῖν· πλὴν ἵνα μὴ δοκῶσι τι λέγειν, οὕτως αὐτοῖς ἀπαντήσωμεν. 10 οὐδὲν γὰρ κωλύει τὰ πράγματα κατὰ ἄλλο μὲν εἶναι ὁμώνυμα, κατ' ἄλλο δὲ συνώνυμα, ὥσπερ οὖν καὶ ἐνταῦθα πάντα γε τὰ ὁμώνυμα καλεῖται ὁμώνυμα, οἷον οἱ Αἴαντες. ἐκάτερός τε γὰρ αὐτῶν Αἴας καὶ ἐκάτερος ὁμώνυμος, καὶ καθὸ μὲν Αἴαντες οὐδὲν ἔχοντες προσὸν αὐτοῖς πρᾶγμα κοινόν, ὁμωνύμως λέγονται· καθὸ δὲ ὁμώνυμοι κοινόν 15 ἔχοντες λόγον, συνώνυμοι γίνονται.

18. Ἀλλὰ δὴ τοῖς ἐλλειπῶς ἔχειν τὴν ὑπογραφὴν τῶν ὁμωνύμων λέγουσι πῶς ἂν ἀπαντήσαιμεν; φασὶ γάρ ὥς εἰ τὸ ὁμώνυμον οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἐν ποιῷ καὶ ἐν ποσῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι, καὶ γὰρ ἐπ' ἐκείνων ὁμωνύμως ἐστὶν εἰπεῖν, πῶς ἐν τῷ λόγῳ. 20 τοῦ ὁμωνύμου εἶπεν ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα τῆς οὐσίας λόγος; φαίνεται γὰρ ἐλλειπῶς εἰρηκώς, εἴ γε ἐν ἅπασι τοῖς γένεσι τῆς ὁμωνυμίας οὕσης ὁ λόγος οὗτος τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνῃ ὁμώνυμα περιορίζει.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἐν ἅπασι τοῖς ἀντιγράφοις τὸ ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας πρόσκειται, ὥς καὶ Βοηθὸς μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος· 25 εἰ δὲ καὶ προσκείμενον εἶη τὸ ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος,

2. ὅρου] τοῦ ὅρου S. — 7. τοῦ ὁμωνύμου R. — ἐστί S. — 8. ἄρα ἔσται R. — 13. τε om. S. — 15. ὁμώνυμοι] ὁμώνυμον S. — 17. ἐλλειπῶς libri. — τῶν ὁμωνύμων τὴν ὑπογραφὴν S. — 22. ἐλλειπῶς S. — 23. μόνῃ om. S. — 25. οὐσίας] scrib. οὐσίας ἕτερος. — πρόσκειται R. — ὥς καὶ] καὶ om. S. — 26. προκείμενον R.

διότι παρὰ τοῖς πλείστοις οὕτως εὐρίσκεται γεγραμμένον, ἀλλ' ὁρθῶς γε ἔχει προσκείμενον. εἰ γὰρ ὁ λόγος ὁμώνυμον· λόγος γάρ τις καὶ ὁ συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπαγωγή, διαφέρει δὲ τούτων ὁ τῆς οὐσίας δηλωτικός λόγος, καλῶς ἐποίησε προσθεῖς τὸ ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας
 5 ἕτερος. πρὸς δὲ τούτοις οὐ τῆς οὐσίας μόνον εἶναι λεγομένης, ἀλλὰ καὶ τῶν συμβεβηκότων εἶναι λεγομένων εἰκότως λόγον τῆς οὐσίας εἶπεν, οὐκ οὐσίας μόνον μνημονεύων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων γενῶν, καθὼ καὶ ταῦτα ὄντα λέγεται. ὁ γὰρ τὴν ἐκάστου τῶν συμβεβηκότων ὑπαρξιν δηλῶν λόγος τῆς οὐσίας ὁρθῶς ἂν λέγοιτο λόγος. ἔπειτα καὶ
 10 λόγον οὐσίας τὴν ὑπόστασιν τῶν ὁμωνύμων ἀκούειν προσῆκε.

19. Καὶ μὴν εἰ τὰ συνώνυμα καὶ λόγου τοῦ αὐτοῦ καὶ ὀνόματος μετέχει, τί δήποτε περὶ τούτων πρότερον εἰπεῖν παρήκε, τῶν δὲ ὁμωνύμων ἐμνημόνευσεν; ἔτι δὲ εἰ περὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν μέλλει ποιεῖσθαι τὸν λόγον, τοῖς δὲ γένεσιν ὑπάρχει τὸ συνωνύμως τῶν ὑπ'
 15 αὐτὰ κατηγορεῖσθαι, ὁμωνύμως δὲ οὐ, ὑπάρχει μὲν αὐτοῖς τὸ συνώνυμον τὸ δ' ὁμώνυμον οὐ· προηγείται δὲ πανταχοῦ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὴ ὑπάρχοντος, ὥστε πρότερον ἐχρῆν περὶ τῶν συνωνύμων δεῖξαι, εἴτα περὶ τῶν ὁμωνύμων.

Ἔστι τὸ ὄν οὐχ ὥς παρ' ἄλλοις δοκεῖ συνώνυμον, ἀλλ' ὁμώνυμον
 20 κατὰ Ἀριστοτέλην. εἰ οὖν αὐτὸ τὸ ὄν ὁμώνυμον, προηγείται κατ' αὐτὸν ἡ τοῦ ὁμωνύμου διδασκαλία καὶ ἡ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ἀπόδειξις· δεῖ γὰρ διαστείλασθαι πρῶτον τὴν ὁμωνυμίαν, εἰθ' οὕτως εἰς ἀριθμὸν ἀγαγόντα καὶ ὀρισάμενον τὰ γένη καθ' ἕκαστον λοιπὸν ἐπιδεικνύναι, πῶς τῶν ὑπ' αὐτὸ συνωνύμως κατηγορεῖται.

25 Εἴσι τινὲς τοίνυν οἱ μέμφονται τῇ τῶν κατὰ συμπλοκὴν καὶ
 20. ἄνευ συμπλοκῆς διαιρέσει. οὐ γὰρ πάντως ἄνευ συμπλοκῆς ἢ μετὰ συμπλοκῆς τὰ λεγόμενα· τὸ γὰρ ἄνθρωπος περιπατεῖ οὐ μετὰ συμπλοκῆς· οὐ γὰρ μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου, τὸ δὲ ἄνθρωπος ἢ

6. εἶναι] ὄντων R. — 12. ποτε om. S. — προτέρων R. — 13. ἔτι] ὅτι S. — 19. ὥς παρ'] scrib. ὥσπερ. — 21. αὐτὸν] αὐτὸ libri. — ἐπίδειξις S. — 25. οἱ] οἵτινες S. — 26. μετὰ συμπλοκὴν R. — 27. μετὰ] μετὰ τοῦ S.

βοῦς οὐκ ἄνευ συμπλοκῆς· σύνθεσιν γὰρ τινα συλλαβῶν καὶ στοιχείων ἔχειν καὶ τὰ ῥήματα.

Φαμέν δὴ, ὅτι οἱ μόνην συμπλοκὴν τὴν μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου προφορὰν λέγοντες τοῖς Στωϊκοῖς ἐπακολουθοῦσιν, ὧν ἀρχαιότερος Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων συνηθείᾳ χρώμενος, 5 οὔτινες τὴν τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνθεσιν συμπλοκὴν ὠνόμαζον. τὸ δὲ λέγειν, ὅτι μετὰ συμπλοκῆς ὁ ἄνθρωπος ἢ ὁ βοῦς, διότι σύνθεσις ἐπ' αὐτῶν ἐστὶ συλλαβῶν καὶ στοιχείων, καὶ αὐτὸ οὐ καλῶς λέγεται· οὐ γὰρ τὴν τῶν στοιχείων σύνθεσιν, ἀλλὰ τὴν τῶν μερῶν τοῦ λόγου οἱ παλαιοὶ συμπλοκὴν ὀνομάζουσιν. 10

21. Ἀλλ' εἰ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τὸ ἐν τινι μὴ ὥς μέρος ὑπάρχον, ἀδύνατον γὰρ χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἐστίν, ἀδύνατον δὲ τὸ σῶμα τόπου χωρισθῆναι, ἐστὶ τὸ σῶμα ἐν ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ. οὔτε γὰρ μέρη ἐστὶν αὐτοῦ, οὔτε ἄνευ χρόνου εἶναι δύναται· καὶ γὰρ εἴ τις λέγοι τοῦ ἐν μέρει τόπου καὶ χρόνου 15 χωρῆσθαι αὐτά, ἀλλὰ τοῦ τε ἀπλῶς χρόνου καὶ τόπου οὐ χωρῆζεται.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ἐροῦμεν, ὅτι οὐδὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε οὔτε τι ὑπάρχει, οὐδ' ἐν τινι οὖν ἐστὶ τὸ ἐν τῷ γενικῷ ὄν τόπῳ ἢ χρόνῳ. ἔτι τὸ μὲν καθ' αὐτό ἐστὶν ἐν χρόνῳ τὸ κινούμενον καὶ μεταβάλλον· συμπορεύεται γὰρ τῷ χρόνῳ καὶ συμμεταβάλλεται. εἰ 20 δ' ἦν τι αἰδίων, κατὰ συμβεβηκὸς ἂν ἦν ἐν χρόνῳ ἀκίνητον ὄν καὶ ἀμετάβλητον· χρόνου γὰρ ὄντος εἶναι λέγεται. τούτων δὴ οὕτω διηρημένων εἰ τὸ κινούμενον ἢ κινεῖται συμπαραμείβει τῷ χρόνῳ, οὐκ ἂν εἴη ἐν τινι κυρίως οὐδὲ ἐν χρόνῳ. εἰ γὰρ μὴδ' ἐν τόπῳ κινούμενον, οὐδὲ ἐν χρόνῳ ἂν εἴη· ὅμοιον γὰρ ὥς ἂν εἰ ἐκινεῖτο. 25 τότε γὰρ πολὺ μᾶλλον οὐκ ἂν εἴη ἐν τόπῳ ἀμφοτέρων καθ' αὐτά κινουμένων. τοιοῦτον οὖν πέπονθε καὶ πρὸς τὸν χρόνον· οὐδέτερον γὰρ ὑπομένει, ὥστε οὐκ ἐστὶ τὸ ἕτερον ἐν τῷ ἑτέρῳ, οὔτε ἐν τῷ

2. καὶ om. S. — 3. ὅτι om. S. — 12. γὰρ om. S. — 13. τῷ om. S. — 14. τὰ] fort. del. — 15. λέγει S. — 16. τόπου καὶ χρόνου S. — 18. τὸ] τῷ R. — 19. ἔτι] ὅτι S. — 24 — 26. ἐν τινι — ἂν εἴη om. S.

κατὰ μέρος οὔτε ἐν τῷ γενικῷ. εἰ δὲ καὶ ἐν χρόνῳ ῥητέον κοινότερον, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ ὠρισμένῳ ῥηθήσεται· οὔτε γὰρ κινήσεως οὔτε χρόνου ἐστὶ δειξίς, ἀμφοτέρων ἐν πλάτει θεωρουμένων καὶ κατὰ διέξοδον ὑφισταμένων καὶ κατὰ συνεχῇ τῶν μερῶν γένεσιν· τὸ μὲν γὰρ παρελή-
 5 λυθε, τὸ δὲ μέλλει. εἰ δ' ἄρα εἶη, ἄλλο ληπτέον τὸ ἐν τῷ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ἄλλο τὸ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ἐπὶ τοῦ χρώματος.

22. Εἰ τὰ συμπληροῦντα τὴν ἐκάστου οὐσίαν μέρη ἐστίν· αὕτη γὰρ μέρους ἔννοια τὸ συμπληρωτικὸν εἶναι τὸ μέρος τῆς οὐσίας, συμπληροῦ δὲ τοῦ μὲν ἀπλῶς λεγομένου σώματος τὴν οὐσίαν χρῶμα καὶ σχῆμα
 10 καὶ ποσότης, οὐδὲν γὰρ ἄχρουν ἢ ἀσχημάτιστον ἢ ἄποσον σῶμα, τοῦδε δὲ τοῦ σώματος, οἷον τοῦ πυρὸς ἢ τῆς χιόνος ἢ ψυχρότης ἢ ἡ θερμότης καὶ ἡ λευκότης ἢ ἡ λαμπρότης συμπληροῦσι τὴν οὐσίαν, ἥτοι μέρη αὐτῶν ἐστὶ τὰ εἰρημένα, καὶ εὐρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς μέρη ὑπάρχοντα, ἢ οὐκ ἐστὶ μέρη, καὶ οὐ συμπληροῦ τὴν οὐσίαν.
 15 Πρὸς τοῦτο τὸ ἀπόρημα, ἐκεῖνο χρὴ προσηπεῖν, ὡς ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον διττόν, καὶ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς στοᾶς καὶ κατὰ τοὺς πρεσβυτέρους, ἐν μὲν τὸ λεγόμενον πρῶτον ὑποκείμενον, ὡς ἡ ἄποιος ὕλη, ἣν δυνάμει σῶμα Ἀριστοτέλης φησί, δεύτερον δὲ ὑποκείμενον τὸ ποιόν, ὃ κοινῶς ἢ ἰδίως ὑφίσταται, ὑποκείμενον γὰρ καὶ ὁ χαλκὸς καὶ
 20 ὁ Σωκράτης τοῖς ἐγγινομένοις ἢ κατηγορουμένοις κατ' αὐτῶν. τὸ γὰρ ὑποκείμενον κατὰ πρὸς τι λέγεσθαι ἐδόκει· τινὶ γὰρ ὑποκείμενον, ἥτοι δὲ ἀπλῶς τῶν γινομένων ἐν αὐτῷ καὶ κατηγορουμένων αὐτοῦ, ἢ ἰδίως· ἀπλῶς μὲν γὰρ ὑποκείμενον πᾶσι τοῖς γινομένοις καὶ κατηγορουμένοις ἢ πρώτη ὕλη, τισὶ δὲ ὑποκείμενον μὲν γινομένοις ἐπ'
 25 αὐτοῦ καὶ κατηγορουμένοις ὁ χαλκὸς καὶ ὁ Σωκράτης. δύο τοίνυν ὑποκειμένων ὄντων πολλὰ τῶν ἐγγινομένων ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα ὡς πρὸς τὸ δεύτερον οὐκ ἦν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ μέρη αὐτοῦ. διότι μὲν γὰρ πᾶν χρῶμα καὶ πᾶσα ποιότης καὶ

5. fort. ἄρα, εἶη ἄν. — ἄλλο ληπτέον om. R. — 7. εἰ τὰ] εἶτα S. — 10. ἡ] καὶ S. — 11. θερμότης ἢ ψυχρότης S. — 15. προσηπεῖν R. — 16. ἀπὸ τῆς στοᾶς] στωικόν S. — 18. σῶμα om. Simplicius.

πᾶν σχῆμα τῆς πρώτης ὕλης, ἐστὶν ἐν ὑποκειμένῳ· ἐν γὰρ ταύτῃ
 ὑφίσταται οὐχ ὥς μέρη αὐτῆς ὄντα καὶ ἀδύνατα χωρὶς αὐτῆς εἶναι·
 διότι δὲ οὐ πᾶν χρώμα οὐδὲ πᾶν σχῆμα ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὑποκειμένου
 ἐν αὐτῷ ἐστίν, ὅταν μὴ συμπληρωτικὰ ᾖ τῆς οὐσίας, τότε ἐστὶ
 ἐν ὑποκειμένῳ, ἐπὶ δὲ τῆς χιόνος οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλ' ὑποκείμενον. 5
 ἢ γὰρ τῆς χιόνος λευκότης οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται ἄλλου
 σώματος, οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τῷ σώματι τῆς χιόνος, ἀλλὰ
 συμπληροῖ τὴν οὐσίαν ὥς μέρος. Ἀριστοτέλης οὖν τὸ δεύτερον ὑπο-
 κείμενον εἰς τὴν διδασκαλίαν παραλαμβάνων πᾶν τὸ μὴ οὐσιωδῶς
 ὑπάρχον τινὶ ἐν ὑποκειμένῳ φησὶν εἶναι, τὰ μὲν οὐσίαν συμπληροῦντα 10
 τιθεῖς ὄντα, τὰ δὲ μὴ τοιαῦτα μέρη μὲν οὐ λέγων, συμπτώματα δὲ
 καὶ παθήματα, ὥς εἶναι τοῦ μὲν πρώτου ὑποκειμένου τὰς ποιότητας
 συμπτώματα καὶ παθήματα καὶ τὰς ποσότητας, τοῦ δὲ δευτέρου ὥς
 μέρη, ὅταν συμπληρωσὶν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν.

23. Ἀλλ' εἴ τις καὶ δοίη μὴ εἶναι μέρη τὰ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' 15
 ἐκεῖνό γε ἄτοπον τὸ ἐν τῷ ὄρω τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύνασθαι πολλάκις
 εὐρίσκεισθαι καὶ τὰ ὥς ἐν εἶδει καὶ τὰ ὥς ἐν γένει καὶ τὰ ὥς ὅλα
 ἐν μέρεσι· κοινὸν γὰρ εἶναι καὶ πρὸς ταῦτα τὸν εἰρημένον λόγον τοῦ
 ἐν ὑποκειμένῳ· οὔτε γὰρ τὸ εἶδος μέρος τοῦ γένους· δύναται γὰρ καὶ
 ἐξαιρεθέντος εἶδους σώζεσθαι τὸ γένος, ὥς τὸ ζῶον ἐξαιρεθέντος τοῦ 20
 ἀνθρώπου, οὔτε δύναται ἄνευ τοῦ ζώου εἶναι· πῶς γὰρ ἂν εἶδος εἴη
 γένους μὴ ὄντος; ἀλλὰ τὸ ὅλον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ὄν οὔτε μέρος
 ἐστὶν αὐτῶν· ἄτοπον γὰρ τὸ ὅλον τῶν μερῶν λέγειν μέρος, οὔτε
 δύναται χωρὶς αὐτῶν εἶναι. πέφηεν οὖν ὁ λόγος κοινὸς οὐ μόνον
 τῶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ. 25

Καὶ μὴν παντὶ πρόδηλον, τὸ εἶδος ὅτι μέρος μὲν οὐκ ἐστίν,
 ὥσπερ ἡ χεὶρ τοῦ ὅλου σώματος, ὥς μέρος δὲ θεωρεῖται. ὁ δὲ Ἀριστο-

1. ἐστὶν om. S. — 4. οὐσίας] ἐξουσίας R. — 10. ἀναπληροῦντα R. — 14.
 αὐτοῦ] αὐταὶ S. — 16. ὄρω τῶν ὑποκειμένων S. — 18. τὸν om. R. — 21.
 ζώου] imo γένους. — εἶναι om. S. — 22. μὴ ὄντος γένους S. — 23. ἐστὶν
 om. S. — οὔτε] οὐδὲ libri.

τέλης οὐκ εἶπεν ὃ ἐν τινι μὴ μέρος ὑπάρχον ἀλλὰ μὴ ὥς μέρος
 ὑπάρχον, ὥστε καὶ τὸ ὥς εἶδος ὑπάρχον ἀνήρηκε διὰ ταύτης τῆς
 προσθήκης. τὸ δὲ ὅλον οὐκ ἔστιν ἐν τινι τῶν αὐτοῦ μερῶν, ἀλλ'
 ἐν ἅπασι τοῖς ξαντοῦ θεωρεῖται μέρεσιν. ἐκεῖνος δὲ ἔφη ὃ ἐν τινι
 5 μὴ ὥς μέρος ὑπάρχον. τὸ ὅλον οὖν περιγράφεσθαι ὑπακουστέον
 ἀπὸ κοινοῦ τοῦ μὴ ὥς μέρος· οὐ γὰρ μόνον τὸ ἐπὶ οὐ δεῖ εἶναι
 μέρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποκείμενον μὴ μέρος εἶναι τοῦ ἐπόντος. τὸ γὰρ
 ὅλον ὥς ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι καθ' ὑποκειμένων αὐτῶν λέγεται.

24. Καὶ πῶς οὐκ ἄτοπον τὸ λέγειν ἄνευ τοῦ ἐν ᾧ ἔστι μὴ δύνασθαι
 10 εἶναι τὸ ἐν ὑποκειμένῳ; τῆς εὐωδίας χωριζομένης καὶ τοῦ μήλου καὶ
 τῶν ῥόδων· πολλάκις γὰρ αἱ ποιότητες διαμένουσι, τῶν πρώτως αὐτὰς
 δεδεγμένων μηκέτ' ὄντων, ὥσπερ καὶ τοῦ οἴνου ποθέντος ἢ τοῦ
 σκόρδου βρωθέντος ἢ ὁσμὴ διαμένει.

Ἀλλ' οὐκ εἶπεν ἀδύνατον χωρίζεσθαι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ τῶν ἐν
 15 οἷς ἔστιν, ἀλλὰ χωρὶς εἶναι. ἢ γὰρ εὐωδία χωρίζεσθαι μὲν δύναται
 τῶν ῥόδων, χωρὶς δ' εἶναι οὐ δύναται, ἀλλ' ἢ φθίρεται ἢ μεταδίδο-
 ται εἰς ἄλλα ὑποκείμενα. ὃ δὲ καὶ τοῦδε ἔτι ἀκριβέστερον τὸ ἐφε-
 ξῆς προστίθῃσιν· οὐ γὰρ ἐκεῖνου μόνου εἶπε μὴ δύνασθαι χωρὶς εἶναι
 τοῦ ἐν ᾧ ἦν, ἀλλ' ἀπλῶς παντός ἐν ᾧ ἔστιν. ὥστε εἰ καὶ μεταλλάτ-
 20 τοι τὰ ὑποκείμενα ἢ πρὶν ἐν τῷ μήλῳ εὐωδία ἐγγιγνομένη ἐν τῷ ἄερι,
 ὁμῶς ἐν ὑποκειμένῳ τινὶ ἔσται, ἄλλοτε μέντοι ἐν ἄλλῳ, καὶ οὐδαμῶς
 οὐδέποτε οὐδὲν διαφεύγει τὸν ὁρισμὸν τῶν συμβεβηκότων.

25. Ἀλλὰ δὴ πῶς ἀπαντήσωμεν τοῖς ὀριστικοῖς, οἱ τὰ μὴ ὑπάρχοντα
 τῷ κατηγορουμένῳ λαμβάνοντες ὥς λεγόμενα κατ' αὐτοῦ ποιοῦσι πρὸς
 25 τῷ ὑποκειμένῳ τὸν τῆς ἀποφάσεως συλλογισμόν, οἷον ὁ ἄνθρωπος

1. ἀλλὰ μὴ ὥς μέρος ὑπάρχον om. S. — 3. αὐτοῦ] αὐτῶν R. — 4. μέρεσι
 θεωρεῖται S. — 5. προσακουστέον S. — 6. μέρους R. — 10. τὸ ante
 ἐν om. S. — 11. πρώτων S. — 12. δεδειγμένων S. — 13. σκροόδου S. — 17.
 ἔτι] ὅτι S. — 19. ἐν ᾧ ante ἔστιν om. S. — μεταλλάττει S. — 22. τοῦ συμβε-
 βηκότος S. — 23. scrib. ὑπαντήσωμεν. — 24. τῶν κατηγορουμένων libri. — 25. ἀντι-
 φάσεως S.

τοῦ Σωκράτους καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖται, κατὰ δὲ τοῦ ἀνθρώπου λέγεται τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην· οὐκοῦν καὶ κατὰ Σωκράτους ῥηθεῖν ἂν τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην;

Πάλιν γὰρ καὶ πρὸς τούτους ὑπολογιζόμεθα, οὐχ ὡς οἱ Στωϊκοὶ λέγουσι, τὴν τῶν ἀποφαντικῶν ὑπεξαίρεσιν, ἀλλ' ὡς Ἀριστοτέλης 5 διδάσκει, τὴν τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων λήψιν, ἣν ἐκεῖνοι οὐ παρυσάμενοι παραλογίζονται, τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὡς καθ' ὑποκειμένου λεγόμενα κατ' οὐσίαν προσλαμβάνοντες.

26. Εἰ δέ τις μὴδ' ὅλως καθ' ἑτέρου λέγεσθαι τὸ γένος τοῦ εἶδους διαμφισβητήσκειν, ἐπεὶ κατὰ τὸν αὐτοῦ λόγον κατηγορεῖται τοῦ ὑπο- 10 κειμένου καὶ καθόσον κοινωνεῖ πρὸς αὐτὸ τῆς αὐτῆς οὐσίας· τὰ γὰρ γένη τῶν εἰδῶν τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζομεν, αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ οὐχ ὑφέστηκεν, ἀλλ' ἐν τοῖς εἶδεσι τὸ εἶναι ἔχει, πῶς ἀπαντήσομεν;

Ἦ ὅτι τὸ δοκοῦν εἶναι τούτων ταῦτο παραλλάττει τῇ σχέσει, ἢ τὸ ἀκατάτακτον τοῦ κατατεταγμένου διέστηκεν, καὶ ἔστι τὸ μὲν γένος 15 μὴδέπω καταταχθέν, ὥσπερ εἴ τις τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καθ' αὐτὸν νοήσκει, τὸ δὲ εἶδος ἤδη κατατεταγμένον εἰς τὰς κατὰ μέρος διαφοράς, ὥσπερ τὸν πολίτην φυλέτην ἐπινοοῦμεν.

27. Πῶς οὖν ὁ μὲν ἄνθρωπος κατὰ τοῦ Σωκράτους λέγεται, τὸ δὲ εἶδος κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὐκέτι δὲ κατὰ τοῦ Σωκράτους τὸ εἶδος, 20 καὶ κατὰ μὲν τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῶον, κατὰ δὲ τοῦ ζώου τὸ γένος, οὐκέτι δὲ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὸ γένος κατηγορεῖται;

Ὅτι κατὰ τοῦνομα, οὐ μέντοι κατὰ τὸν λόγον κατηγορεῖται τὰ ἀνωτέρω κατὰ τῶν ὑποκειμένων. οὔτε γάρ, ἐάν τις ἀποδιδῶ τί ἐστιν ἄνθρωπος, ἔρει ὅτι τὸ εἶδος, οὔτε ὁ λόγος τοῦ εἶδους ἐφαρμόττει καὶ 25 κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ περὶ τοῦ γένους δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. ἔτι τὸ μὲν εἶδος καὶ τὸ γένος ἄλλοις συμβέβηκε καὶ ἀντιδιαρεῖται, τὸ μὲν πρὸς τὸ μὴ τῶν εἰδῶν εἶναι, τὸ δὲ πρὸς τὸ μὴ τῶν ἀτόμων εἶναι,

1. τοῦ om. S. — 3. ἂν ῥηθεῖν S., τὸ om. S. — 7. καθ' ὑποκειμένου λεγόμενα om. R. — 13. ἀπαντήσωμεν R. — 16. ἐαυτὸν S. — 25. καὶ ante κατὰ om. R. — 27. ἄλλον R.

τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου ἀγόμενα συμπληρωτικὰ τῆς οὐσίας ἦν. ἐπὶ
 τὰ μὲν κατὰ πατρὸς λέγεται. πᾶς γὰρ ἀνθρώπος ζῶν ἐν ἀλγείᾳ
 ᾗθ' οὐδ' ἐστὶ τὸν ὑπὸ τὸν ἀνθρώπον, καθ' οὐδ' ἀλγείᾳ καὶ πᾶν ζῶν
 τὸ ζῶν. πᾶς δὲ ἀνθρώπος εἶδος ψευδῆς ᾗθ' ἀλγείᾳ. καὶ πᾶν ζῶν
 γένος οὐχ ὅπως λέγεται. ὁ γὰρ τις ἀνθρώπος ἀνθρώπος, οὐ μὴν
 εἶδος, καὶ τὸ τὶ ζῶν μὲν, οὐ μὴν γένος. οὐκ ἂν κατὰ πα-
 τὸς λέγεται ταῦτα. ἀλλ' ὅτι κοινοὶ εἶναι, οὕτως καθ' αὐτῶν ὁ-
 ρήσονται, καὶ ὅτι τὸ μὲν συμπληρωτικὸν ἦν τῆς οὐσίας, τὸ δὲ ἐν-
 θετικὸν τῆς τοῦ οὐδέματος κατὰ κοινὴν οὐδέματος. οὐ γὰρ ἐστὶ
 10 ὁ ἀνθρώπος ἢ ὁ Σωκράτης ἀπὸ ἡ κοινότης ἢ κατηγόρου μὲν, ἀλλὰ
 οὐν ἔοικεν ἀπὸ τοῦ οὐδέματος εἶναι παρὰ τὴν κοινότητα οὐδέμα-
 τος ἀνθρώπου ὅς ἐστιν ὁ ἀνθρώπος ἢ τοὶ ζῶν καὶ ἐστὶν οὐδέμα-
 τος ἀνθρώπου ὅς ἐστιν ὁ ἀνθρώπος ἢ τοὶ ζῶν καὶ ἐστὶν οὐδέμα-
 τος ἀνθρώπου ὅς ἐστιν ὁ ἀνθρώπος ἢ τοὶ ζῶν καὶ ἐστὶν οὐδέμα-
 15 τος, ἀλλὰ κατὰ τοῖον οὐδέματὶ χαρὰ καὶ ἐνθετικῶνται.
 28. Ἀλλὰ δοκεῖ πως ἐναντιῶναι τινὰ ἢ παρὰ τὴν οὐδέματὶς ἔχειν. ὅταν
 μὲν γὰρ λέγῃ τὸν ὑπὸ ἄλλῃα γένων μὴδὲν καὶ αὐτὸς εἶναι
 διαφύκει, ὡς περὶ ἐν τῇ ἀποφύκει, καὶ οὐχ ὅπως παρὰ ἀπαρ-
 ῶν δὲ παρὰ τὴν οὐδέματὶς τὰ ἐπὶ τῇ ἀποφύκει, καὶ τοῦ ὑποκειμένου
 20 τοῦ κατηγόρου μὲν διαφύκει εἶναι, τοσαύτας εἶναι καὶ τοῦ ὑποκειμένου
 ὡς παρὰ τὴν οὐδέματὶς ἀποφύκει αὐτῶν ὑπερβαίνει. ὡς παρὰ
 25 κατὰ τὸ ἐμψυχον καὶ αἰσθητικόν, ἔπερ αὐτοῦ καὶ συμπληρωτικὸν τῇ
 οὐσίᾳ. οὐδὲν δὲ καὶ ἀλλὰ διαφύκει. οὐδὲν γὰρ τὸν μὲν εἰσποιοῦν διαφύ-
 κει, καθ' ὅς ἐστιν ἀποφύκει καὶ πᾶν τὸ ζῶν, οἷον τὸ ζῶν
 εἰς τὸ ὑπὸ αὐτὸ εἶδη, οἷον τὸ ζῶν εἰς τὸ λογικόν καὶ ἄλογον, φε-
 ρεθὲν γέγονεν, ὅτι αἱ μὲν κατ' οὐσίαν ὑπερβαίνει τὸ ζῶν διαφύκει

7. τὲ εἶναι S. — 8. ἦν om. S., δεικνύον S. — 16. πως] πρὸς R., ἢ παρ.
 διὰ. ἐναντ. τινὰ S. — 18. περὶ] παρὰ R., ὑποφύκει R.
 — 26. καὶ ἀλλὰ] ἀλλὰ S. — 28. κατὰ τινὰ S., ζῶν] εἶδη S.

πολὺ πρότερον ὑπάρξουσιν καὶ τῷ ὄρνέῳ, αἱ δὲ τέμνουσαι αὐτὸ εἰς
 τὰ περιεχόμενα ὑπ' αὐτοῦ αὐταὶ ἐνίοτε μὲν τῷ ὄρνέῳ ὑπάρξουσιν,
 ὅταν μὴ κοινωνῶσι πρὸς αὐτό, ὡς ἡ τοῦ λογικοῦ. ἀληθὲς ἄρα τὸ
 καὶ ἐνίας καὶ πάσας εἶναι ταύτας διαφορὰς τοῦ κατηγορουμένου καὶ
 ὑποκειμένου, καὶ ποίας ἑκατέρας διεκρίναμεν. οὐκ ἄρα διορθωτέον τὴν 5
 λέξιν μεταστρέφοντας ἐπὶ τὰναντία τὴν ἀπόφασιν οὕτως, ὥστε ὅσαι
 τοῦ ὑποκειμένου, τοσαῦται καὶ τοῦ κατηγορουμένου. ἡμάρ-
 τηται γὰρ ἡ διόρθωσις· οὐχ ὅτι γὰρ ἡ τοῦ ἀνθρώπου διαφορὰ
 λέγοιτ' ἂν κατὰ τοῦ ζώου, τὸ δέπουν φημι καὶ τὸ διαλεγόμενον καὶ
 τὰ ἄλλα, ἀλλὰ δῆλον, ὅτι τὸ μὲν οὐδὲν κωλύει καὶ τὸ μὴ πάσας 10
 κατηγορεῖσθαι ταῖς διαιρετικαῖς προσήκει, τὸ δὲ πάσας κατηγορεῖσθαι
 ταῖς εἰδοποιοῖς. δοκεῖ δέ μοι γε καὶ αὐτὸς ἐνδείκνυσθαι ταῦτα, δι'
 ὧν ἀντιδιαρεῖ τὸ ἐπάνω τῷ ὑποκάτω, οὐκ ἐπὶ τῶν γενῶν μόνον τῷ
 τοιούτῳ διορισμῷ χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διαφορῶν. ἐπάνω μὲν
 οὐν ταύτας θήσομεν διαφορὰς τὰς συμπληρωτικὰς αὐτῆς τῆς οὐσίας, 15
 ὅσας καὶ οἰόντε κατηγορεῖν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, ὑποκάτω δέ, ὅσα
 περιέχονται ἐν τοῖς προτέροις αὐτῶν γένεσιν ἅς ἐνίοτε οὐκ οἰόντε
 κατηγορεῖσθαι. διέλοι δ' ἂν τις καὶ τὰς μὲν γενικὰς προσαγορεύων
 διαφορὰς, τὰς δὲ εἰδικὰς, εἰδικὰς μὲν ὅσαι τέμνουσι τὸ γένος καθ'
 ἃς καὶ εἰδοποιεῖται τὰ ὑπὸ τὰ γένη εἶδη, γενικὰς δὲ αὖ τὰς τῶν γε- 20
 νῶν συμπληρωτικὰς διαφορὰς αἷς εἰδοποιεῖται τὰ γένη· εἰσὶ μέντοι
 τινὲς καὶ τῶν διαιρετικῶν, ἃς οἰόντε ὑπάρχειν τοῖς αὐτοῖς ὡς ἐπὶ
 τῶν ὑπαλλήλων ἐπιδέδεικται.

29. Τί δ' ἂν εἴποις περὶ τοῦ τὰ ἕτερα γένη ταῖς αὐταῖς διαφοραῖς
 χρῆσθαι; ἰσόπλευρα γὰρ καὶ ἀνισόπλευρα ἐπίσης ἑκάτερα σχήματα 25
 λέγεται, καὶ ἐν κατ' αὐτῶν κοινὸν ὄνομά ἐστι τὸ σχῆμα, καὶ τῶν

4. τὰς κατηγορουμένας καὶ ὑποκειμένας S. — 5. ἑκατέρας] fort. ἑκατέρας
 λέγει. — 6. ὅσα . . τοσαῦτα S. — 10. τὸ post καὶ om. R. — 15. αὐτῆς τῆς]
 αὐτῶν τὰς R. — 16. ἐπὶ] ἐστι S., ὅσον περιέχονται S. — 17. τε] τέ ἐστι S.
 — 19. ὅσον S. — 20. καὶ om. S. — 21. μέντοι] μὲν S.

ἀρετῶν καὶ κακιῶν διαφερουσῶν τῷ γένει τὰς αὐτὰς εἶναι διαφοράς· αἱ μὲν γὰρ λογικαὶ αἱ δὲ ἄλογοι κατηγοροῦνται ἐπ' ἀμφοτέρων.

Οἱ δὲ ταῦτα ἀποροῦντες διημαρτήκασιν παρὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ ἑτέρου γένους. ταῦτα γὰρ εἰ καὶ μὴ ὑπάλληλά ἐστιν, ὅμως οὐκ ἔστιν
 5 ἕτερα, εἴ γε ὑπὸ ἓν κοινὸν γένος ὑποτάσσεται, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εὐθυγράμμου καὶ ὑπὸ τὸ σχῆμα· καὶ ἡ ἀρετὴ τοίνυν καὶ ἡ κακία ὑπὸ τὴν ἑξιν ταχθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ἕτερα ἀλλήλων τὰ τοιαῦτα γένη.

30. Τούτοις δὲ ἔστιν ὅμοια καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπορήματα· τὸ γὰρ πεζὸν φασὶ καὶ τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ζῶον καὶ τὸ ὄρνεον τὰς αὐτὰς ἔχει δια-
 10 φοράς ἐνίας, οὐ μόνον ἄρα ἐπὶ τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διεστηκότων αἱ αὐταὶ ἐνίοτε εἰσὶ διαφοραί. καὶ οὕτως ψεῦδος ἔσται τὸ νυνὶ λεγόμενον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τούτους ἡ αὐτὴ ἀπάντησις. ἐροῦμεν γὰρ πρὸς αὐτούς, ὅτι κακῶς λαμβάνετε τὰ ἕτερα γένη, οὐ γὰρ τὰ ἐπὶ βραχὺ παραλλάττοντα, ἀλλὰ τὰ πάντη
 15 διεστηκότα ἔστιν ἕτερα. πάλιν ὅταν λέγωσι τὸ ζῶον πεζὸν καὶ τὸ ζῶον πτηνὸν τὰς αὐτὰς ἔχειν διαφοράς· ποιηφάγα γὰρ καὶ σαρκοφάγα καὶ σπερμοφάγα ἔστιν ἀμφοτέρω, καίτοι μὴ ὄντα ὑπάλληλα ἀλλ' ἀντιδιαιρούμενα, ὥστε ῥᾶδιον καὶ πρὸς τοῦτο τὸ ἀπόρημα ἀντι-
 20 θεῖναι τὸ αὐτό, τὸ γὰρ πεζὸν καὶ τὸ πτηνὸν ἄμφω κοινωνεῖ τοῦ ζώου καὶ οὐ πάντη ἕτερα εἴληπται γένη.

31. Ἀλλὰ δὲ συντόμως ἐπελθέ μοι τὸν περὶ τοῦ εἶδους καὶ διαφο-
 ρᾶς λόγον.

Τὸ μὲν οὖν εἶδος κοινοῦ ἔχεται λόγου, χωριστὸν δὲ ἔστι τοῦ οἰκείου γένους ταῖς εἰδοποιοῖς διαφοραῖς, ἴδιον δὲ πρὸς διορισμὸν ἔχει
 25 τὸ κατὰ ἀτόμων ἔχειν τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου, ὥσπερ τὸ γένος τὸ κατὰ εἰδῶν ἔχειν τὸ κοινόν. διαφορὰ δὲ ἔστι τὸ χωρίζειν πεφυκὸς ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὸ γένος τὰ ὑπ' αὐτῷ τεταγμένα, καὶ ὅτῳ διαφέρει

3. δὲ] δὲ S., περὶ S. — 4. ἔστιν] ἔτι S. — 11. ἐπὶ om. R. — 12. οὕτως om. S., ἔσται] ἐστὶ S., δὲ] δὲ S. — 13. πρὸς αὐτούς om. R., καλῶς S. — 16. ποιηφάγα] lacuna in S. — 17. εἰσὶν S. — 19. πτηνὸν καὶ τὸ πεζὸν S. — 21. περὶ om. S., καὶ] καὶ τῆς S. — 25. ἔχειν] fort. ἔχει — 27. διαφέρειν S.

ἕκαστον τῶν εἰδῶν· κατὰ γὰρ τὸ γένος οὐ διενήνοχεν. οὐ μέντοι ἀπλῶς τὸ χωρίζον ἐστὶ διαφορὰ, ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ εἶναι χωρίζον. οὐ γὰρ εἰ τὸ πλεῖν χωρίζει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἄλλων ζώων, ἔσται διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ πλευστικοῦ. οὐ γὰρ κατ' οὐσίαν τὸν χωρισμὸν αὕτη ποιεῖται, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ ἄλλως. βούλεται οὖν ἡ διαφορὰ 5 γίνεσθαι οὐσίας μέρος· περὶ γὰρ τὴν οὐσίαν τὴν ἰδιότητα ἀφορίζει τῶν κεχωρισμένων; διαφορὰ δὲ καὶ εἶδος διαφέρει ὡς ὅλον καὶ μέρος. ὥσπερ γὰρ τὸ ὄνομα τὸ λογικὸν ἔχει πρὸς τὸν ὅρον, οὕτω καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς διαφορᾶς περιέχεται ὑπὸ τοῦ εἶδους.

- 32.** Ἐπεὶ δὲ ἐν πᾶσιν ἀναγκαϊότατόν ἐστιν εἰδέναι τὰς εὐρέσεις τῶν 10 προστιθεμένων θεωρημάτων, καὶ ἐνταῦθα πειραθῶμεν ἐπὶ τῶν παρόντων διὰ τινος μεθόδου τεχνικῆς τὴν εὐρεσιν αὐτῶν παραδοῦναι.

Ὅτι μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοινότητος τῆς οὐσιώδους τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος εὐρίσκεται φανερόν, καὶ τοῦτο δὲ πρόδηλον ἤδη ἐκ τῶν προδιωρισμένων, ὅτι τὸ μὲν εἶδος τῇ κοινότητι διατείνει περὶ τὰ καθε- 15 καστα, τὸ δὲ γένος περὶ τὰ εἶδη, καὶ ἔστι καθολικώτερον μᾶλλον. τὴν δὲ διαφορὰν εὐρίσκομεν ἀπὸ τῆς κατ' εἶδη ἐτερότητος χαρακτηριστικῆς. ἔχει μὲν οὖν τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιότητος ἥτοι ἐξ ἀμφοῖν συνεστηκός, ἢ τῆς οὐσίας συλλαβούσης τὸ ποιόν, ἢ ἀνάπαλιν τῆς ποιότητος τὴν οὐσίαν ἢ μεταξὺ τῆς διαφορᾶς οὐσης τῶν ποιῶν τε καὶ 20 τῆς οὐσίας, ὡς ἐκβεβηκέναι αὐτὴν ἀμφοτέρω τὰ ἄκρα. δεῖ τοίνυν τὸν λόγον τῆς διαφορᾶς μηδαμοῦ ἀπέχεσθαι τῆς οὐσίας τῶν εἰδῶν· εἰ δὲ μή, γίνεται κατὰ συμβεβηκός, ἀλλ' ὥσπερ εὐρίσκεται τὸ γένος ἀπὸ τῆς τῶν εἰδῶν καὶ τῆς οὐσίας κοινωνίας, τὰ δὲ εἶδη, ἥντεκα ἂν τὰ ἀριθμητὰ κοινωνῇ τοῦ εἶναι, οὕτως δεῖ καὶ τὰς διαφορὰς ἀπὸ τῆς 25 ἐτερότητος τῆς θεωρουμένης κατὰ τὰς ἰδιότητας τῆς οὐσίας περιλαμβάνεσθαι· οὕτω γὰρ ἂν εὐληπτος αὐτῶν γένοιτο ἡ εὐρεσις.

- 33.** Ἐξηγήσαι τὸ ἐδάφιον, ὅπου φησὶ τῶν ἑτέρων γενῶν ἑτέρας εἶναι τῷ εἶδει τὰς διαφορὰς.

2. ἐστὶ τὸ χωρίζον S. — 9. ἐπέχεται S. — 11. scrib. προστιθεμένων. — 14. δὲ] δὴ S. — 19. συνεστὸς S., λαμβανούσης S. — 25. κοινωνῇ τὰ ἀριθμητὰ S., δεῖ] δὴ libri. — 28. ἑτερογενῶν S.

Τῷ εἶδει εἶπεν ἀντὶ τοῦ τῷ λόγῳ, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς σύνη-
 θες αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάττει ἀντὶ ἀλλήλων, βούλεται δὲ διὰ τούτου
 ἀκριβολογεῖσθαι περὶ τινος μεζονος. ἵνα γὰρ μὴ τῷ ὀνόματι προσέ-
 χοντες τὰς αὐτὰς λέγωμεν διαφορὰς σκεύους καὶ ζώου, οἷον τὸ ὑπό-
 5 πουν καὶ ἄπουν, διὰ τοῦτο προσέθηκε τῷ λόγῳ· ταῦτα γὰρ ὀνόματι
 μόνῳ δοκεῖ τὰς αὐτὰς διαφορὰς ἔχειν. ἢ καὶ οὕτως ἂν εἵποιμεν, ὥς
 ἕτεροι τῷ εἶδει εἰσὶν αἱ λαμβανόμεναι, ὥς ἐν τῷ εἶδει ἐκάστου τῶν
 ἑτέρων γενῶν, ἐν μὲν τῷ ζῳῳ τοῦ ἀνθρώπου, ἐν δὲ τῇ ἐπιστήμῃ
 τῆς μουσικῆς λαμβανομένης δύναται τὸ ἕτεροι τῷ εἶδει καὶ τὰς
 10 εἰδοποιούς σημαίνειν διαφορὰς, ἵνα μὴ λάβῃ τις τὰς κατὰ συμβεβη-
 κὸς ὥς τὸ πλεῖν τοῦ ἀνθρώπου· οὐ γὰρ αἱ ὁπωσοῦν χωρίζονται δια-
 φοραί, ἀλλ' αἱ κατὰ τὸ εἰδοποιεῖν καὶ τὸ εἶναι αὐταὶ κυρίως εἰσὶν
 ἕτεροι τῷ εἶδει.

34. Λοιπὸν τοίνυν ἐστὶν ἀκριβῶς διελέσθαι, τί ποτέ ἐστι τὸ ἄτομον
 15 καὶ ἐν ἀριθμῷ.

Ἄτομον μὲν οὖν λέγεται οὐχ ὥς τὸ ἀδιαίρετον καὶ ἀμέριστον,
 ἀλλ' ὥς τὸ μὴ δεχόμενον τομὴν γένους εἰς εἶδη, μηδὲ εἶδους εἰς τὰ
 καθ' ἐν ἀριθμῷ διωρισμένα. ἐν δὲ ἕκαστον τῶν αἰσθητῶν λέγεται
 οὐ κατὰ μίαν δύναμιν, ἀλλ' ὅτι πάντα εἰς μίαν νεύει οὐσίαν. ἐπεὶ
 20 δὲ πολλαχῶς τὸ ἐν λέγεται καὶ γένει καὶ εἶδει καὶ κατ' ἄλλους τρό-
 πους πλείονας, ἀφορίζει νῦν ἐν τῷ κατ' ἀριθμὸν λαμβάνων οὐ μόνον
 ὃ ἀριθμοῦμεν, ὥς συκοφαντοῦσί τινες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμούμενον·
 οὕτω γὰρ καὶ τοὺς πέντε ἵππους ἐν ἀριθμῷ τινι λέγομεν.

35. Ἀλλ' εἰ εἶδός ἐστι τὸ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ
 25 ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι [τὸ κατὰ πλείονων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ
 ἐν τῷ τί ἐστι] κατηγορούμενον, τίτι διαφέρει ὁ ἄτομος εἰς τοῦ ἀτόμου
 καὶ ἐνός· ἐν γὰρ ἀριθμῷ ἐστι καὶ οὗτος κακεῖνος.

Οἱ μὲν οὖν λύοντες τὴν ἀπορίαν ταύτην κατὰ τὸ ἰδίως ποιοῦν,

2. fort. ἐπαλλάττειν. — 9. ἕτερα R. — 10. λάβοι R. — 12. τὸ post κατὰ
 om. S. — 25. τὸ κατὰ . . ἐστι delenda. — 26. εἶς] fort. καὶ εἶς — 28. λύοντες]
 λέγοντες R.

τουτέστιν ὅτι ὁ μὲν φέρε γρυπότητι ἢ ξανθότητι ἢ ἄλλῃ συνδρομῇ
 ποιότητων ἀφώρισται, ἄλλος δὲ σιμότητι ἢ φαλακρότητι ἢ γλαυκότητι,
 καὶ πάλιν ἕτερος ἑτέραις, οὐ καλῶς μοι δοκοῦσι λύειν· οὐ γὰρ ἡ
 συνδρομὴ τῶν ποιότητων ἀριθμῷ ποιεῖ διαφέρειν, ἀλλ' εἴπερ ἄρα
 ποιότης· μᾶλλον οὖν ἐκείνως ἀπαντητέον, ὅτι τὰ τῷ ἀριθμῷ ἕτερα 5
 οὐ διαφέρει ἀλλήλων τῇ φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ, ἀλλ' ἔχει τὸ ἕτερον κατὰ
 τὸ ἀριθμεῖσθαι. ἕτερα οὖν ὡς ἀριθμητά· ἐν γὰρ τῷ καθ' ἐν ἀριθ-
 μεῖσθαι ἕκαστον ἐπέρχεται ὁ ἀριθμὸς. διαφέροντα οὖν τῷ ἀριθμῷ
 δοκεῖ μοι λέγειν, τουτέστι διεστηκότα ὡς ἀριθμητά, ἢ τὸ λεγό-
 μενον ἐπὶ τοῦ εἶδους τοιοῦτον, ὅτι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διεστηκότων 10
 τῷ ἀριθμεῖσθαι εἶδος ἐστίν, ἵνα τὸ διαφέρειν ἀντὶ τοῦ διεστηκέναι
 λαμβάνωμεν.

Ἀκήκοα δὲ τινων πλεονασμὸν ἐγκαλούντων τῇ τομῇ ταύτῃ, ὡς
 οὐ καλῶς τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν· ἐχρῆν γὰρ ἀμφοτέρω ὅφ'
 ἐν γένος εἶναι τὸ κινεῖσθαι. 15

Ἔστι δὴ τούτου λύσις τοιαύτη. οὔτε τὸ ποιοῦν ἢ ποιεῖ πάσχει,
 οὔτε τὸ πάσχον ἢ πάσχει ποιεῖ, οὐδὲ τοῖς συνθέτοις συνέρχεται τὰ
 δύο εἰς ταῦτό ὑπὸ τοῦ τὰς δύο ἀρχὰς εἰς ταῦτό συμπύπτειν. τὸ μὲν
 οὖν κινεῖσθαι ἐν τῷ πάσχειν ἐστίν, τὸ δὲ ποιοῦν κινεῖ ἀκίνητον ὄν.
 ἕνα δὲ τῶν ποιούντων ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κατὰ συμβεβηκὸς κεῖται ἀπὸ 20
 τοῦ τὰς δύο ἀρχὰς ἐν αὐτοῖς ἔχειν, καὶ εἶναι μὲν τι αὐτῶν κινούν,
 εἶναι δὲ κινούμενον ἕτερον. ἀντιδιείλεν οὖν τῷ ποιοῦντι τὸ πάσχειν
 κατὰ τὰ ἑαυτῷ περὶ τῶν αἰτίων δοκοῦντα.

36. Ἄλλῃ πάλιν ἀπορία καθ' ἕτερον τρόπον τὴν περιττότητα αἰτιᾶται.
 τὰ μὲν γὰρ καθ' αὐτὰ τὰ δὲ πρὸς τι διαροῦνται, καὶ ἐν τούτοις περι- 25
 λαμβάνειν δοκοῦσι πάντα τὰ γένη· ἄλλοι δὲ εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβη-
 κὸς διατέμνοντες αὐτὰ ἡγούνται ἀρκοῦντως διαιρεῖσθαι.

5. ἐκείνω S. — 10. διεστηκότων] διαφερόντων S. — 11. τῷ] τὸ S. —
 14. τὸ] καὶ τὸ S. — 17. οὐδὲ S. — 19. ἀκίνητον] ἀεὶ κινητὸν S. — 21. τοῦ
 τὰς] τούτου R., τι] τοι S., αὐτῶν . . πάσχειν om. S. — 23. παρὰ R. — 24.
 ἀπορία] αἰτία S. — 25. παραλαμβάνειν R.

Οὐκ ὀρθῶς οἰόμενοι· οἱ μὲν γὰρ εἰς ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκὸς
 διχοτομοῦντες τὰς κατηγορίας ἐφάπτονται μὲν πως τῆς Ἀριστοτέλους
 πρώτης καὶ εἰς ἐλάχιστα τῶν γενῶν τομῆς, καὶ ταύτῃ γε οὐχ ἁμαρ-
 τάνουσιν· ἡ δὲ παραλείπουσι τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει, ταύτῃ δὲ κα-
 5 κῶς χρῶνται καὶ ἀτελῶς τοῖς Ἀριστοτελικοῖς. οἱ δ' αὖ εἰς οὐσίαν καὶ
 πρὸς τι ἀντιδιαροῦντες, ἐπειδὴ τὰ συμβεβηκότα ἄλλου ἐστὶ, καὶ οὕτω
 δύο μόνον ποιοῦνται γένη τὰς ὅλας κατηγορίας, οὗτοι δὲ ἐπιτίθενται
 τῇ ἐνδείᾳ τῶν ὀνομάτων· ἡ γὰρ συμβεβηκότα οὐ πάντα ἐστὶν ἄλλου,
 ἀλλὰ ἐν μόνον τὸ αὐτῷ λεγόμενον πρὸς τι. δοκεῖ δὲ πρὸς τι εἶναι
 10 πάντα τὰ συμβεβηκότα διὰ τὸ ἡμᾶς ἀφαιρεῖν τὰ ὀνόματα τῶν πεφυ-
 κῶτων συσσημαίνεσθαι διὰ τὸ γνῶριμον. οὕτως ἡ λευκότης δοκεῖ τινος
 εἶναι οὐκ οὐσα καθ' αὐτήν τινος. ἐπὶ τούτῳ γε τῷ λόγῳ καὶ τὰ
 προηγουμένως καθ' αὐτὰ πρὸς τι ἐστὶ. Σωκράτης γὰρ Σωφρονίσκου
 λέγεται οὐχ οὕτως, ἡ πέρ ἐστι Σωκράτης, ἀλλὰ παραλείπομεν ὥς
 15 γνῶριμον τὸ νῖός, ἐπεὶ ἡ Σωκράτης οὐδενός. καὶ τὸ συμβεβηκός, εἰ
 μὲν ἀναφέρομεν εἰς τὸ ὑποκείμενον, πρὸς τι, ὥσπερ ὁ ἀγρός ὥς
 κτῆμα πρὸς τι, αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς φύσις τις ἰδία.
 καὶ ἡ ὕλη δὲ καὶ τὸ ὑποκείμενον καθὼ μὲν τυγχάνει τούτων τῶν
 προσηγοριῶν, πρὸς τι ἐστὶ· τινὲ γὰρ ὑπόκειται· καθὼ δὲ ἀρχή, κατὰ
 20 διάστασιν ἐστὶ καὶ καθ' ἑαυτό. δεῖ τοίνυν μὴ ῥημάτων συνηθείας,
 ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ἐξεταστὰς γίνεσθαι, μηδὲ τῇ ἐνδείᾳ
 τῶν ὀνομάτων ἐπιτίθεσθαι, ἀλλὰ ταῖς διαφοροῖς ιδιότησι τῶν πραγ-
 μάτων συνακολουθεῖν. οὕτω γὰρ οὐχ εὐρεθήσεται τὰ γένη ἐλάττονα
 ὄντα τῶν δέκα. εἰ δέ τις εἰς ὑποκείμενον διαιρούμενος ὥς περιπεύ-
 25 ουσαν εὐθύνει τὴν εἰς δέκα διανομήν, καὶ οὗτος ἀορίστως ἀντιδιαρεῖ
 τὰ περὶ αὐτὸ πρὸς ἓν καὶ ὠρισμένον τὸ ὑποκείμενον. ταῦτα μὲν οὖν
 ἐν τῷ παρόντι ἀρκεῖ μετρίως ἀντιῳδήθέντα πρὸς τοὺς περιπεύειν λέ-
 γοντας τὴν τῶν κατηγοριῶν διάταξιν.

1. εἰς] lac. S. — 2. πως] που S. — 8. ἄλλου] ἄλλα S. — 9. αὐτὸ S. — 11.
 οὕτως] οὔτε S. — 12. καθ' αὐτήν] κατ' αὐτήν libri. — 13. προσηγουμένως libri. —
 22. ιδιότητι S. — 24. εἰς] ὥς S., ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκός? — 27. ἀρκεῖ
 ἐν τῷ παρόντι S.

37. Ἀπάντησον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐλλείπειν αὐτὴν ἀποφαινομένους·
διὰ τί γὰρ φασὶ τῷ μὲν ποιεῖν [καὶ] τὸ πάσχειν ἀντέταξεν, οὐκέτι
δὲ τῷ ἔχειν τὸ ἔχεισθαι.

Οὗτοι παραλείπων αὐτήν, ὥς ἡμεῖς ἂν εἴποιμεν δικαιολογούμενοι,
ἀλλ' ὅτι ἐνέπιπτεν εἰς τὴν τοῦ κείσθαι κατηγορίαν τὴν ἤδη προωρισ- 5
μένην. ἔχει μὲν γὰρ τις τὴν ἀσπίδα, ἔχεται δὲ ἡ ἀσπίς ἐν τῷ οὕτως
περικεῖσθαι· οὐκ ἄλλο τι οὖν ἔσται ἢ θέσις ἢ τάξις τῶν ἐχομένων.

Ἀλλὰ διὰ τί τοὺς συνδέσμους παρέλιπεν, ἀποροῦσιν.

Ἐπειδὴ φάμεν ἡμεῖς, οὔτε προηγουμένη ἐστὶν αὐτῶν ἡ χρεία
τοῦ λόγου ἀλλὰ δευτέρα, οὔτε τελεία ἀλλ' ἀτελής, οὔτε λεκτικὴ συμ- 10
βολικὴ δὲ μᾶλλον, ἀλλ' οὐδὲ σημαίνει προηγουμένως, συσσημαίνει δὲ
μᾶλλον, ὥσπερ τὰς διπλᾶς εἰώθαμεν παραγράφειν, αἱ τινες μετὰ τῶν
γεγραμμένων μὲν συσσημαίνουσι τὸ ἀπαρτίζον τῆς διανοίας, αὐταὶ δὲ
καθ' ἑαυτὰς οὐδὲν δηλοῦσι. καὶ οἱ σύνδεσμοι τοίνυν συσσημαίνουσι
μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου, αὐτοὶ δὲ καθ' ἑαυτοὺς οὐκ εἰσὶ 15
σημαντικοί, ἀλλ' εἰκότασι τῇ κόλλῃ· διόπερ οὐδὲ λόγου στοιχεῖα αὐ-
τοὺς τιθέμεθα, ἀλλ' εἴπερ ἄρα, μέρη λέξεως. καὶ σημαίνωσι δὲ οὗτοι,
κατὰ σύνταξιν σημαίνουσιν, ὥσπερ ἡ βᾶ συλλαβή, τὸν δὲ λόγον εἶναι
φάμεν περὶ τῶν ἄνευ συντάξεως καὶ καθ' ἑαυτὰς σημαίνουσῶν λέξεων,
καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας χρήσεις τοῦ λόγου, οὐ μέντοι κατὰ τὰς 20
ἐπομένας.

Πάλιν τινὲς ἐπιζητοῦσι τὰ ἄρθρα ποῦ ταχθήσεται.

Ἔστι δὲ καὶ περὶ τούτων ὁ αὐτὸς λόγος· συνδέσμων γὰρ ἔχει
δύναμιν ἐπὶ ἁρμόνων καὶ θηλειῶν μετὰ τοῦ καὶ τὸ ὑποκείμενον συμ-
πραδηλοῦν ἀορίστως, διὸ καὶ ἀόριστά τινες αὐτὰ καλοῦσι· τὸ μὲν 25
γὰρ τὸ ὑποκείμενον παρίστησι, μετὰ δὲ τοῦ ἁρμόενος συνταπτόμενον
ἁρμόεν τι δηλοῖ, μετὰ δὲ τοῦ θήλεως θῆλύ τι. παρῆχται δὲ τὸ τόδε

2. μὲν] μέντοι R., καὶ om. S. — 3. τὸ ἔχειν τῷ R. — 4. οὔτε S., παραλείπειν R. — 5. τὴν om. S. — ἥδη om. R. — 7. ἀλλ' ὅτι οὖν ἐστι S., σύνθεσις S. — 11. σημαίνει S. — 12. παρεγγράφειν R., τὸ γεγραμμένον R. — 14. σημαίνουσι Simplicius. — 18. κα S. — 19. αὐτὰς R.

ἀπὸ τοῦ τινός, συνεκφαίνει δὲ ὁποτερονοῦν τῶν ἄρθρων τὸ ἄρθρον ἢ τὸ θῆλυ ἐν τῇ συντάξει, αὐτὸ δὲ καθ' αὐτό ἐστιν ἄσημον.

Ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις φασὶ καὶ αἱ στερήσεις τὰ τε ἀόριστα καὶ αἱ ἐγκλίσεις καθ' ἑκάστην κατηγορίαν ἐν τίνι ταχθήσονται;

- 5 Περὶ δὴ τούτου βέλτιον αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἀνεδίδαξε· προσθεῖς γὰρ τὰς κατηγορίας σὺν ταῖς πτώσεσιν αὐτῶν καὶ ταῖς ἀποφάσεσι καὶ ταῖς στερήσεσι καὶ τοῖς ἀορίστοις ὁμοῦ συνέταξεν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν, πτώσεις τὰς ἐγκλίσεις ὀνομάζων. ἔστι δὴ οὖν τὸ ἀνυποδετεῖν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἥς καὶ τὸ ὑποδεδεσθαι, καὶ τὸ
10 ἀναπνεῖν τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας, ὥστε καὶ τὸ ὀπλίσθαι. καὶ αἱ ἀποφάσεις οὖν τούτων ἔσονται ὧν καὶ αἱ καταφάσεις, καὶ τὰ ἀόριστα τούτων ὧν καὶ τὰ ὀρισμένα· καθόλου γὰρ ἐν τούτῳ ἔχουσι τὸ εἶναι αἱ ἀποφάσεις καὶ στερήσεις ἐν τῷ τὰ ἀναιρούμενα μὴ εἶναι. εἰκότως ἄρα ἐπ' ἐκεῖνα ἀναπέμποιτο τὰ ἐν ἑξεί ὄντα καὶ καταφασκόμενα. καὶ
15 ὁ νεκρός οὖν τούτου ἔστι οὐ καὶ τὸ ζῶον, καὶ ἡ τυφλότης τοῦ αὐτοῦ οὐ καὶ ἡ ἑξίς, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. περὶ δὲ τοῦ ἐνός, ὡς οὐκ ἔστιν ἕξω πῖπτον τῶν κατηγοριῶν, πολλαχοῦ ἂν τις ἀποδείξειε. καὶ γὰρ ὡς ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ ὡς μέρος ὑπάρχον τοῖς πρὸς τι συνταχθήσεται, καὶ εἴ τις ἀσώματον καὶ καθ' ἑαυτὸν
20 τὸν ἀριθμὸν τιθείη, οὐσία ἂν εἴη ἡ μονάς· εἰ δέ τις διπλὸν ἀριθμὸν ὑπόθοιτο, ἔστι καὶ ἡ μονάς ἐν δύο γένεσιν, ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ σύνθεσιν ἀριθμητῶν ἐν τοῖς πρὸς τι, ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἐν οὐσίᾳ ταυτομένη. εἰ δέ τις αὐτὴν καὶ μέρος ποσοῦ νομίζει, ὥσπερ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἔστι καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἅμα· τοῦτο μέντοι ὅλον παρακρούεται
25 ἡμᾶς· πανταχοῦ γὰρ ἕτερόν ἐστι τὸ πέρας καὶ τὸ ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ πέρατος. καὶ ἡ μονάς οὖν ἀρχὴ καὶ πέρας οὐσα τοῦ ποσοῦ οὐκ ἂν εἴη ποσόν, ἴσως δὲ βέλτιον ὁμώνυμον καὶ τὸ ἐν ἀπολιπεῖν. πολ-

2. ἐαυτὸ S. — 6. προσθεῖς S. — 8. αὐτῶν ὁμοῦ συνέταξεν S. — ἔστι S. — 14. ἐπέκεινα libri. ἀναπέμποιτο] ἀναπέμπεται Simplicius, fort. ἂν add. — 15. καὶ post οὐ om. R. — 18. δείξειε S. — μέρος] μέτρον R. — 19. ταχθήσεται S. — 26. πέρατος] περάματος R.

λαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, ἀτὰρ δὴ καὶ ὡς νυνὶ λέγομεν, οὐκ ἂν εἴη διαίρεσις προηγουμένη εἰς τὰς κατηγορίας, οὐδὲ θέσις αὐτῶν ἀφωρισμένη εἰς ἓν γένος.

38. Τοσαῦτα μὲν καὶ πρὸς τοὺς ἐλλείπειν λέγοντας τὴν διάστασιν ταύτην ἐδικαιολογήσω, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλα ἀντ' ἄλλων ἀντεισάγειν τῶν κατηγοριῶν γένη τὸν Ἀριστοτέλην λέγοντας, πῶς ἂν διαπραγματεύσοιο; 5 λέγουσι τοίνυν τινές, ὡς δεῖ τὴν κίνησιν γένος εἶναι τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν· οὔτε γὰρ εἰς ἄλλο γένος αὐτὴν προσήκει ἀνάγειν, οὔτε ἄνωθ' ἐν αὐτῇ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, οὔτε εἰς τὸ ποιεῖν οἰόντε αὐτὴν τάττειν· καὶ γὰρ ἐν τῷ πάσχειν πολλὰ κινήσεις, οὐδ' αὖ ἐν τῷ πάσχειν, ὅτι πολλὰ κινήσεις ποιήσεις. 10

Πρὸς δὴ ταῦτα ἄνωθεν διορίζομεθα τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ θεωρεῖσθαι κατὰ τὰς δέκα κατηγορίας ὁμωνύμως. διόπερ οὔτε τὴν δυνάμιν οὔτε τὴν ἐνεργείαν θήσομεν ἐν ταῖς κατηγορίαις· τῶν γὰρ ὁμωνύμων καὶ κατ' οὐσίαν πάντῃ διαλλαπτόντων οὐχ οἰόν τε ἦν ἐν εἶναι κοινὸν γένος. διόπερ καὶ τῆς κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ 15 τῆς δυνάμεως ὁδευούσης ἄλλως μὲν ἐν τῷ ποιῶ, ἄλλως δὲ ἐν τῷ ποσῶ, ἄλλως δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, οὐχ οἰόν τε ἐστὶ νοεῖν μίαν κατηγορίαν διὰ τὴν ὁμωνυμίαν, καὶ τὴν στάσιν δὲ εἴ τις ἀντεισάγοι, ταῦτά πρὸς αὐτὸν ἀντερουῖμεν, καὶ ἔτι προσήκειν λέγοντες οὐ τοῖς ἐν γενέσει ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς νοητοῖς τὴν στάσιν. εἰ δέ τις εἰς 20 τὸ πῶς ἔχον συντάττοι τὰς πλείστας κατηγορίας, ὥσπερ οἱ Στωικοὶ ποιοῦσιν, ἐπιδεικτέον αὐτοῖς, ὅτι πλείστα παραλείπουσιν τῶν ὄντων τὰ τε ἐν τόπῳ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ καὶ κατ' ἀριθμὸν ποσὰ καὶ κατὰ πηλίκον καὶ τὸ ὑποδεδῆσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα· οὐδὲν γὰρ ὅ τι τῶν τοιούτων περιέχεται ἐν τῷ πῶς ἔχοντι. 25

39. Ἀλλ' εἴποι τις ἂν συνώνυμον εἶναι τὸ ὄν. καὶ γὰρ ὁ λόγος καὶ τὸ ὄνομα φασὶν ἐφαρμόζει τοῖς οὖσιν. ἔστιν ἄρα ἕκαστον τῶν ὄντων ἢ ποιοῦν ἢ πάσχον ἢ ἀμφοτέρω, ὥστε εἰ καὶ ὀνόματος καὶ λόγου τοῦ αὐτοῦ μετέχει τὸ ὄν, πᾶν εἴη ἂν συνώνυμον.

2. αὐτῶν om. R., εἰς ἓν γένος ἀφωρισμένη S. — 9. οὐδ' αὖ . . κινήσεις om. S. — 10. καὶ ποιήσεις S. — 15. εἰς ἐντελ. post δυνάμεως S. — 17. ἐστὶ om. S. — 21. ἔχων S. — 25. τοιούτων om. S.

Ἡ καὶ πρὸς τοῦτο ἀντειπεῖν ῥάδιον, ὅτι οὐχ οὗτος ὅρος ἐστὶ τοῦ ὄντος τὸ ἢ ποιεῖν αὐτὸ ἢ πάσχειν ἢ ἀμφοτέρω. περιλαμβάνει μὲν γὰρ τὰ δηλούμενα ὡς ὄντα αὕτη ἢ ἀπόδοσις τοῦ λόγου, τίνα δὲ ἐστὶν οὐ σημαίνει. ὡς γὰρ οὐκ ἐστὶ λόγος κυνὸς τὸ ζῶον χερσαῖον ἢ
 5 θαλάττιον ἢ οὐράνιον, ἀλλ' ὁ δηλῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, οὕτως οὐδὲ ὁ εἰρημένος λόγος ἂν εἴη τοῦ ὄντος, ἄλλως τε ὅτι οὐδὲ ἀληθεύεται οὗτος ὁ λόγος κατὰ τῶν εἰδῶν τοῦ ὄντος. χρηὴ γὰρ τὸν ὅρον τοῦ γένους ἐφαρμόζειν καὶ τῷ εἶδει. ὥσπερ οὖν ὁ τοῦ ζώου λόγος ἐφαρ-
 10 μόζει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτως εἶδει καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐφαρμόζειν ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν τοῦ ὄντος, οἷον κυνὶ ἢ ἀνθρώπῳ ἢ ἵππῳ, οὐδεὶς δὲ ὅρον ἀποδιδούς ἵππου φησὶν αὐτὸν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν ἢ ἀμφοτέρω.

40. Ἀπορήσειε δ' ἂν τις τὸ ἐστὶ καθ' ἐκάστην τῶν κατηγοριῶν λεγόμενον πῶς χρηὴ ἐκδέχεσθαι· ἦτοι γὰρ τὸ αὐτὸ σημαίνει τῷ καθ' οὐ κατηγορεῖται, ἢ ἕτερον. ἀλλ' εἰ μὲν τὸ αὐτὸ ἐστὶν ἢ οὐσία καὶ τὸ
 15 ἐστὶ, περιττὸν τὸ κατηγορεῖν αὐτῆς τὸ ἐστὶ· δυνάμει γὰρ ἐστὶ ἢ οὐσία οὐσία καὶ τὸ ποιὸν ποιόν, ἢ, εἰ μὴ ἀδολεσχοῦμεν κατηγοροῦντες αὐτῶν τὸ ἐστὶν, ἕτερον αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἐστὶν. εἰ δὲ ἕτερον, καὶ καθ' ἐκαστον ἕτερον, ὥστε οὐ δέκα μόνον αἱ κατηγορίαι, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι δέκα καθ' ἃς τὸ ἐστὶ περὶ ἐκάστης αὐτῶν λέγομεν, καὶ πάλιν, εἰ
 20 ἐκάστου τούτων ἄλλο τὸ ἐστὶ κατηγορήσομεν, ἐπ' ἄπειρον ἀναβησόμεθα. εἰ δὲ ἐν εἴῃ καὶ κοινὸν ἐπὶ πασῶν τὸ ἐστὶ κατηγορούμενον, καὶ ἐγκέκληται τὸ ἐστὶ ἀπὸ τοῦ ὄντος, εἴη ἂν γένος τὸ ὄν.

Φανερόν μὲν οὖν τὸ σόφισμα, κωλύει δὲ οὐδὲν ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν τούτου λύσιν. τὸ γὰρ ἐστὶν ὅταν κατηγορῶμεν ἐφ' ἐκάστου τὴν
 25 ὑπαρξιν προσκατηγοροῦντες αὐτοῦ τοῦτο λέγομεν· ἢ δὲ ὑπαρξίς καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ ὑποκείμενον οὐ κεχωρισμένον τι δηλοῖ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ καθ' ἐκαστον τῶν δέκα μαρτυρεῖ τῇ ὑποστάσει τὸ μὴ εἶναι ἀνυποστάτῳ αὐτῇ, ἀλλ' ὑφεστηκέναι. καὶ τὸ εἶναι οὖν ὁμώνυμον ἐστὶ, καὶ δεκαχῶς ῥηθήσεται ὁσαυχῶς καὶ τὰ ὄντα.

1. ἐστὶν ὅρος S. — 2. ποιεῖν ἢ πάσχειν αὐτὸ ἐν ἀμφ. S. — 11. ἵππον S. — 12. τῶν κατηγοριῶν] κατηγορίαν S. — 15. ἐστὶ S. — 22. ἐγκέκληται] Sahunius, ἐγκέκληται libri. — 25. ἢ] εἰ R. — 28. ὁμώνυμον om. S.

Κεφάλαια τοῦ δευτέρου βιβλίου.

- α. Πότερον διαίρεσις ἐστὶν ἢ καταρίθμησις εἰς τὰς κατηγορίας.
- β. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ αὐτὸ οὐ σημαίνει ἢ οὐσία ἐπὶ τε τῶν
 πρώτων ὄντων καὶ ὑστέρων, οὐκ ὄντος γένους κοινοῦ ἐν οἷς τὸ
 πρῶτον καὶ ὑστερον. 5
- γ. Ὅτι κατὰ τὰς Πλατωνικὰς ὑποθέσεις δύναται εἶναι αὕτη ἢ
 ἀπάντησις, κατὰ δὲ τὰς Ἀριστοτέλους χρὴ λῦσαι τὸ ἀπορού-
 μενον.
- δ. Πλωτίνου ἀπορία, εἰ τὰ αὐτὰ ἐστὶ γένη τῶν ὄντων ἐν τε τοῖς
 νοητοῖς καὶ τοῖς αἰσθητοῖς. 10
- ε. Ἀπορία Πλωτίνου πρὸς Ἀριστοτέλην, τί κοινὸν ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ
 τοῦ εἶδους καὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν συνεωρακῶς πάντα οὐσίας εἶναι
 λέγει.
- ς. Ἀπορία Πλωτίνου περὶ τῆς οὐσίας, τίς αὐτῆς ἢ πρώτη καὶ
 ἀπλουστάτη ἔννοια, καὶ πῶς ἔνεστιν αὐτὴν ἐξηγεῖσθαι. 15
- ζ. Ἀπορία Πλωτίνου, διὰ τί ἢ οὐσία προτάσσεται τῶν ἄλλων.
- η. Ὅτι ὁ ἀποδοθεὶς περὶ αὐτῆς λόγος οὐ διδάσκει τί ἐστὶν ἢ
 οὐσία.
- θ. Ὅτι τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας πᾶσιν ἐφαρμόζει.
- ι. Πῶς νῦν μὲν προτάττει τὴν οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν τῶν ἄλλων 20
 καὶ πρώτην λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ μετὰ τὴν ἀσώματον αὐτὴν λέγει;

1. βιβλίον] λόγον S. — 2. ἐν ταῖς κατηγορίαις S. — 4. ὑστέρου R. —
 5. πρότερον καὶ τὸ S. — 6. ἢ om. R. αὕτη ἢ ἀπάντησις εἶναι S. — 12.
 ἑωρακῶς S. — εἶναι om. S. — 15. πῶς] ποῦ R. — 16. πλωτίνου ἀπορία S.,
 προτέτακται S. — 17. περὶ] ὑπὲρ S. — 21. αὐτὴν λέγει] ταύτην ἄγει R.,
 num τάττει?

- ια. Ὅτι δοκεῖ ὑπεναντία λέγειν ἑαυτῷ ἐν μὲν τοῖς Φυσικοῖς τὰ κοινὰ
προτάττων καὶ πρῶτα, ἐνταῦθα δὲ τὰ καθέκαστα.
- ιβ. Περὶ τῶν κοινῶν πρὸς Ἀλέξανδρον ἀντιλογία.
- ιγ. Ὅτι πρῶτον ἔδει τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν δεύτεραι λέγονται
οὐσίαι.
- 5 ιδ. Ὅτι μὴ δείξας τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὐσαν μᾶλλον καὶ ἥττον
τὰ εἶδη μᾶλλον καὶ ἥττον λέγει.
- ιε. Εἰ οὐδεμία οὐσία μᾶλλον καὶ ἥττον, πῶς τὸ εἶδος τοῦ γένους
μᾶλλον οὐσία.
- 10 ις. Ὅτι εἰ τὸ αἴτιον τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λαμβάνει, τὴν ἥττον
οὐσίαν λαμβάνει.
- ιζ. Ὅτι τὴν γενικὴν οὐσίαν οὐχ ὥρισατο.
- ιη. Ὅτι οὐ διήρηκε τὰς οὐσίας.
- ιθ. Ὅτι τὸ φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων οὐκ ἔχει δῆλον
ποιῶν εἰρημένων.
- 15 κ. Ὅτι χρήσιμος ἡ περὶ τῶν διαφορῶν θεωρία.
- κα. Ἀπορία περὶ τῆς διαφορᾶς ποῦ αὐτὴν χρὴ τάττειν.
- κβ. Ἀπορία περὶ τοῦ μὴ λέγεσθαι τὰς διαφορὰς καθ' ὑποκειμένον.
- κγ. Πῶς εἰπὼν δοκεῖ πάσῃ οὐσίᾳ ὑπάρχειν τὸ τόδε τι λέγεσθαι
ἐπήγαγεν ἐξῆς οὐ μὴν ἀληθές γε ἐστὶ τοῦτο;
- 20 κδ. Εἰ μηδὲν ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, πῶς τὸ λογικὸν ζῶον τῷ
ἁλόγῳ ἐναντίον ἐστί;
- κε. Πῶς, εἰ μηδὲν ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, τὸ πῦρ τῷ ὕδατι καὶ
τὰ ἄλλα στοιχεῖα ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης;
- 25 κς. Ὅτι δύναται ὁ ἄνθρωπος τῷ ἵππῳ εἶναι ἐναντίον, ἢ ὁ τις
ἄνθρωπος τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ.

1. αὐτῷ S. — 2. προστάττων R. — 4. πρῶτος S. — 6. τὴν om. S. —
8. τὸ τοῦ εἶδους γένος S. — 13. οὐ om. R. — 14. δὲ om. S. — 17. αὐτῶν
R. — 19. τὸ om. S. — 20. ἐφεξῆς S., τοῦτό ἐστι S. — 21. πῶς] περὶ S. —
23. πῶς post ἐναντίον S. — 24. ὁ Ἀρ. S.

- κζ. Πῶς εἰ μηδὲν ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, τὸ εἶδος τῇ στερήσει
λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς καὶ τὴν ὕλην τῷ εἶδει;
- κη. Ὅτι τὸ μηδὲν τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον ἐπὶ μὲν τῶν καθέκαστα δέ-
δεικται, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐ.
- κθ. Πῶς προειπὼν τὸ εἶδος μᾶλλον οὐσίαν τοῦ γένους νῦν φησὶν 5
οὐκ ἐπιδέχεσθαι τὴν οὐσίαν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον;
- λ. Ὅτι ὁ μᾶλλον λογικὸς μᾶλλον ἐστὶν ἄνθρωπος.
- λα. Πῶς ἡ ὕλη μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται;
- λβ. Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὴν μὲν οὐσίαν μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον
καὶ τὸ ἥττον, τὰς δὲ ποιότητας ἐπιδέχεσθαι; 10
- λγ. Διὰ τί προσέθηκε τὸ δοκεῖ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας ἀποδιδούς;
- λδ. Διὰ τί προσέθηκε τὸ τῷ ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας ἰδίῳ;
[Διὰ τί προσέθηκε τὸ τῷ ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας εἶδει;]
- λε. Ὅτι βουλόμενοι κατασκευάσαι πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχον τὸ τῶν
ἐναντίων ἀνὰ μέρος, αὐτὴν δὲ δεκτικὴν, λανθάνομεν κατασκευά- 15
ζοντες ἕτερον χεῖρον τὸ μὴ μόνῃ αὐτῇ ὑπάρχειν.
- λς. Ὅτι ὁ πατήρ δέχεται τὰ ἐναντία οὐσία ὧν· νοσεῖ γὰρ καὶ
ὕγιαίνει.
- λζ. Ὅτι ἐπὶ τῶν αἰδίων οὐσιῶν οὐκ ἀρμόζει τοῦτο τὸ ἴδιον.
- λη. Εἰ ὥσπερ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὐκ ἐπιδέχεται 20
ἐναντία, οὕτως οὐδὲ αἱ ἔξεις καὶ διαθέσεις ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτὰ
αἰσθητά, οὐκ ἂν εἴη ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ
μέρος εἶναι δεκτικόν. ὅπερ γὰρ ἐπὶ τῆς ἔξεως καὶ διαθέσεως
τῆς γενικῆς, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν γενικῶν οὐσιῶν θεωρεῖται, καὶ

1. πῶς post ἐναντίον S., τῇ ante στερήσει om. R. — 3. ὅτι om. S., τῇ] οὐ τῇ R. — 4. ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐ] ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας οὐ δέδεικται re. R. — 9. τοῦ om. S. — 10. δέχεσθαι S. — 11. ἴδιον] ῥάδιον S. — 12. τὸ om. S., τῷ ἀριθμῷ] fort. ἐν ἀριθμῷ. — 13. versus delendus. — 14. βουλόμενοι] ἐλόμενοι S. — 15. αὐτῇ δεκτικόν S. — 16. μόνον R. — 17. τὸ ἐναντίον S. — 19. ὅτι om. S. — 20. οὐκ om. S. — 21. ἐναντίον S. — 22. ἴδιον om. S., ἀνὰ om. S.

οὕτως κοινὸν ἔσται καὶ πρὸς ἄλλα τὸ μὴ εἶναι τῶν ἐναντίων
ἀνὰ μέρος δεκτικά.

λθ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ εἶναι τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικὸν
ὥς συμβεβηκὸς τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει.

5 μ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι εἰ κατὰ τὸ σύνθετον θεωροῦμεν τὴν
οὐσίαν, εὐρίσκεται ἢ ὕλη μᾶλλον οὐσία.

μα. Ὅτι οὐ μόνον τῆς οὐσίας ἴδιον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγου καὶ
τῆς δόξης.

10 μβ. Ἀπορία Πλωτίνου, ὅτι αὐτὴν τὴν οὐσίαν τίς ἔστιν οὐ παρίστησι
τὸ λεγόμενον αὐτῆς ἴδιον.

3. ὅτι om. S., τὴν οὐσίαν θεωροῦμεν S.

Δεξίππου φιλοσόφου Πλατωνικοῦ τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων τὸ δεύτερον.

1. Μέχρι μὲν τούτων, ὃ φιλομάθεστατε Σέλευκε, τὰ μὲν τινα τοῖς παλαιοῖς ἀνδράσι ἠπορημένα προβέβληκας, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐξεύρηκας· τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἐπ' αὐτὰ μέλλω ἔρχεσθαι τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν. 5
 πότερον χωρίσαι βούλει τὰς ἀπορίας τοῦ Πλωτίνου καὶ τελευταίας τάξαι, ἢ κατὰ τὴν ἐφεξῆς τῶν ἐδαφίων ἀκολουθίαν ἀκείνας παρατιθέναι;

Ἄλλ' ἔμοιγε δοκεῖ μηδαμῶς τὴν συνέχειαν διακόπτειν, ἀλλ' ἐφεξῆς ἐξετάζειν τὰ συμπύκνοντα. μέλλων τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς οὐσίας ἄρχεσθαι 10
 περὶ τῶν κατειλεγμένων τούτων κατηγοριῶν πρῶτον ἐρωτῶ, πότερον ὡς διηρημένων αὐτῶν ἢ ὡς ἀριθμουμένων διανοῇ;

Διηρῆσθαι μὲν αὐτὰς οὐ νομιστέον· οὐδὲ γάρ ἐστι τομὴ γένους εἰς εἶδη. οὔτε γάρ ἐστὶ τι κοινὸν γένος τῶν δέκα κατηγοριῶν, ὅποιον εἰσάγουσί τινες τὸ ὄν ἢ τὸ τί, οὔτε μὴ ὄντος τοῦ διηρημένου γένους 15
 εἶη ἂν τὰ διαιροῦντα. εἰ δὲ μήτε γένος κοινὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτάτω γένων οἶόν τέ ἐστι λαβεῖν, μήτε τὰς διαιρετικὰς διαφοράς, οὐκ ἐστι διαίρεσιν καλεῖν τὴν τοιαύτην ἀπαρίθμησιν.

Ἄρ' οὖν τοῖς ἐπὶ στρατιᾷς ἔοικεν ἢ διαίρεσις, οἶον τοῖς κατὰ λόχους συντεταγμένοις; καὶ γὰρ ἐκεῖ ἐκάστου λόχου ἕκαστος λοχαγὸς 20

2. τὸ δεύτερον] Sahunius, β. R., λόγος δεύτερος S. — 6. πρότερον S., χωρῆσαι R. — 8. περιτιθέναι S. — 10. ἀπὸ om. S. — 11. περὶ] ἀπὸ S. — 12. διαιρουμένων S. — 13. οὐδὲ] imo οὔτε. — 14. οὔτε] fort. οὐ. — τὸ μὴ R. — δέκα] δὲ S. — 16. κοινὸν γένος S., ἀνωτάτων R. — 19. στρατείας S.

ἐξηγεῖται, καὶ ἐνταῦθα ἢ μὲν οὐσία τῶν οὐσιῶν, αἱ δ' ἄλλαι κατηγο-
ρίαι τῶν ὑφ' ἑαυτὰς τὸ κῦρος τῆς ἡγεμονίας προειλήφασιν;

Ἀλλ' ἐὰν τοῦτο λέγωμεν, διεσπασμένον τι πλῆθος ἔσται τὸ τῶν
ὄντων, καὶ ἔοικὸς τοῖς ἐκ διεστηκότων φυλῶν καὶ φρατρίων συναγο-
5 μένοις εἰς ἓν δῆμοις. τοῦτο δὲ τὴν συνέχειαν καὶ ἀλληλογυρίαν ἀναιρεῖ
τῆς διακοσμήσεως. βέλτιον οὖν ἀφορίζεσθαι μὲν τὰ γένη κατὰ
τινας πρώτας ιδιότητας τῶν κατηγοριῶν, καὶ περιγράφειν αὐτῶν τῆς
ὑποστάσεως τὸν λόγον ἐκάστης καθ' ἑαυτήν, καὶ ταύτη διεστάναι
αὐτὰς χωρὶς. πάλιν γε μὴν καθόσον περὶ τὴν οὐσίαν εἰσὶ τὰ συμ-
10 βεβηκότα καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ συντάττεται πρὸς αὐτὴν ὁμολογουμέ-
νως, κατὰ τοσοῦτον ἀφομοιωτέον αὐτὰ τοῖς ἀφ' ἑνὸς καὶ περὶ ἓν
συνταττομένοις.

Τί οὖν, μερισμῷ προσέοικεν ὥς ὅλου;

Οὐδαμῶς. οὐ γὰρ περιγράφει τὸ τοῦ οἴονει συγκρίματος σύστημα
15 κατὰ τινα ἴδια μέρη, ἀλλὰ ἀναλύει ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα καὶ στοιχειώδη
ταῖς διαλήψεσι τῶν ἐπινοιῶν στοιχειωδεστέροις ἀεὶ χρωμένῃ, τάξιν
μέντοι διασώζει τὴν πρὸς ἓν καὶ ἓν καὶ ἀφ' ἑνός, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς
οὐσίᾳ ἢ οὐσίᾳ τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην τάξιν εἴληφε, περὶ δὲ
αὐτὴν τὰ συμβεβηκότα ὑφέστηκε.

20 Περὶ μὲν δὴ τούτων οὕτως· ἃ δὲ πρῶτον ἀπορεῖ Πλωτῖνος,
2. ἐπισκεψώμεθα. ἀπορεῖ γὰρ διττῆς οὐσίας ὑπαρχούσης νοητῆς τε καὶ
αἰσθητῆς πῶς γένος δύναται ἂν γενέσθαι τὸ αὐτό; τί γὰρ κοινὸν ἐν
ἀμφοτέροις τούτοις ἐν τῷ εἶναι ὑπάρχει; εἰ δὲ καὶ ἔστιν, ἔσται πρό-
τερον ἄλλο τούτων ὅπερ οὔτε σῶμά ἐστιν οὔτ' ἀσώματον. ἔσται γὰρ
25 ἢ τὸ ἀσώματον σῶμα, ἢ τὸ σῶμα ἀσώματον.

Ἔστι μὲν οὖν πρὸς ταῦτα ῥᾶδιον ἀντειπεῖν, ὅτι παρὰ τὴν πρό-

1. ἐνταῦθα om. S. — 3. διεσπασμένον S. — 5. εἰς ἓν δῆμοις] ἐνδῆμοις
S. — 7. ιδιότητος S. — 8. ἐκάστης τὸν λόγον S. — διεστάναι? — 10. οὐσίᾳ]
οὐσίᾳ ὑφίσταται Simplicius. — 14. παραγράφει R. — 16. ἀποδιαλήψεσι R. —
18. εἴληφε τάξιν S. — 21. σκεψώμεθα S. — 24. τούτων ἄλλο S. — 24.
γὰρ om. S.

Θεσιν τὰ ἀπορήματα ταῦτα προσάγεται. οὔτε γὰρ περὶ τῶν ὄντων,
 οὔτε περὶ τῶν γενῶν τῆς πρώτης οὐσίας νῦν αὐτῷ πρόκειται λέγειν.
 στοχάζεται γὰρ τῶν νέων τοῖς ἀπλουστέροις ἐπακολουθεῖν δυναμένων.
 ὥστ' ἐπεὶ περὶ λέξεων ἐστὶν αὐτῷ νῦν ἡ σπουδή, αἷς τὸ κατ' οὐσιῶν
 λέγεσθαι ὑπάρχει, μάτην ἐν τῇ περὶ τούτων σκέψει ἐπιδάγει τὰς περὶ 5
 τῶν ὄντων ζητήσεις ὁ Πλωτῖνος· οὐ μὴν ἔμοιγε δοκεῖ διακρούεσθαι
 οὕτως τὴν πρὸς τὸ παρὸν εὖ τιθεμένην μόνον τοῦ λόγου διέξοδον,
 ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς ἄρχεσθαι τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας, καὶ πρὸς τὴν
 ὅλην αὐτοῦ θεωρίαν ἀναφέρειν καὶ τὴν τῶν παρόντων λόγων διέξοδον.
 ἐν γὰρ δὴ γένος τὴν οὐσίαν ἐν τοῖς νοητοῖς οὗτος τίθεται, ὥς κοινῇ 10
 τὸ εἶναι παρέχουσιν τοῖς ἀσωμάτοις εἶδεσι, καὶ ὥς τοῖς αἰσθητοῖς
 ἅπασιν καὶ τοῖς ἐνύλοις εἶδεσι τὸ εἶναι ἐνδιδούσαν. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως
 ἔχει, καὶ διατείνει δι' ὅλων ἢ τῆς οὐσίας ἀρχὴ ἢ αὐτή, τάξιν ἔχουσα
 πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην, καθ' ἃς τοῖς μὲν πρώτως, τοῖς δὲ
 ἄλλον τρόπον παρέχει τὸ εἶναι, ὥστε εἰ πάντα ἀνήκει εἰς αὐτὴν ὥς 15
 ἀπ' αὐτῆς ἡρτημένα, δύναται ἢ ταύτης ὑπογραφή ἐμφαίνειν καὶ τὴν
 πρώτην ἀρχήν, ἀφ' ἧς εἰς τὴν ἐσχάτην ὕφεισιν αὕτη πέπτωκεν.

3. Ἀλλ' εἰ ταύταις ὑποθέσεσιν Ἀριστοτέλης ἐχοῖτο, αἷς καὶ Πλω-
 τῖνος, εἶχεν ἂν τινα δοκοῦντα τὰ εἰρημένα λόγον· νῦν δὲ τὰ ἐκείνων
 δοκοῦντα ὡς ὁμολογούμενα προσλαβὼν διαγωνίζει ὑπὲρ Ἀριστοτέλους. 20

Οὐκοῦν πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ μετὰ τὰ
 Φυσικὰ πραγματεία χρήσομαι. εἰσὶ γὰρ δύο οὐσίαι κατ' Ἀριστοτέλην
 αὐταί, ἡ νοητὴ καὶ αἰσθητὴ, καὶ μέση τούτων ἡ φυσικὴ· αἰσθητὴ
 μὲν ἢ σύνθετος, φυσικὴ δὲ ἢ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην, ἡ δὲ τούτων
 ἀνωτέρω ἢ νοερὰ καὶ ἀσώματος, ἣν ἀκίνητον μὲν κινητικὴν δὲ καλεῖ 25
 πολλάκις, ὡς τῆς εἰδοποιουμένης κατὰ τὴν ζωὴν κινήσεως αἰτίαν οὖσαν.
 ταῦτα γὰρ περὶ τούτων τῶν οὐσιῶν Ἀριστοτέλης ἀποδείκνυσιν ἐν τῷ

4. ἐστὶν post νῦν S. — 7. τιθεμένην? — διέξοδον τοῦ λόγου S. — 13.
 τάξις libri. — 14. πρώτων καὶ δευτέρων καὶ τρίτων S. — 17. πρώτην] ταύ-
 της S. — 20. προλαβὼν S. — 22. δύο] τρεῖς Arist. Met. A, 1. p. 1069, 30.
 1071, 6. b. — 23. καὶ] καὶ ἡ S. — 25. ἀνωτέρα S. — 27. τῷ om. S.

ἂ τῶν μετὰ τὰ Φυσικά, καὶ τούτῳ συνείληφε τὰς πολλὰς οὐσίας εἰς
 τὴν ὅλην οὐσίαν. ὑπέθηκε δὲ αὐτὰς ὁμοῦ πρὸς μίαν σύνταξιν, καὶ
 πρὸς μίαν ἀρχὴν ἀνήγαγε. κομιδῇ γὰρ ἄλλο γέ τι τοῦ ἐνὸς μεθέξει,
 εἰ αὐτὴ ἢ οὐσία ἢ τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐνὶ ἔχουσα ἀποστερηθήσεται τῆς
 5 πρὸς τὸ ἐν ἀναγομένης συντελείας. ἀρρήτων τοίνυν ὄντων τῶν νοητῶν
 κατὰ μεταφορὰν καὶ ἀναλογίαν ἀπὸ τῶν κατ' αἰσθησιν γνωρίμων
 χρῆται τῷ τῆς οὐσίας ὀνόματι. τριχῶς γὰρ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος πάντα
 μετέχει, ἢ ὁμωνύμως, ἢ συνωνύμως, ἢ τοῦ μὲν κυρίως τοῦ δὲ κατὰ
 μεταφορὰν, καὶ ὁμωνύμως μὲν, ὡς ὁ πούς τοῦ ὀργάνου πρὸς τοὺς
 10 ἄλλους τῶν ὀργάνων πόδας· συνωνύμως δὲ, ὡς μάχαιρα μαχαίρας
 ὀξυτέρα, λέγεται καὶ φωνὴ φωνῆς, μάχαιρα δὲ φωνῆς ὀξυτέρα οὐ λέ-
 γεται, ἐπειδὴ ἄλλο τὸ ὄξυ ἐν ἑκατέρῃ· κυρίως δὲ καὶ κατὰ μεταφορὰν,
 ὡς ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ τε ἡμετέρου καὶ τῶν ὀρῶν· ἀρρήτων οὖν ὄντων
 ὥσπερ μεταφορᾷ κέχρηται τῷ τῆς οὐσίας ὀνόματι, ἀπὸ τῶν αἰσθη-
 15 τῶν καὶ τῶν κατειλημμένων ἡμῖν τὰ ἀκατάληπτα γνωρίζων. ὡς μὲν
 γὰρ πρὸς τὴν νοητὴν, ἔσται ὁμώνυμος αὕτη τῇ ἀναλογίᾳ μόνη τὴν
 ἔμφασιν αὐτῆς παρέχουσα, ὡς δὲ πρὸς τὴν φυσικὴν, συνώνυμον τῷ
 ἑαυτῆς συνθέτῳ ἐκείνῃ ἐμφαίνουσα. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς μετὰ τὰ Φυ-
 σικά σώμα ἀσώματόν τινα λέγει οὐσίαν, διότι μὲν ἀπὸ τῆς νοερᾶς
 20 προελήλυθεν, ἀσώματον αὐτὴν ὀνομάζων, διότι δὲ εἰς αἰσθητὴν ἤδη
 κεκίνηται, τὸ σῶμα εἶναι αὐτῇ προσμαρτυρῶν, οὕτω καὶ ταύτην τὴν
 οὐσίαν πρὸς μὲν τὴν φυσικὴν συνώνυμον, πρὸς δὲ τὴν νοητὴν ὁμό-
 νυμον λέγων διὰ ταύτης κακέινως διδάσκει, καὶ μάλιστα ὅτι ἡ περὶ
 αὐτῆς ὑπογραφή τὸ μήτε καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ δύνα-
 25 ται κακέινως ἐφαρμόσαι. ἐγὼ μὲν οὖν ὧ καλὴ καγαθὴ Σέλευκε δογματικώ-
 τερον πρὸς Πλωτῖνον ἀπαντῶ, σὺ δὲ ἐπεὶ βαθυτέραί πως εἰσὶν αἱ λύσεις
 αὗται, πρὸς μὲν τοὺς ἐκ φιλοσοφίας ὁρμωμένους ταῖς τοιαύταις ἀπαν-
 τήσεσι χρῶ, πρὸς δὲ τοὺς ὀλίγα ἐπισταμένους τῶν δογμάτων ταῖς
 προχείροις χρῶ διαλύσεσιν, ἐκεῖνο λέγων, ὅτι περὶ πόδα ποιεῖσθαι

14. μεταφορὰ S. — 17. συνώνυμον om. S. — 19. σῶμα om. S. — 20.
 ἀσώματον om. S. — 25. κακέινως S. — 27. τοῖς . . ὁρμωμένοις R.

ἔθος τὰς ἀκροάσεις Ἀριστοτέλει. διὸ καὶ νῦν οὐδὲν ἔξωθεν ἐπεισάγει τῶν ἀνωτέρω κειμένων φιλοσοφημάτων, ἀλλ' ὥς ὁμωνύμῳ χρηταὶ τῇ οὐσίᾳ προηγούμενον μὲν ἔχων τὸν σκοπὸν περὶ τῶν λέξεων, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ καὶ ταῦτα καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν σημαίνόμενα πράγματα συνεκδιδάσκων, ὥστ' οὐ χρη τὰς περιττὰς περὶ τούτων ἐπεισάγειν 5
ζητήσεις.

4. Τοῖς αὐτοῖς οὖν χρησόμεθα λόγοις καὶ ὅταν ἀπορῇ Πλωτῖνος, πότερον τὰ αὐτὰ ἐστὶ γένη τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τῶν πρώτων ὄντων καὶ ἐπὶ τῶν ὑστέρων, ἢ ἐν μὲν τοῖς νοητοῖς πλείω, ἐν δὲ τοῖς αἰσθητοῖς ἐλάττω, ἢ ἀνάπαλιν. 10

Ὅμοιον μὲν ὦ Σέλευκε, τὸ ἀπόρημα τῷ περὶ τῆς οὐσίας, ὥστε καὶ τὴν λύσιν ἀπὸ τῆς προθέσεως τῶν κατηγοριῶν ἀπολογίζου. γένοιτο δ' ἂν καὶ ἑτέρα διάλυσις ἐπομένη τῇ δόξῃ, ἣν ἐν τῇ μετὰ τὰ Φυσικὰ Ἀριστοτέλης ἐκτέθεται. δέκα γὰρ ὄντων τῶν ὅλων γενῶν ἐν μὲν τοῖς συνθέτοις πάντα εἶναι ἀποφαίνεται, οὐχ ἥκιστα καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ 15 τὴν σύνθεσιν παρεχομένοις τῷ καὶ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἅπαντα ἐνεῖναι προσθήκη γὰρ καὶ πλεονασμὸς ἐν τοῖς σώμασι ἀεὶ συνεμφαίνεται, ὥστ' ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς εἰσὶν αἱ δέκα κατηγορίαι, διόπερ δὴ καὶ ἐν τῷ Σωκράτει ταύτας ἂν τις δείξειεν, ἐπὶ μέντοι τῶν νοητῶν οὐ πάντα ὑπάρχει, ἀλλὰ τὰ τοῖς ἀπλουστάτοις καὶ τελειοτάτοις προσήκοντα 20 γένη, καὶ οὐκ ἔσται διὰ τοῦτο ἐλλείπουσα ἢ διαίρεσις τῶν γενῶν. οὐ γὰρ εἰ μὴ πάντ' ἐστὶν ἐκεῖ, ἀτελῶς ἔχει τὰ ὡδε διηρημένα γένη, ἀλλ' ἐπεὶ περ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς τὰ πεφυκότες ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, πλείονα διὰ τὴν σύνθετον οὐσίαν φαίνεται. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ὁ καθόλου τῶν κατηγοριῶν λόγος ἐνδεής. 25

5. Πάλιν τοίνυν ὁ Πλωτῖνος τοιαῦτα προσάπορει· ὥς τριχῶς λεγομένης τῆς οὐσίας καὶ ἄλλης ἄλλως, τίνα ὑποβάλλει τῇ νῦν κατηγορίᾳ, πότερον τὴν ὕλην ἢ τὸ εἶδος ἢ τὴν ἐξ ἀμφοῖν σύνθετον; ἅπασαι γὰρ

8. πότερον ἔστι τὰ γένη S. — πρώτων] scrib. πρώτως. — 13. ἐν τῇ om. R. — 17. ἀεὶ ante ἐν S. — 21. ἐλλείπουσα post ἢ διαίρεσις S. — γενῶν om. R. — 27. νυνὶ S.

οὐ δύνανται ὑποτάττεσθαι τοῖς παροῦσι λόγοις· οὐ γὰρ μία οὐδὲ καθ' ἓν αἰ πάσαι λέγονται, ὥστε ἢ ἂν ὑποτάξῃ τις, τὰς ἄλλας ἐξ ἀνάγκης παραλείψει.

Ἀλλὰ ὁ τὴν μίαν εἰπὼν καὶ σύνθετον περιέλαβεν ἐν αὐτῇ καὶ
 5 τὰς ὡς μέρη περιεχομένας. καθόλου γὰρ μεθ' οὐ τι συναπαρτίζει, οὐκ ἂν εἴη τούτων θάτερον ἐν θατέρῳ, ὥστε κοινωνεῖ μὲν τὰ τρία, τὸ εἶδος λέγω καὶ ἡ ὕλη καὶ τὸ συναμφοτέρον, κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἑτέρου ἀλλ' ἑαυτῶν, καὶ κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν ὑποκειμένῳ. οὐσίαι δὲ εἰσιν αἱ τρεῖς ἀπὸ τῆς μιᾶς τῆς συνθέτου πάσαι σημαίνονται.
 10 Ἀλλὰ δὴ πάλιν ἀπορεῖ Πλωτῖνος οὐκ εἶναι ῥάδιον λέγων αὐτὴν
 6. τὴν οὐσίαν εἰπεῖν τίς ἐστίν.

Ἀλλ' εἰ βούλει τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ἀνευρεῖν, πρόλαβε πρότερον τὴν διὰ τῶν ὀνομάτων διδασκαλίαν· διότι τὰ συγκεχυμένα καὶ ὅλα πρῶτα ἢν εἰς ἐπιβολήν, δεύτερα δὲ τοῦ λόγου καὶ διαρθρώσεως πλείο-
 15 νος δεόμενα, ταῦτα δὴ νυνὶ προστίθῃσι, τὸ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι ἀποδιδούς τῇ οὐσίᾳ ὡς ιδιότητα. τὸ μὲν οὖν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτὴν εἶναι πρόδηλον. αὕτη γὰρ ὑπόκειται τοῖς ἄλλοις, καὶ ἄνευ αὐτῆς τὰ ἄλλα τὸ εἶναι οὐκ ἔχει, τὸ δὲ μὴ καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι οἰκειότατόν ἐστι τῇ ἀτόμῳ
 20 οὐσίᾳ. διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἀδιαίρετος εἰς εἶδη κατ' οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, καθ' ὑποκειμένου δὲ αὐτῆς αἱ δεύτεραι οὐσίαι κατηγοροῦνται. ἢ οὖν καὶ ταῖς οὐσίαις ὑποκειμένη προηγουμένως ἂν εἴη καὶ κυρίως οὐσία, ἐπεὶ μὴ οὐσῶν τούτων οὐδὲν τῶν ἄλλων δύναται τι εἶναι. τρι-
 25 χῶς δὲ τῆς οὐσίας λεγομένης, ὥσπερ εἰρήκαμεν, νῦν τῆς συνθέτου μνημονεύει, ὥστερον δὲ καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων δύο ποιήσεται λόγον, ὅταν τὰ μέρη τῆς οὐσίας αὐτὰ εἶναι λέγῃ.

Ἄξιον δὲ φησιν ὁ Πλωτῖνος ἐπιστῆσαι πρῶτον, διὰ τί ἡ οὐσία προτάττεται τῶν κατηγοριῶν.

6. τούτων om. S. — 7. τὸ] τοῦτο R. — 12. εἰπεῖν ante αὐτὴν S. — 14. διαρθρώσεως S. — πλείονος] Sahunius, πλείονα libri. — 15. δεόμενα om. R. — 22. ἂν om. S. — οὐσία καὶ κυρίως S. — 26. λέγῃ εἶναι S.

Δύο δὴ αἰτίας εὔροι τις ἂν τοῦ πρώτης εἶναι τὴν οὐσίαν, μίαν μὲν διότι ὑπόκειται πᾶσι μόνῃ· ἂν τε γὰρ τὴν ὕλην λάβῃς, ὑπόκειται τοῖς εἶδεσιν· ἂν τε τὸ εἶδος, ὑπόκειται τοῖς συμβεβηκόσι, πανταχοῦ δὲ οἶον ὑποβάθρα πρῶτον. ἄλλην δὲ αἰτίαν ἀποδίδομεν, ὅτι αὐτὴ μὲν καθ' ἑαυτὴν ὑφίστασθαι ἐπινοεῖται, τὰ δὲ ἄλλα ἐπὶ ταύτης, ἢ οὐκ 5 ἄνευ ταύτης, πρότερον δὲ τὸ καθ' ἑαυτὸ ἐξ ἀρχῆς τοῦ μετ' ἐκείνου καὶ οὐκ ἄνευ ἐκείνου, οὕτω καὶ μονὰς δυάδος προτέρα, ὅτι μονὰς καὶ ἄνευ δυάδος, δυὰς δὲ πάντως μετὰ μονάδος.

8. Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο ἄξιον ἀπορῆσαι, ὥς οὐ διδάσκει, τί ἐστὶν ἡ οὐσία, ἀλλὰ ποῦ, καὶ ὅτι ποιεῖ τὰ ἄλλα γινώσκειν ἥδε, ἑαυτὴν δὲ 10 οὐ, ἐπεὶ καὶ εἴ τις τὸν ἄνθρωπον ἀποδιδούς μήτε ἵππον εἴποι, μήτε κύνα, ὃ τι μὲν οὐκ ἐστὶν εἴρηκεν, ὃ δὲ ἐστὶν οὐδὲν μᾶλλον ἀφώριστο διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἢ ὅτε ἐξ ἀρχῆς ἀόριστος ἦν ὁ ἄνθρωπος; ἐπεὶ οὐδ' ἂν τὸ ἴδιον εἴπῃ τις, ἥδη ἐγνώκαμεν τί ἐστίν, οἶον τὸν ἄνθρωπον γελαστικόν. 15

Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα λεκτέον, ὅτι οὐκ ἐστὶν ὄρος ὁ προκειμένος, ἀλλ' ὑπογραφή, καὶ ὅτι πολλοὶ ὄροι κατὰ ἀπόφασιν λέγονται, ὅταν γνώριμα ἢ τὰ καταφασκόμενα· οὕτως γοῦν γνωρίμου γενομένου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τὸ ἀδιάφορον ὀρίζονται τινες, ὃ μήτε ἀγαθὸν ἐστὶ μήτε κακόν. καὶ ἐνταῦθα δὴ οὐν διὰ τοῦτο προεῖπε περὶ τοῦ ἐν 20 ὑποκειμένου καὶ καθ' ὑποκειμένου, ἵνα διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν τὴν κυριωτάτην οὐσίαν δηλώσῃ, καὶ οὐκ ἠρκέσθῃ μόνῃ ἀποφάσει, ἀλλὰ καὶ παράδειγμα προσέθηκεν, ὥσπερ εἴ τις λέγων εἶναι τὸν ἄνθρωπον μὴθ' ἵππον μήτε βοῦν προσθείη ἐφεξῆς, οἶον Σωκράτης.

9. Ἀπορεῖ πάλιν ὁ Πλωτῖνος, ὅτι τὸ μίαν οὐσαν τῶν ἐναντίων ἀνὰ 25 μέρος εἶναι δεκτικὴν οὐ πάσαις ἐφαρμόζει οὔτε ταῖς νοηταῖς οὔτε ταῖς φυσικαῖς.

Πρὸς τὸ ἀπόρημα τοῦτο εἵπομεν ἂν ὅτι οὐ πάσης οὐσίας τὸ

4. οἶον] οἶον ἢ R. — αὐτῇ R. — 5. ὑφίσταται S. — 6. τὸ] τί S. — 12. οὐκ om. S. — 14. εἴποι S. — 16. ὄρος οὐκ ἐστὶν ὁ προσκειμένος S. — 23. προσθείην S., σωκράτην S. Simplicius. — 26. εἶναι om. S.

ἰδίωμα παρέθετο, καὶ τοῦτο γνώριμον ἐκ τοῦ ἀρχόμενον μὲν τῆς ὑπογραφῆς τὸ ἔστι προσθεῖναι· λέγει γὰρ οὐσία δέ ἐστιν ἢ μὴ καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ, ἑξῆς δὲ ἐπενεγκεῖν ἢ λεγομένη οὐσία τουτέστιν ἢ ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ περὶ ἧς ἂν τις
 5 κατηγορήσειε τουτὶ τὸ ὄνομα· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς φιλοσόφοις ἄλλη λέγεται, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς ἄλλη. περὶ ταύτης οὖν τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένης τὸ ἰδίωμα παρέθετο, ὥστε πάσῃ ἂν αὐτῷ ἐφαρμόζοι τῇ συνθέτῳ καὶ τοῖς εἵδεσιν αὐτῆς καὶ γένεσιν.

10. Ἀλλὰ διὰ τί ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τὴν ἀσώματον τεταγμένην;

Ὅτι οὐ πρόκειται αὐτῷ περὶ ἐκείνων εἰπεῖν, καὶ ὅτι οὐδὲ λέγονται ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐκεῖναι οὐσίαι.

11. Περὶ δὲ τὸ αὐτὸ ζήτημα κἀκεῖνο στρέφεται, διὰ τί ἐν μὲν τοῖς φυσικοῖς τὰ κοινὰ προτάττει ὡς πρῶτα, ἐνταῦθα δὲ τὰ καθέκαστα.

15 Ὅτι αὐτῷ διχῶς λέγεται τὸ πρότερον καὶ δεύτερον, ἥτοι τῇ φύσει ἢ πρὸς ἡμᾶς. πρὸς ἡμᾶς μὲν οὖν τὰ καθέκαστα πρῶτα· πρῶτοις γὰρ τούτοις προσβάλλομεν, τῇ φύσει δὲ τὰ κοινὰ πρότερον· ὑπὸ γὰρ τὰ καθόλου τὰ καθ' ἕκαστον τέτακται. εἰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς φύσεως ἀρχοιτό τις, τὰ ἀπλᾶ, τὰ αἰτια, τὰ καθ' αὐτὰ παρ' αὐτῶν ἔχοντα τὸ εἶναι,
 20 τὰ καθόλου, τὰ ἅλλα τὰ ἀμέριστα καὶ τὰ τοιαῦτα προτάξει· εἰ δὲ ἀπὸ τῆς σημαντικῆς σχέσεως πρὸς τὰ ὄντα ἢ τάξεις αὐτῶν ἐπινοοῖτο, ἐναντίως ταχθήσονται.

12. Ἀλλὰ τί ἂν εἴποιμεν πρὸς τοὺς περὶ αὐτοῦ διαμφισβητοῦντας μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα ἢ τὰ καθόλου τῶν καθέκαστον, ἀλλὰ
 25 ὕστερα;

Ἡ σκοποῦντες ἀκριβῶς εὔροισιν ἂν τὰ ἀμφισβητούμενα ὡς ὁμο-

3. ἐπενέγκει R., ἐπενέγκοι S. — 5. τοῖς post γὰρ om. S. — 8. ἐφαρμόζει R. — 14. φυσικοῖς] I, 1. — προστάττει S., pr. R. — 17. πρότερα Simplicius. — 18. καθ' ἕκαστα Simplicius. — 20. ἅλλα] Simplicius, αὐτὰ libri. — 24. τὰ καθόλου τῶν] τῶν καθόλου τὰ S.

λογούμενα αὐτοὺς λαμβάνοντας· ὅταν γὰρ ἐνὸς ἐκάστου πρῶτα φύσει λέγωσι τὰ καθόλου, πάντως δὲ πάλιν ὕστερα ὑποτιθέμενοι τὰ καθέ-
 καστα εἶναι καὶ τῇ φύσει πρότερα, οὐ καλῶς ὥς ἐν ἀρχῇ λαμβάνουσιν
 αὐτὸ ὅπερ δεῖται ἀποδείξεως. ἐπιπόλαια δὲ ἔστι καὶ τὰ τοιαῦτα
 ἐπιχειρήματα, κοινὸν μὲν ὄντος ἀνάγκη καὶ ἄτομον εἶναι· ἐν γὰρ 5
 τοῖς κοινοῖς τὰ ἄτομα περιέχεται· ἄτόμου δὲ ὄντος οὐ πάντως τὸ
 κοινόν, εἴγε τὸ κοινόν ἐπὶ πολλοῖς ὑπάρχει· δῆλον γάρ, ὅτι τὸ καθέ-
 καστον καταταχθέντος εἰς αὐτὸ τοῦ κοινοῦ καὶ συμπληροῦντος αὐτοῦ
 τὴν οὐσίαν, ἔστιν ἄτομον. ὁ γὰρ τις ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπός ἐστι·
 ψεῦδος δὲ ἔστι τὸ λέγειν, ὥς ἀναιρουμένου τοῦ κοινοῦ οὐ πάντως 10
 ἀναιρεῖται καὶ τὸ ἄτομον. εἰ γὰρ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ κοινόν τὴν οὐ-
 σίαν, ἐν τῷ διατείνειν ἐφ' ὅλα τὰ ὑπ' αὐτὸ τεταγμένα, ὁ ταύτην
 ἀναιρῶν ἀνήρηκεν εὐθύς καὶ τοῦ κοινοῦ τὴν ὅλην ὑπόστασιν. οὕτως
 μὲν οὖν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Βοηθὸν τοῖς τε ἄλλοις Περιπατη-
 τικοῖς ἐπιχειροῦσιν ἀποκρίνεσθαι χρή, δεικνύναι δὲ ἐξηγουμένους τὰ 15
 μετὰ τὰ Φυσικὰ προσῆκεν, ὅτι τὰ κοινὰ Ἀριστοτέλης προτάττει καὶ
 ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν θεωρίᾳ.

13. Δοκεῖ δὲ τισι μὴ ὀρθῶς ἢ τάξις ἔχειν ἐνταῦθα ἀκόλουθον γὰρ
 ὥς φασὶν ἦν πρῶτον εἰπεῖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν δεύτεραι εἰσιν οὐσίαι
 αἱ δεύτεραι, εἰθ' οὕτως τῶν δευτέρων οὐσιῶν τὴν σύγκρισιν ποιή- 20
 σασθαι πρὸς ἀλλήλας.

Φαμὲν δὴ ἡμεῖς, ὥς ἔχει τοῦτο προειλημμένον ἐναργῶς ἀπὸ τῆς
 διαίρεσεως τῶν καθ' ὑποκειμένου, καὶ ἀπὸ τοῦ κυριωτάτην δεδειχθαι
 εἶναι οὐσίαν τὴν μήτε καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ* ἀπὸ
 γὰρ τούτου ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει δευτέρας εἶναι οὐσίας τὰς καθ' 25
 ὑποκειμένου μὲν λεγομένας μὴ ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐσας.

14. Ἐτι προσάπορεῖ Πλωτῖνος περὶ τῆς τάξεως, ὥς ἀκόλουθον ἦν
 δεῖξαι τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὐσαν μᾶλλον καὶ ἥττον οὐσίαν, εἰθ'
 οὕτως τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον.

1. λαμβάνοντας αὐτοὺς S. — πρῶτα] πρότερα? — 2. λέγονται S. — 16.
 προσήκει? — 18. μὴ] μὲν S. — 27. ἔτι] ὅτι S. — 29. τοῦ εἶδους S.

- Ἔστι δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ἡ αὐτὴ ἀπολογία, ὥς ἤδη προειλημμένον
 εἶχε τὸ μὴ εἶναι μᾶλλον καὶ ἥττον τὴν πρώτην οὐσίαν, ὅτε πρώτως
 αὐτὴν καὶ μάλιστα καὶ κυριώτατα οὐσίαν εἶναι ἀπεφαίνετο· πάντα
 γὰρ τὰ τοιαῦτα ὥριστα, καὶ οὐκ ἔχει τὴν τοῦ μᾶλλον καὶ ἥττον
 5 ἀπειρίαν. τὸ μὲν γὰρ μᾶλλον καὶ ἥττον πρόεισιν ἀεὶ ἀπαύστως, τὸ
 δὲ μάλιστα ἴσταται κατὰ τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὸ πρώτως κατὰ τὴν
 ἀρχὴν καὶ τὸ κυριώτατα κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς φύσεως ιδιότητα.
15. Ἀλλ' εἰ οὐδεμία οὐσία μᾶλλον καὶ ἥττον, πῶς τὸ εἶδος τοῦ
 γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται;
- 10 Ὅτι οὐ καθ' ὅσον οὐσαι εἰσὶ, τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λαμβάνει,
 ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς αἰσθήσεως πλείονα ἢ ἥττονα ἀπόστασιν.
16. Ἀλλ' εἰ τὸ αἶτιον τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λαμβάνει· τὰ γὰρ αἰ-
 σθητὰ γινόμενά ἐστι καὶ οὐκ ὄντα, ὃ τοῦτο λέγων ἀτόπως ἐπεισάγει
 τὸν περὶ τῶν πρώτων τῇ φύσει λόγον.
- 15 Ἡμεῖς δὲ νῦν οὐ τὰ τῇ φύσει πρώτα ζητοῦμεν, ἀλλὰ τὰ ὡς
 πρὸς ἡμᾶς πρώτα καὶ τὰ ἐν τῷ λέγεσθαι πρώτα. εἰ δὴ πρώτοις
 τοῖς εἶδεσιν ἐντυγχάνομεν, εἴτα οὕτως τοῖς γένεσι, καὶ πρώτως τὰ
 εἶδη σημαίνομεν, δευτέρως δὲ τὰ γένη, εἰκότως ἂν καὶ μᾶλλον οὐσαι
 λέγοιντο τὰ εἶδη τῶν γενῶν.
- 20 Τοῦτο μὲν δὴ οὕτως· εἰπὼν δὲ δευτέρως οὐν οὐσαι τὰ γένη
 17. καὶ τὰ εἶδη τῶν πρώτων οὐσιῶν λέγονται, ὥσπερ τομὴν γένους εἰς
 εἶδη πεποιήται, ἵν' ἢ κοινὸν μὲν γένος ἢ οὐσία, εἶδη δὲ ἢ ἄτομος
 οὐσία καὶ ἢ δευτέρα οὐσία. ποῦ οὐν καὶ τὴν γενικὴν οὐσίαν ὥρισατο;
- Φημὶ δὴ, ὅτι ὑπογράψας τὴν μὲν πρώτην οὐσίαν διὰ τοῦ εἰπεῖν
 25 μήτε καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι, μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, τὴν δὲ
 δευτέραν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν εἶναι, καθ' ὑποκειμένου δὲ λέγεσθαι,

2. μὴ] μὲν S. — 3. καὶ ante κυριώτατα om. R. vid. Arist. p. 2, 11. —
 9. οὐσία] οὐσία τοῦ γένους S. — 10. καὶ] καὶ τὸ S. — 11. ἥττονα] ἐλάττονα
 S. — 13. ὃ] οὐ S. — 14. τὴν πρώτην R. — 16. εἰ δὴ] εἶδη libri. — 20. δὴ] οὐν
 S. — δευτέρως] δεύτεραι Arist. p. 2, 17. — 24. μὲν om. S. — τοῦ] τὸ S. —
 25. εἶναι om. S.

κοινὸν ἐπ' ἀμφοῖν τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι λαμβάνει· εἰ δὴ τῆς πρώτης τὸ μὴ καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι ἴδιον, τῆς κοινῆς ἔσται τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, καὶ οὐ παρεῖναι οὐδὲ αὕτη.

18. Ἀλλ' εἰ τομὴ εἰς εἶδη, οὐκ ἔστι δὲ εἶδος ἢ πρώτη οὐσία, μία γὰρ ἔστι καὶ ἐν ἀριθμῷ, τὸ δὲ εἶδος πολλὰ ἀριθμῷ, πῶς ἂν εἴη τὰ εἰρημένα οὐσίας διαίρεσις; 5

Ἐροῦμεν δὴ ὅτι τὸ μίαν εἶναι ἀριθμῷ κοινὸς λόγος ἔστι πάσης τῆς πρώτης οὐσίας, ὃ μάλιστα ἴδιον εἶδους, κοινὸν δὲ καὶ τὸ μήτε καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι, μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. ὃ μὲν οὖν τις ἄνθρωπος ἢ τις ἵππος οὐκ ἔστιν εἶδος, ὡς δὲ πρώτη τοιαύτη οὐσία 10 πᾶσα εἶδος ἂν εἴη.

19. Ἀλλ' ἐπεὶ εἶρηκε φανερόν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶν καθ' ὑποκειμένου λεγομένων ἀναγκαῖον καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι, οὐ δείκνυσιν· ἀπὸ γὰρ τῶν περὶ τῆς οὐσίας εἰρημένων οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτον. ἐρῶν μὲν γὰρ, ὅτι πρῶ- 15 τὰ εἰσιν οὐσία αἱ ἄτομοι, δεύτεραι δὲ τὰ εἶδη αὐτῶν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη, ταῦτα δὲ οὐδὲν συντελεῖ πρὸς σαφήνειαν τοῦ τὸν λόγον καὶ τοῦνομα κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου.

Οἱ ταῦτα κατηγοροῦντες εἰκὴ ταράττονται. ἐξ ἐκείνων γὰρ δῆλον, ὧν προείπεν, ὅταν ἕτερον καθ' ἑτέρου κατηγορεῖται ὡς καθ' 20 ὑποκειμένου πάντα ὅσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται. τούτῳ γὰρ ἔπεται τὸ δεῖν τὸ καθ' ὑποκειμένου κατηγορούμενον καὶ ὀνόματι καὶ λόγῳ ἀληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου.

20. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν διαφορῶν λέγει ὡς κοινὸν ἔχουσιν πρὸς τὰς 25 οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, ἀφ' οὗ κατασκευάζει, ὅτι οὐκ ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦτο, ἀναγκαῖον προλαβεῖν, ὅσα ἔστι χρήσιμα περὶ τῶν διαφορῶν.

1. ἀπ' S. — εἶναι om. S., item v. 3. — 3. παρεῖναι οὐδὲ αὕτη] παρει relict lacuna S., fort. παρίεται vel παρεῖται, atque hoc apud Simplicium. — 4. εἰ] ἢ R. — 8. εἶδους ἴδιον S. — κοινὸν δὲ] ἐστὶ κοινὸν δὴ S. — 13. καὶ] εἶναι κατὰ S. — 14. περὶ] παρὰ R. — 20. κατηγορεῖται R.

Δοκεῖ μὲν οὖν τὸ χωρίζειν πεφυκὸς τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος
 τοῦτο διαφορὰν εἶναι, καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην διάκρισιν ὡς πρὸς τὸ
 γένος νοεῖται αὐτῆς ἢ διαίρεσις· κυριώτερον δ' ἂν τις εἴποι, ὅτι τῷ
 εἶδει τὴν διαφορὰν χρή συντάττεσθαι, διόπερ πολλάκις ἀντὶ τοῦ εἶδους
 5 παραλαμβάνονται. σύμπασαι μὲν γὰρ διαφοραὶ ὁμοῦ ῥηθεῖεν ἂν περὶ
 τοῦ γένους, καθ' ἑαυτὴν δὲ ἐκάστη κατὰ μὲν τῶν ὑφ' ἑαυτὴν ῥη-
 θεῖη ἂν, καθ' ὧν λέγεται κατὰ παντός, κατὰ δὲ τοῦ γένους οὐδαμῶς·
 οὐδὲ γὰρ μορφωτικὴ ἐστὶν ἐκάστη τοῦ γένους. διενήνοχε δὲ τοῦ εἶδους
 ἢ διαφορὰ ἢ ὅλον μέρους. ἔστι γὰρ ἡ διαφορὰ ποιότης συμπληρωτικὴ
 10 οὐσίας, καὶ οὐκ ἔστι μὲν ἐν ὑποκειμένῳ, ὅτι συμβάλλεται εἰς οὐσίαν
 τούτοις ἅπερ εἰδοποιεῖ, οὐκ ἔστι δὲ οὐσία, ὅτι οὐκ εἰς τὸ εἶναι ἀλλ'
 εἰς τοιόνδε εἶναι συμβάλλεται. χρή δὲ νοεῖν τὸ τοιόνδε οὐχ ὡς ἐπὶ
 τοῦ λευκοῦ φέρε λέγομεν· χωρίζεται γὰρ τοῦτο, ἢ δὲ διαφορὰ οὐ
 χωρίζεται, πλὴν εἰ μή τι συμφθαρεῖη τῷ ὑποκειμένῳ. ἂν δέ τις λέγῃ,
 15 ὅτι καὶ τὸ οὐσιώδες συμβεβηκὸς ἄνευ φθορᾶς οὐ χωρίζεται, ἀλλ'
 ἐροῦμεν πρὸς αὐτὸν τὴν παντελῆ διάστασιν τοῦ οὐσιώδους συμβεβη-
 κότης καὶ τῆς διαφορᾶς σημαίνοντες. ἄνεσις μὲν γὰρ καὶ ἐπίτασις περὶ
 τὸ οὐσιώδες συμβεβηκὸς θεωρεῖται, οἷον περὶ τὸν Αἰθίοπα μεταστάντα
 εἰς ἄλλους τόπους ἄνεσις ἂν τοῦ μέλανος σώματος γένοιτο, καὶ ἡ τοῦ
 20 γάλακτος λευκότης ἡττόν ἐστι, μᾶλλον δὲ ἢ τῆς χιόνος. ἐπὶ δὲ τῆς
 διαφορᾶς τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον οὐκ ἂν τις θεωρήσειεν· οὐ γὰρ ἐστὶ
 δίπουν δίποδος· οὐδὲ πεζὸν πεζοῦ μᾶλλον.
 21. Ἄλλ' εἰ μήτε οὐσία ἐστὶν ἢ διαφορὰ, μήτε συμβεβηκὸς, ἄλλο δὲ
 οὐσίας καὶ συμβεβηκότης οὐδέν ἐστι διάφορον τρίτον· πάντα γὰρ τὰ
 25 ὄντα ἢ καθ' ὑποκειμένου ἐστὶν ἢ ἐν ὑποκειμένῳ· ἢ γὰρ οὐσίαι εἰσὶν
 ἢ συμβεβηκότες· εἰ οὖν ἐν μηδετέρῳ τούτων τακτέον τὴν διαφορὰν,
 ποῦ κατατάξομεν αὐτήν;

2. τοῦτο] ὄντα S. — 5. γὰρ] γὰρ αἱ S. — 11. τούτοις εἰς οὐσίαν S. —
 12. scrib. τὸ τοιόνδε. — 13. τούτου S. — 19. γένοιτο] γένηται R. — 21. καὶ]
 καὶ τὸ S. — 23. οὐσία bis S. — 24. καὶ om. S. — οὐδὲ R. — 25. ἢ ἐν ὑποκει-
 μένῳ ἐστὶν ἢ καθ' ὑποκειμένου S.

Εἰσὶ μὲν οὖν πολλαὶ πρὸς τοῦτο λύσεις ἅς μικρὸν ὕστερον ἔρω,
 πρῶτον δὲ βούλομαι ὥσπερ ἀξιωματικῶς προθεῖναι, ἀφ' οὗ τὰς ἀπορίας
 καὶ τὰς λύσεις κρίνειν δυνησόμεθα. δοκεῖ δὴ τοῖς δεινοῖς περὶ τὴν
 τῶν ὄντων ἱστορίαν ἀρρήτος γίνεσθαι ἢ τῆς φύσεως ἀφ' ἑτέρου γένους
 εἰς ἕτερον γένος μετάβασις αἰ τοῦ μέσου διαλανθάνοντος ἡμᾶς, οἷον 5
 τὸ δυνάμει τὸ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν, οἷον λέγω ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν
 ἄλλων ζώων ἐν τοῖς σπέρμασι θεωρούμενον οὔτε οὐσία οὐδέπω ἐστίν·
 ἔτι γὰρ ἐστὶν ἀτελής, οὔτε τὸ ἐνεργεῖα τῷ οὕτως δυνάμει συμβέβηκε·
 τελειότης γὰρ τοῦτο· λείπεται τοίνυν μέσον τι ἄλλο εἶναι τῶν οὐσιῶν
 τοῦ τε ἐνεργεία, φέρε ἀνθρώπου, καὶ τοῦ δυνάμει· ὁ αὐτὸς τοίνυν 10
 ἐστὶ λόγος καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς· καὶ γὰρ αὕτη τὸ μέσον ἔξει ποιό-
 τητός τε καὶ οὐσίας, διὸ καὶ συντελεῖ εἰς τὸ εἶναι καὶ τὸ ποιὸν εἶναι,
 καὶ οὕτως ἔσται οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ. διὸ δεῖ προστιθέναι εἰς τὸν ὅρον
 τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ οὐδὲν συντελοῦντος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκει-
 μένου· τὸ γὰρ εἶδος συντελεῖ τι καὶ ἡ διαφορά. ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα 15
 προειλήφαμεν, ἀναλάβωμεν τὰς λύσεις τῶν παλαιῶν φιλοσόφων περὶ
 τῆς διαφορᾶς. μία μὲν δόξα γένοιτ' ἂν ἡ ποιότητα τιθεμένη τὴν δια-
 φοράν, ποιότητα δὲ οὐσιώδη καὶ συμπληρωτικὴν τῆς οὐσίας· ἄλλη δ'
 ἡ μέσον ποιότητος καὶ οὐσίας τὴν διαφοράν ὑπολαμβάνουσα, κοινόν
 τινα σύνδεσμον παρεχομένη ταῖς μὲν οὐσίαις πρὸς τὰ οὐσιώδη συμβε- 20
 βηκότα, τοῖς δὲ συμβεβηκόσι πρὸς τὰς οὐσίας. ἡ γὰρ φύσις οὐκ εὐθὺς
 μεταβαίνει ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία, οἷον ἀπὸ τῶν ζώων
 ἐπὶ τὰ φυτά, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τινα μέσην ζωὴν τὴν τῶν ζωοφύτων
 συνέστησε συναγωγὸν ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων καὶ συμπληρωτικὴν καὶ
 συνδετικὴν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλα. καὶ ἐνταῦθα τοίνυν τῶν διαφορῶν 25
 γενῶν οἷον οὐσίας καὶ συμβεβηκότος μέσον τι ἔσται κατὰ μὲν τινὰς
 ὥς μετέχον ἀμφοτέρων τούτων, κατ' ἄλλους δὲ ὥς κεχωρισμένον
 ἀμφοῖν, ἄλλη δ' ἂν γένοιτο δόξα τῶν λεγόντων μὴ μόνον συμπληρω-

1. μικρῶ S. — ἐροῦμεν S. — 2. ἀξιωματικῶς libri. — 7. θεωρουμένων S. —
 12. τε om. S. — 17. τὴν om. S. — 18. ἄλλη δ' ἢ] ἀλλ' ἤδη R. — 23. τὴν
 om. S. — 25. συνδετικὴν S.

τικὴν εἶναι τῆς οὐσίας τὴν διαφορὰν, ἀλλὰ καὶ μέρος αὐτῆς, ἥτοι τὴν κατὰ τὴν ἐμπερίληψιν τοῦ ὑποκειμένου θεωρουμένην μέρος οὖσαν τῆς κατὰ τὸ εἶδος οὐσίας, ἢ συναλλοιουμένην ταῖς περὶ τὸ ὑποκείμενον σχέσεσιν, ὥς περὶ αὐτὸ ἔχειν πῶς αὐτὴν καὶ διατίθεσθαι διαφόρως.

- 5 Δοκεῖ δέ μοι μηδαμῶς ἀληθὲς εἶναι τὸ τὴν διαφορὰν καθ' ὑπο-
 22. κειμένου κατηγορεῖσθαι· οὔτε γὰρ τοῦνομα οὔτε τὸν λόγον ἔνεστι τῆς διαφορᾶς κατηγορεῖν τοῦ ὑποκειμένου, δῆλον δὲ ἐντεῦθεν· τὸ πεζὸν ἐν μὲν σημαίνει τὴν ἕξιν αὐτὴν οἷον τὴν πεζότητα αὐτὴν, ἕτερον δὲ τὸ μετέχον τῆς ἕξεως ταύτης, ἅπερ οὐκ ἔστιν ἡ διαφορὰ ἀλλὰ τὸ
 10 διακείμενον κατ' αὐτήν. τούτων δὴ οὕτως ἐχόντων τὸ πεζὸν νῦν παρῶμεν, οὐ γὰρ τοῦτό ἐστιν ἡ διαφορὰ τὸ διακείμενον κατ' αὐτήν, αὐτὴν δὲ τὴν διαφορὰν λάβωμεν τὴν πεζότητα. ἄρ' οὖν οἷόν τ' ἐστὶ κατηγορεῖσθαι τοῦνομα κατὰ τοῦ ὑποκειμένου τῆς διαφορᾶς, ὥστε φάναι τὸ ὑποκείμενον εἶναι πεζότητα, ἢ τὸν λόγον αὐτῆς, ὥστε τὸ ὑποκείμενον
 15 εἰπεῖν ἕξιν εἶναι ἀφ' ἧς πεζοὶ γίνονται οἱ μετασχόντες; οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· οὐχ ὑγιῶς τοίνυν εἴρηται τοῦνομα καὶ τὸν λόγον τῆς διαφορᾶς δύνασθαι κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου. διὸ οὐδὲ συνωνύμως ἂν ῥηθεῖη διαφορὰ κατὰ τῶν ὑποκειμένων. οὐ καθ' ὑποκειμένου ἄρα, εἴπερ τὰ καθ' ὑποκειμένου συνωνύμως τῶν ὑπ' αὐτὰ ἀτόμων κα-
 20 τηγορεῖται.

- Πρὸς δὴ τοῦτο τὸ ἀπόρημα οὕτως ἂν ἀπαντήσαιμεν. οὐ γὰρ, ἅπερ ἐκεῖνοι βούλονται, τὸ ἔχον τὴν πεζότητα νῦν ἀφήμι, ὥς μὴ ὄντος μὲν τούτου διαφορᾶς, τοῦναντίον δὲ τῆς πεζότητος ὥς ἐκεῖνοι λέγουσιν. ἐπινοία γὰρ χωρίζοντες τὴν πεζότητα οὐ βούλονται τὸ μετὰ
 25 τοῦ ὑποκειμένου συνειλημμένον εἶναι διαφορὰν, ἄλλο δὲ ἐστὶ χωρίσαι τι τῇ ἐπινοίᾳ, ἄλλο ὥς συνυπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ συλλαβεῖν. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ὁριστικοῦ λόγου λέγει ἐνταῦθα, καὶ

1. τὴν post ἥτοι om. S. — 4. σχέσεσιν] σχέψειςιν S. — 8. μὲν om. R. — σημαίνειν R. — τὴν ἕξιν αὐτὴν om. S. — 9. scrib. ὅπερ. — 13. τοῦ om. S. — 16. καὶ om. S. — 25. συνειλημμένον S. — ἄλλως S. — 26. καὶ ἄλλο S. — 27. καὶ τὸ] τῷ S.

τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι ἐπὶ τῶν διαφορῶν εἴρηκε τῶν συνει-
 λημμένων μετὰ τῆς ὕλης, καὶ ἡμεῖς οὕτως ἐκδεχόμεθα· τὸ μὲν γὰρ
 πεζὸν καὶ τὴν πεζότητα ἔχει, ἢ δὲ πεζότης ἐπίνουά τις οὕσα μόνον
 ψιλὴ τὸ πεζὸν οὐ συνελήφεν. οὐ γὰρ οὖν διαιρεῖν τὸν κατὰ τὸ ὑπο-
 κείμενον εἶδος λόγον καὶ τὸν ὀριστικόν. εἰ γὰρ ὁ ὀριστικὸς λόγος τὸ 5
 τί ἦν εἶναι δηλοῖ, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ εἶδος, οὐκ ἄλλος μὲν ἔσται ὁ κατὰ
 τὸ ὑποκείμενον λόγος, ἄλλος δὲ ὁ κατὰ τὸν ὅρον, ἐπεὶ καὶ ἄτοπον
 ἐν μὲν τῷ εἶναι τινα ὑπάρχειν, τὸ δὲ ὄνομα καὶ τὸν λόγον μὴ ἐπα-
 ληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου. οὕτω μὲν οὖν ἡμεῖς ἀπηντήσα-
 μεν. φαμὲν δὲ καὶ ἄλλην εἶναι λύσιν οὐκ ἀπόβλητον. ἐπεὶ γὰρ τὸ 10
 μάλιστα ποιοῦν τὸ εἶδος ἢ διαφορά ἐστίν, ἀληθεύεσθαι εἴρηκε τῷ
 λόγῳ τῷ τὸν τοῦ ὑποκειμένου λόγον ὑπὸ ταύτης συμπληροῦσθαι·
 καθ' ὑποκειμένου οὖν λέγεται, ὡς ἐκεῖνοι βούλονται, ὅτι συμπληρω-
 τικὴ ἐστὶ τοῦ κατὰ τὸ ὑποκείμενον λόγου· ἂν γὰρ εἴπω φησὶ πεζό-
 τητα, ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν εἴρηκα κινήσεως, ἢ δὲ ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν 15
 κίνησις καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ οὕτως κινούμενον δηλοῖ. ταῦτα μὲν δὴ
 οὕτως· θανμάζω δὲ τῶν Στωϊκῶν χωριζόντων τὰς ἑξεις ἀπὸ τῶν
 ἐκτῶν· ἀσώματα γὰρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' ἑαυτά, ὅταν ἐρεσχελεῖν
 δεόν ἦ, ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔρχονται. εἰ δὲ οὐδ' αἱ ποιότητες
 ἄνευ τῶν ποιῶν, οὐδ' αἱ ἑξεις ἄνευ τῶν ἐκτῶν, οὐδ' αἱ διαφοραὶ ἄνευ 20
 τοῦ ὑποκειμένου θεωρηθήσονται, ἀλλὰ τῷ ὀριστικῷ ἑαυτῶν λόγῳ
 συμπληρώσουσι τὰ ὑποκείμενα.

23. Ἀλλὰ πῶς παραχρήμα μετέθετο; εἰπὼν γὰρ τὸ δοκεῖν πάσῃ
 οὐσίᾳ ὑπάρχειν τὸ τόδε λέγεσθαι ἐπήγαγεν ἑξῆς οὐ μὴν ἀληθές
 γε ἐστὶ τοῦτο. 25

Ἡμεῖς δὴ πρὸς αὐτοὺς ἀποκρινόμεθα, ὡς ἢ μὲν πρώτη δόξα
 οὐκ αὐτοῦ ἦν, ἀλλ' ἄλλοις ἀρέσκουσα· κατὰ τινος γὰρ τοῦτο δοξά-
 ζεται τοὺς ὑφεστάναι λέγοντας τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ἢ δὲ δευτέρα

5. εἶδος] abundat. — ὁ om. S. — 10. δὴ R. — 18. αὐτὰ S. — 19.
 ἦν S. — 20. fort. οὐθ' . . οὐθ'. — 21. λόγῳ ἑαυτῶν S. — 24. τὸ om. S. —
 τόδε] fort. τόδε τι. — ἐφεξῆς S.

αὐτῷ ἐδόκει, διόπερ προσθεῖς τὴν λεγομένην ὑφ' ἑτέρων προσέθηκεν ὕστερον ἢν αὐτὸς ἐδοκίμασε.

Πῶς οὖν τὸν τινὰ ἄνθρωπον λέγομεν καὶ ἄνθρωπον εἶναι καὶ ζῶον καὶ λογικὸν καὶ θνητόν, εἰ μὴ τόδε ἐστὶ πάντα ταῦτα.

5 Ὅτι τὰ εἶδη καταταχθέντα λέγομεν τάδε τινὰ εἶναι, ὃ δὲ λόγος ἦν περὶ τῶν καθ' αὐτὰ ἐπινοουμένων.

Ἀλλὰ κατὰ τί λέγομεν τόδε τι τὴν ἄτομον οὐσίαν, πότερον κατὰ τὸ εἶδος ἢ τὴν ὕλην ἢ τὸ ἐξ ἀμφοῖν;

10 Ἡ φήσομεν ὡς κατὰ πάντα, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν ὕλην, καθόσον ὑπόκειται καὶ εἰς ἐνέργειαν ἥκει τοῦ δέχεσθαι τὸ εἶδος· κατὰ δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος, καθόσον ὠρίσται καὶ ἐν ἑστίν ἀριθμῷ. εἰ δέ τις τὴν ὕλην ἀόριστον οὖσαν μηδαμῶς τόδε τι εἶναι φήσει, ὑπομνήσομεν αὐτὸν ὡς οὐ περὶ τῆς ἀσχέτου ὕλης ἐστὶν ὁ παρὼν λόγος, περὶ δὲ τῆς σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὸ εἶδος.

15 Ἀλλὰ πῶς τὸ λογικὸν ζῶον τῷ ἀλόγῳ οὐκ ἐστὶν ἐναντίον;

24. Ὅτι ἢ ἐν τινι διαφορᾷ τῇ ἐνυπαρχούσῃ διαφορᾷ ἐναντίον, τὸ δὲ ὅλον τῷ ὅλῳ οὐκ ἐστὶν ἐναντίον. λόγος δὲ τούτου τοιοῦτος· τὸ ἐπι-
δεχόμενον τὰ ἐναντία οὐκ ἐστὶν αὐτὸ ἐναντίον· εἰ γὰρ κατέχοιτο ὑφ' ἑνὸς τῶν ἐναντίων, οὐκ ἂν δύναιτο καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου ἐναν-
20 τίου καταδοχὴν ἐπιτηδεύως παρεσκευάσθαι, οἷον ψυχὴ σῶμα ἢ ἄτομος οὐσία ἢ δευτέρα οὐσία, εἴπερ ἐπιδέχοιτο τὰναντία αὐτὰ καθ' αὐτά, οὐκ ἐστὶ ἐναντία, ἀλλ' οὐδὲ εἰ διαίροιτό τι εἰς τὰ ἐναντία, ὥσπερ τὸ ζῶον, οὐδὲ οὕτως ἐστὶ ἐναντίον· ἐκεῖνο δὲ περιέχει τὴν τῶν ἐναντίων
διαίρεσιν, ὥστε οὐδὲν τούτων ἐστὶ ἐναντίον. γινώκη δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ
25 τοῦ ὅρου τῶν ἐναντίων τούτο. πλείστον γὰρ κεχωρίσθαι αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων ἀφοριζόμεθα, ὡς δὲ νῦν λέγεται, περὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν τοῦ ζώου ὑπάρχει.

1. προσθεῖς S. — 2. ἐδοκίμαζε R. — 3. καὶ] εἶναι καὶ S. — 4. τόδε] fort. τόδε τινά. — 5. εἶδη] ἦδη R. — 8. ἢ κατὰ τὴν S. — 10. αὐτὸ] αὐτὸ? — 11. ἐνεστίν R. — 12. ὑπόμνησον μὲν R. — 19. ἐναντίαν S. — 26. τὴν αὐτὴν] ταύτην τὴν R.

25. Ἀλλὰ πῶς τὸ πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης;

Κατὰ τὰς εἰδοποιούς δηλονότι διαφορὰς φήσομεν, αἵτινες οὐκ εἰσιν οὐσίαι· τὸ μὲν οὖν ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ ξηρὸν καὶ ὑγρὸν ἀλλήλοις ἐναντία ὑπάρχει, αἱ δ' ὅλαι οὐσίαι πρὸς τὰς ὅλας οὐσίας οὐκ ἔχουσιν ἐναντίωσιν, αἱ γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὕλης ὑφεστήκασιν.

26. Εἰ δέ τις τὸν ἄνθρωπον τῷ ἵππῳ λέγοι πῶς ἐναντίον εἶναι, καὶ τὸν τινὰ τῷ τινί;

Πρὸς αὐτὸν ἡμεῖς ἀποκρινόμεθα, ὡς οὐδὲν μᾶλλον ὁ τις ἵππος ἢ ὅτις βοῦς ἢ ἄλλοτι τῶν κατὰ τὴν πρώτην οὐσίαν συστοίχων ἐναντίον ἐστὶ πρὸς τὸν τινὰ ἄνθρωπον. εἰ δ' ἀδύνατός ἐστιν ἡ τῶν ἀορίστων πρὸς τὰ ὠρισμένα ἐναντίωσις· ἐν γὰρ ἐνὶ δεῖ ὠρίσθαι ἐξ ἀνάγκης ἐναντίον εἶναι, οὐκ ὁρθὸν ἂν εἶη, οὐδὲ οὕτως τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνομεν.

27. Ἀλλὰ πῶς, εἰ τὸ εἶδος τῇ στερήσει λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς, ἀληθὲς τὸ νῦν ἀποφαίνεσθαι αὐτὸν μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον;

Ὅτι εἴωθε κοινότερον καὶ τὰ κατὰ στέρησιν ἀντικείμενα ἐναντία λέγειν, ὥστε ὅταν ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἕξιν καὶ τὴν στέρησιν ἐναντία προσαγορεύῃ, οὐδαμῶς ἡμᾶς χρή ταράττεσθαι, ὅτι ἐν ταῖς κατηγορίαις εἰρηκῶς οὐσίαν οὐσίᾳ μὴ εἶναι ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς πάλιν δέχεται αὐτῶν τὴν ἐναντιότητα. κοινῶ γὰρ χρῆται τῷ τῆς ἐναντιώσεως ὀνόματι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀντιθέσεων. ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ λύσις οὐκ ἀπόβλητος, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, κάλλιον δ' εἶναι καὶ Ἀριστοτελικώτερον μᾶλλον οὕτω λύειν τὴν ἀπορίαν ταύτην, ὅτι τὸ εἶδος τῇ στερήσει οὐχ ὡς οὐσία οὐσίᾳ ἀντίκειται, ἀλλ' ὡς τὸ ὄν πρὸς τὸ μὴ ὄν τῷ εἶδει, ἢ ὡς ἀρχὴ πρὸς τὸ ἔσχατον, καὶ τὸ ἀγαθὸν πρὸς τὸ

3. διαφορὰς δηλονότι S. — 4. ὑγρὸν καὶ ξηρὸν S. — 7. τι R. — εἶναι om. S. — 11. εἰ] ἢ S. — 12. τὸ ὠρισμένον R. — ἐν] ἐν R. — 17. τὰ om. S. — 19. προσαγορεύῃ] λέγει S. — 20. εἰρηκῶς om. S. — ἐναντία R. — 21. αὐτῶν τὴν] αὐτὴν S. — 23. ἀπόβλητον S. — ἔμοιγε] γέ μοι S. — 23. εἶναι] abundat. — 24. μᾶλλον om. S. — οὕτω post ταύτην S.

κακὸν ἔξει κατὰ παντελῇ ἀπόστασιν ἢ ὕφεσιν τελείαν τὴν ἐναντίωσιν· οὕτω γὰρ ἡμῶν διαιρουμένων, οὐσιῶν μὲν ἐναντίωσις οὐ θεωρεῖται, ἄλλος δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ἐναντιώσεως διορισμὸς φανήσεται, ὅς οὐκ ἔστιν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος· οὐ γὰρ ἐν ὑπάρξει ἀμφοτέρω τὰ ἐναντία
5 περιέχει, οὐδὲ μὴν γένη ὄντα αὐτὰ περιέχεται, ἀλλ' ὅτι τὸ μὲν ἐν τῷ εἶναι, τὸ δὲ ἐν τῷ μὴ ἔστιν.

28. Ἀλλὰ τὸ μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον ἐπὶ τῶν καθέκαστα οὐσιῶν ἔστι τῇ ἐπαγωγῇ δεδειγμένον, ὅλως δὲ οὐσία οὐκ ἔστιν δεδειγμένον.

Ὁ τοῦτο ἀπορῶν ἠγνόηκε τὴν διαιρητικὴν μέθοδον καὶ τὴν ταύτης χρεῖαν· ἐπεὶ γὰρ τῶν γενικωτάτων οὐκ ἔνεστιν ἐκ προτέρων καὶ
10 αἰτιωτέρων ποιήσασθαι ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἀνάγκη τελείαις διαιρέσεσι πάντα διαιρουμένους τὰ ὑπ' αὐτὰ θεωρεῖν τὴν κοινότητα αὐτῶν ἢ παραλλάττει, ὡς φέρε, ὅταν τὸ ζῶον διαιρῶμεν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον, ἢ ὑπόπουν καὶ ἄπουν, ἢ δίπουν καὶ τετράπουν, ἢ ὅσας ἄλλας ἐπι-
15 δέχεται διαιρέσεις, εἴτα μηδεμίαν αὐτῶν εὐρίσκοντες ἐκβαίνουσιν τοῦ ζώου τὴν ταυτότητα τοῦ γένους οὐκ ἐξ ἐπαγωγῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς τελείας διαιρέσεως λαμβάνομεν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἢ διαιρέσεις τὸ κοινὸν ἐν τοῖς ὑπ' αὐτὸ τεμνομένοις φυλάττει, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν οὐ-
σιῶν νῦν δείκνυται. εἰ γὰρ αἱ οὐσίαι μὲν πᾶσαι νῦν διαιροῦνται ἀνελλι-
20 πῶς εἰς τὰς πρώτας καὶ δευτέρας οὐσίας, μηδέτεραι δὲ τούτων ἔχουσι τὴν ἐναντίωσιν· ἢ γὰρ διαιρέσεις τελείαι οὐσα πάντα τὰ ὑπὸ τὴν οὐσίαν περιελάμβανεν, ὥστε οὐ μόνον ἢ τις οὐσία τινί, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς πάσῃ οὐσίᾳ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον. ἀπαντήσῃ δ' ἂν τις καὶ οὕτως, ὅταν τι τῶν κατ' οὐσίαν συμπληρούντων ληφθῇ, εὐθὺς τοῦτο ὅπερ
25 ἐφ' ἐκάστου καὶ ἐπὶ τοῦ παντός ἀληθὲς ἀποδείκνυται, οἷον τὸ λογικὸν ἐφ' ἐκάστου τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ παντός, καὶ τῇ οὐσίᾳ τοίνυν, εἴπερ κατ' οὐσίαν ὑπάρχει τὸ μηδεμίαν σχέσιν ἐναντιώσεως ἔχειν οὐκ ἐπὶ τινός, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πασῶν ἀληθὲς ἔσται.

3. ἄλλως S. — 5. περιέχεται] re. corr. R., παρέχεται R, S. — 8. οὐκ ἔστιν οὐσία S., οὐσία fort. del. — 12. θεωρεῖ S. — 15. ἐκβαίνουσιν R. — 19. νῦν om. S. — 20. τὰς om. S. — 22. οὐ μόνον om. S. — 24. scrib. ληφθῇ. — ὅπερ] ὅπως S.

29. Πάλιν ἄπορον φαίνεται, πῶς ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτου εἰρημένοις μᾶλλον καὶ ἦττον οὐσία διώριστα ἢ τοῦ εἶδους παρὰ τὴν τοῦ γένους, νυνὶ δὲ οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἦττον εἶναι.

“Ὅτι οὐχ ὡσαύτως ἐκότερον λέγεται, ἀλλὰ τὸ μὲν καθ’ ἑαυτό, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός· τὸ γὰρ μᾶλλον εἶναι τὸ εἶδος ἢ τὸ γένος, 5 οὐχ ἢ οὐσία, οὐδ’ ὅπερ ἐστὶν ἕκαστον, κατὰ τοῦτο ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον, ἀλλ’ ἢ ἐγγυτέρω τῆς ἀτόμου οὐσίας προχωρεῖ, τὸ δὲ ἦττον ὑφέστηκός πορρωτέρω αὐτῆς ἀφέστηκε. τοῦτο δὲ συμβέβηκεν ἄλλως. νυνὶ δὲ καθό ἐστιν ἕκαστη τοῦτο ὅπερ ἐστίν, οὐ φησὶ λέγεσθαι αὐτὴν μᾶλλον οὐδ’ ἦττον. οὐκ ἄρα ἐναντία λέγεται τὰ παρόντα τοῖς πρὸ 10 τούτων.

30. Ἔτι κάκεινο ζητήσεως ἄξιον, πῶς ὁ μᾶλλον λογικὸς οὐ μᾶλλον ἐστὶν ἄνθρωπος.

“Ὅτι οὐ κατὰ τὴν ἐπίτασιν τοῦ λογικοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ εἶναι, ἀλλὰ κατὰ τὸ εἶδος. τοῦτο δ’ ἐστήκεν ἀεὶ, ἢ δὲ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώ- 15 που κατὰ τὸ διάφορον τοῦ μᾶλλον λογικοῦ παρέχει τὸ λογικώτερον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ δύνασθαι εἶναι λογικῶ τὸ εἶναι αὐτῷ ὁμοίως πάρεστιν. ἐστὶν ἄρα οὗτος μὲν ὁ αὐτός, ἢ δὲ ἐνέργεια τοῦ λογικοῦ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον προσλήπεται· ἐπαινω μὲν οὖν καὶ ταύτην τὴν λύσιν· εἰ δὲ δεῖ κατὰ τὴν Ἀριστοτέλειον δόξαν 20 βαθύτερον αὐτὴν ἀποδοῦναι, οὕτως ἂν θεωρητικώτερον δείξαιμεν τὸ ζητούμενον· πέφυκε μεθ’ ἑκάστου τῶν εἰδῶν καὶ τὸ ποιὸν συν- φίστασθαι, ἕτερον μὲν ὃν τοῦ εἶδους, ἡρητημένον δὲ ἀπ’ αὐτοῦ, καὶ τὸ μὲν εἶδος μέρος ὃν τῆς συνθέτου οὐσίας καὶ ἀτόμου συμπληρω- κόν ἐστὶν αὐτῆς, καὶ οὐδέποτε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον, αἱ δὲ 25 συντρέχουσιν τοῖς εἶδεσι ποιότητες, ὅπου μὲν ἡ λογική, ὅπου δὲ ἡ θερμότης, ὅπου δὲ ἡ ξηρότης ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον, καὶ οὕτως οὐκ

1. scrib. τούτων. — 2. μᾶλλον . . λέγεται om. S., καὶ ἦττον fort. del. — 4. ἐκότερον ὡσαύτως S. — 8. ὑφέστηκε R. — 9. ὅπερ ἐστὶν om. S. — 10. παρόντα] ἐναντία S. — 15. τοῦ ἀνθρώπου om. S. — 21. δείξαιμεν] παραστή- σαιμεν S. — 25. δέχεται R.

ἔστιν ἡ φαινομένη αὕτη κατὰ τὸ μᾶλλον ὑπεροχὴ τοῦ εἶδους, ἀλλὰ τῆς ποιότητος, ἐπεὶ καὶ ὁ σπουδαῖος ὅταν μᾶλλον ἄνθρωπος λέγεται, οὐχ ἡ ἄνθρωπος, ἀλλ' ὡς οὕτω διακείμενος ἐπιτείνεται. τοῦτο δὲ οὐκ οὐσίαν ἀλλὰ ποιὸν σημαίνει, ὥστε ἡμῖν ἀληθῶς φαίνεσθαι ἔχον τὸ
5 ἦν εἶναι οὐσίαν οὐσίας μᾶλλον καὶ ἥττον.

31. Πῶς οὖν ἡ ὕλη τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται, καὶ τὰναντία ἐφ' ἑαυτῆς φαντάζεται μικρὸν καὶ μέγα καὶ ἐλλεῖπον καὶ ὑπερέχον; πῶς δὲ πᾶν ὅπερ ἂν ἐπαγγέλληται ψεύδεται, καὶ μέγα φαντασθῇ μικρὸν ἔστι, καὶ μᾶλλον ἥττόν ἐστιν;

10 Ἐροῦμεν δὴ οὖν, ὅτι ταῦτα ἀπὸ τῆς τοῦ εἶδους σχέσεως παραγί-
νεται εἰς τὴν ὕλην πάσας τὰς τοιαύτας παραλλάξεις λαμβάνουσιν κατ'
αὐτὴν τὴν σχέσιν τοῦ εἶδους πρὸς ὅπερ ὑφίσταται ἄλλως καὶ ἄλλως
ἔχουσα. καθὼ μὲν γὰρ μᾶλλον αὐτὴν τὸ εἶδος κρατεῖ, ἐνεργότερον
φαίνεται. καθὼ δὲ ἥττον, ἀμυδρότερον καὶ αὐτὸ εἰς τὴν ὕλην δια-
15 δείκνυται. αὕτη μέντοι καθ' ἑαυτὴν οὐδαμῶς ἡ ὕλη διαφέρει κατ'
οὐδὲν τούτων· δυνάμει γὰρ πάντα ἐστίν, ὡσαύτως καὶ τὴν ἴσην πρὸς
ὅλα τὰ ὄντα ἔμφασιν καὶ ὑποδοχὴν τῆς οὐσίας παρέχεται.

32. Αὐτὸ δὲ τοῦτο πάλιν ζητήσεως ἄξιον, διὰ τί αἱ μὲν οὐσίαι τὸ
μᾶλλον καὶ ἥττον οὐκ ἐπιδέχονται, αἱ δὲ ποιοτήτες ἐπιδέχονται;

20 Ἡ καὶ τοῦτο δυνησόμεθα λῦσαι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τὰς μὲν
οὐσίας τῷ ἐν ἑαυταῖς εἶναι μένειν καθ' ἓνα ὅρον ἀποφαινόμενοι, τὰς
δὲ ποιότητας τῷ ἐν ἑτέροις ἔχειν τὸ εἶναι μετ' ἐκείνων συναλλοιοῦσθαι,
εἰκότως ἄρα αἱ μὲν οὐσίαι οὔτε ἀφ' ἑαυτῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων δέχονται
τὴν ἐπίτασιν, αἱ δὲ ποιοτήτες ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων ἐν οἷς ἐγγίγνονται
25 κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιτείνονται.

33. Πῶς δὲ ἂν εἰκότως εἴποιμεν τοὺς πολλοὺς αὐτὸν αἰτιᾶσθαι ὡς
ἀμφιβάλλοντα καὶ μὴ ἀποφαινόμενον; τὸ γὰρ ἴδιον τῆς οὐσίας ἀποδι-

4. ἔχον τὸ ἦν fort. ἔχειν τὸ μή. — 6. ἀφ' S. — 7. ὑπερέχον καὶ ἐλλεῖπον S. — 8. ἐπαγγέλλεται S. — 12. τοῦ εἶδους τὴν σχέσιν S. — 13. αὐ-
τῆς S. — 15. ἡ ὕλη οὐδαμῶς S. — 19. ἐπιδέχονται] ἔχουσιν R. — 21. αὐ-
ταῖς S. — 22. ἐκείνου pr. S. — 24. ἀπὸ] ὑπὸ S. — 26. ἂν] fort. οὐκ ἂν vel
ἂν ἀνεικίτως.

δοὺς φησὶ μὴ ἀλλοῖς ἀντὶ τῆς ἰδίας εἶναι δοκεῖ τὸ ταῦτον καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν τὸν ἐναντιὸν εἶναι δεκτικόν.

Φημί δὲ, ὅτι τοῦ ἰδίου πολλαχῶς λεγόμενον, κινῶν δὲ τοῦ παρὶ καὶ μόνῳ ὑπερῶν τὸ δεκεῖ πρόσκειται δεκτικῶν μόνον

αὐτοῦ, ὅτι τῆς καθόλου οὐσίας καὶ τῆς πᾶν οὐχ οὐδὲν τοῦτο εἶναι ἰδίον, ὡς πᾶν ἐκ τῆς ἰδίας ὑπερῶν, καὶ ὅτι ἰδίον οὐκ ἔστιν ἄλλῳ ὅτι ἐν μόνῳ ταύτῃ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ἰδίον, ἐν οὐδεμίᾳ δὲ ἄλλῃ

τῶν κατηγοριῶν. οὕτως γὰρ καὶ τὸ πᾶν ἀπορροήσεται λεγέται, οὐχ ὅτι πᾶν ὑπὸ ὁμοίως ἀπορροήσεται, ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ πᾶσι ἐστὶ

τὸ ἀπορροήσεται. καὶ ἐνταῦθα οὐκ, ἐπειδὴ ἐστὶν ἄτομον δεκτικὸν τῶν ἐκ τῆς ἀπλῆς οὐσίας τὸ δεκτικὸν τῶν ἐναντιῶν. γινώσκουσα δὲ τοῦτο

σφαιροειδὲς ἀπὸ τῆς ἀντιστοιχείας. εἴτε γὰρ οὐσία ἐστὶ, δεῖ τι εἶναι ἐν αὐτῇ ἄτομον ἐν ὃν καὶ ταῦτον ὑπερῶν τῶν ἐναντιῶν ἀνὰ μέτρον

15 ἐστὶ δεκτικόν, εἴτε ἐν ὃν καὶ ταῦτο τὰντα δέχεται, οὐσία ἐστὶν. οὕτως οὐκ ἔστιν ἰδίον ὡς ἐπὶ μηδενὸς τῶν ἄλλων λεγόμενον, ἐπὶ

μόνης δὲ τῆς οὐσίας καὶ ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τῶν ἀτόμων.

34. Ἀλλ' οὐκ ἐστὶ ἀμφιβάλλειν γὰρ, ὅτι προσέθεις τῷ ἀριθμῷ ἐν μὲν τῶν ἀτόμων τοῦτο ἰδίον ἀποδεδωκε. τῷ γὰρ γένει καὶ τῷ εἶδει

20 οὐχ ὑπερῶν τοῦτο ἰδίον.

Ἡ πρὸς τοῦτο οὐ χαλεπὸν εἰπεῖν ἀντιπῆν, ὅτι τῶν οὐσιῶν ἐστὶ γινώσκων ὁ ἀπὸ μέτρον τὸ ὅλον συνεμφανῶν, ὥστε καὶ ἐνταῦθα, εἰ

τοῦ ἀτόμου τοῦτο ἐστὶ τὸ ἰδίον, δύναται καὶ τοῦ γένους εἶναι τὸ αὐτό; ἐπειδὴ γὰρ διὰ τῆν ἄτομον οὐσίαν καὶ τῷ ἐν αὐτῇ εἶναι αὐτὸν

25 δευτέρω οὐσίαν λεγόντων τὰ ἐναντία δέχεται, διὰ τοῦτο τὸ ἰδίον αὐτῶν κινῶν ἀφωλόατο δηλῶν, ὅτι οὐ τοῦ ἀπλῆς καὶ ἐν ἐκινῶν

1. φημί S. — 3. δὴ] δὴ οὐν S. — δὲ] δὴ S. — 6. ὡς πᾶν S. . . . δὲ ἄλλῳ om. S. — 12. δοκεῖ post τοῦτο S. — 13. ἀπλῆς S. — 16. ὃν ἐν S. sic. — 18. ἀπὸ] corr. R., ἐπὶ R., S. — 19. τῷ] scrib. τό. — 20. τοῦτο τό S. — 22. ὅτι om. S. — 26. τό om. S.

ἄνθρωπον οὐδὲ τοῦ κοινοῦ καὶ καθ' ἑαυτὸ νοουμένου ζῶον τὸ ἴδιον
νῦν ἀφορίζεται, ἀλλὰ τοῦ κατατεταγμένου καὶ ἐν ὑπάρξει καὶ ἐν τῷδε
ὄντος. ὁ γὰρ ἐν τοῖς καθ' ἑκάστον θεωρούμενος ἄνθρωπος καὶ τὸ
ζῶον τὸ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἤδη κατατεταγμένον τὸ τοιοῦτον ἴδιον
5 ἐπιδέχεται.

35. Ἄν τοίνυν τούτων τις λαβόμενος τῶν κατασκευῶν ἕτερον ἡμῖν
χειρὸν ἀνθυποφέρων λέγῃ, οὐκ οὐκ ἔσται μόνῃς τῆς οὐσίας ἴδιον τὸ
εἰρημένον· καὶ γὰρ αἱ ἕξεις καὶ αἱ διαθέσεις τῶν ἐναντίων εἰσὶ δεκτι-
καί, τί πρὸς αὐτὸν ἐροῦμεν; ἕξις μὲν γὰρ καὶ διάθεσις καὶ πράξις
10 λέγεται φαύλη καὶ σπουδαία, κινήσις δὲ ταχεῖα καὶ βραδεῖα γίνεται,
ὥστε οὐ μόναις ὑπάρχει ταῖς οὐσίαις τὸ ἐπιδεκτικὸν τῶν ἐναντίων,
ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πλείοσιν.

Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας ἀπὸ τῶν ἤδη προειρημένων
ἀπαντᾶν χρή· οὐ γὰρ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη τῶν οὐσιῶν αὐτὰ καθ'
15 αὐτὰ τῶν ἀτόμων ὡς γένη καὶ εἶδη θεωροῦντες δεκτικὰ τῶν ἐναντίων
ἀνὰ μέρος ἐλέγομεν, ἀλλ' ὡς ἐν τοῖς ἀτόμοις θεωρούμενα καὶ ὡς
συνυπάρχοντα τοῖς ἀτόμοις. ἄλλως οὖν θεωρεῖται ἐπὶ τῶν οὐσιῶν
τὸ ἀνὰ μέρος τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν, ἄλλως ἐπὶ κινήσεως καὶ
πράξεως καὶ διαθέσεως καὶ τῶν τοιούτων. εἰ μὲν γὰρ οὐσία μία καὶ
20 ἡ αὐτὴ οὐσα οἶον ὁ Σωκράτης τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται παρὰ μέρος,
ὥστε τε καὶ τὸ εἶδος ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ γένος τὸ ζῶον τὰ ἐν αὐτῷ
θεωρούμενα δέξεται τὰ ἐναντία ἀνὰ μέρος διὰ τὸ καὶ τὸν Σωκράτην
εἶναι ἄνθρωπον καὶ ζῶον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐχ οὕτως συμβαίνει.
ἦδε μὲν γὰρ ἡ πράξις οἶον ἡ Ἀριστείδου καλή, ἦδε δὲ φαύλη οἶον
25 ἡ Εὐρυβάτου· ὁμοίως καὶ ἡ ἕξις καθ' ἣν ἡ πράξις, ἦδε μὲν σπου-
δαία, ἦδε δὲ φαύλη. ἄλλαι οὖν καὶ ἄλλαι εἰσὶ γιγνόμεναι σπουδαῖαι καὶ
φαῦλαι συμμεταβάλλουσαι ἐν τῷ ἐνὶ τῶν ἐναντίων, οὐκ αὐταὶ ὥσπερ

4. κατὰ μέρος ἤδη] τοιούτοις S. — 7. λέγει R., τῆς om. S. — 13. ἀπὸ]
ἐκ S., εἰρημένων S. — 16. λέγομεν S. — 18. ἄλλως] καὶ ἄλλως S., κινήσεως . .
ἐπιδέχεται addit rc. R. — 20. οὐσα] καὶ οὐσα R. — 21. ὥστε τε] abundant. —
γένος καὶ τὸ R. — 22. τὰ ante ἐναντία del. — 27. οὐκ αὐταὶ] οὐχ ἑαυταὶ libri.

αἱ ἄτομοι οὐσίαι ὑπομένουσιν τὴν τῶν ἐναντίων μεταβολήν. ὥσπερ γὰρ φέρε τὰ τέσσαρα, ἐὰν ἀποβάλλῃ τὸ τέσσαρα εἶναι, οὐδὲ ἄρτιά ἐστιν; οὕτω καὶ πρᾶξις φέρε ἢ καλὴ οἶον ἢ Ἀριστείδου ἀφαιρεθεῖσα τοῦ εἶναι καλὴ καὶ δικαία, οὐδὲ πρᾶξις ἔτι εἶναι λέγεται Ἀριστείδου, ἢ πάλιν ἢ Εὐρυβάτου τὸ κακὴ εἶναι μηκέτι ἔχουσα οὐδὲ πρᾶξις Εὐ- 5
 ρυβάτου εἶναι λέγεται. εἰ μὲν γὰρ ἡδύνατο ἢ καλὴ πρᾶξις φέρε ἢ Ἀριστείδου καὶ κακὴ γενέσθαι, ἀπολέσασα τὸ καλὸν ἡδύνατο μένειν πρᾶξις. ἐπεὶ δὲ τοῦ ὅπερ ἐστὶ καλὴ πρᾶξις, ἐὰν ἀφαιρεθῇ, οὐκέτι οὐδὲ ὀνομάζεται καθ' αὐτήν, εὐδηλον ὡς ἐνὶ μόνῳ συνουσίωται τῷ καλῷ, καὶ πάλιν ἢ φαύλῃ τῷ κακῷ. αἱ μέντοι οὐσίαι διαμένουσιν αἱ 10
 αὐταὶ τῶν ἐναντίων μεταβαλλόντων.

36. Ἀλλὰ πῶς ὁ πατήρ ὅτε μὲν ὑγιαίνει ὅτε δὲ νοσεῖ;

Διότι ἄνθρωπός ἐστι φήσομεν. γίνεται οὖν κατὰ συμβεβηκὸς ἢ τοιαύτη κατηγορία. ἐστὶ δὲ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας οὐ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ καθ' ἑαυτό, καὶ οὐ κατ' ἄλλο ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ μεταβολήν. 15

37. Ἀλλὰ τίνος ἐναντίου ὁ ἥλιός ἐστι δεκτικός, ὥς γε ἐν ἐνὶ εἶδει αἰεὶ ἔστηκεν ὡσαύτως; οὐδὲν γὰρ τῇ φύσει αὐτοῦ ἐστὶν ἐναντίον. ὁ γε μὴν οὐρανὸς οὐκ ἂν σταίῃ οὐδέποτε, στάσις δὲ κινήσει ἐναντία. ἀλλὰ καὶ τὸ πῦρ τῶν φθαρτῶν ὃν θερμότητος μὲν ἐστὶν ἐπιδεκτικόν, ψυχρότητος δὲ οὐ. καὶ ἡ χιὼν ψυχρότητος μὲν ἐστὶ ἐπιδεκτικὴ, θερ- 20
 μότητος δὲ οὐ.

Πρὸς ταῦτα δὴ οὖν εἰπομεν ἂν, ὡς τὸ ἰδίωμα τίθεται ἐνταῦθα πάσης τῆς ἐν μεταβολαῖς δυναμένης γίγνεσθαι οὐσίας, οὐ μέντοι τῆς ἐν τῷ εἶναι περιεχούσης τὸ ἀμετάβλητον τῶν εἰδῶν. ἔτι ἐπιδεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων φησὶν, ἀλλ' οὐχὶ οὐσιωσθαι ἐν τοῖς ἐναντίοις, τὸ 25
 δὲ πῦρ οὐκ ἐδέξατο τὴν θερμότητα, ἀλλ' ἐστὶν αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ ἢ θερμότης. οὐδὲν δὲ ἑαυτὸ ἐπιδέχεται, ἀλλὰ τῶν ἔξωθεν τι, οἶον τὸ ὕδωρ θερμότητα ἐπιδέχεται ἐπίκτητον οὖσαν ποιότητα, ὑγρότητα δὲ οὐκέτι· σύμφυτος γάρ ἐστιν αὐτῷ· καὶ ἡ γῆ ὑγρότητα μὲν ἐπιδέχεται,

2. τὸ] τὰ R. — 4. λέγεται εἶναι S. — 7. scrib. ἡδύνατο ἂν. — 13. διότι] ὅτι S. — 15. αὐτῷ S. — 18. δὲ] γὰρ S. — 22. οὖν om. S.

ὥς ἂν ἐκτὸς οὖσαν ποιότητα, ξηρότητα δὲ οὐδαμῶς· τῇ γὰρ οὐσία αὐτῆς συνυπάρχει. καὶ τὰ οὐράνια τοίνυν ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τὸ εἶναι ἔχει, καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τινὰ παραδοχὴν τῆς ἐναντιώσεως. ἔτι οὐδὲ ποιότητές εἰσιν αἱ τοιαῦται ιδιότητες, ἀλλ' οὐσιώδεις διαφοραὶ καὶ συμ-
 5 πληρωτικαὶ τῆς οὐσίας, ὥστε οὐκ ἂν μένοντι ἐξίστατο τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων. οἷς οὖν μὴ φύσει καὶ ἀχωρίστως θάτερον ὑπάρχει, ταῦτα δεκτικά ἐστι τῶν ἐναντίων.

38. Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν πάλιν ἐφ' ἐτέρας κατηγορίας. ὥσπερ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη πρὸς τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν οὐκ ἐξήρκει ἑαυτοῖς τὸ δέ-
 10 χεσθαι τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑποκειμένας ἀτόμους οὐσίας, οὕτως οὐδὲ αἱ ἕξεις καὶ αἱ διαθέσεις καὶ αἱ κινήσεις καθ' ἑαυτὰς δέχονται τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὑποκείμενα αἰσθητά.

Φαμὲν δὴ οὖν ὅτι τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ δέχεσθαι τὰ ἐναντία, διότι ὑπόκειται πανταχοῦ πᾶσι, καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐφ' ἑαυτῇ πάντα
 15 ὑπάρχει, ὥστε καὶ περὶ αὐτὴν τὰ ἐναντία ἐστὶ, τῶν δὲ ἄλλων οὐδενὶ τὸ ἐπιδεκτικὸν ὑπάρχει. οὐδὲ γὰρ πρὸς τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν ἐξήρκει ἑαυτοῖς τὰ συμβεβηκότα, ἀλλ' ἐτέρας ὑποβάθρας δεῖται πρὸς τὸ εἶναι, καὶ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπόκειται οὐδενί· πῶς ἂν οὖν δέχοιτο τὰ ἐναντία ἄγε οὐδὲ ὑπομένει; τὸ μὲν γὰρ ὑποκείμενον οἶον τὸ σῶμα
 20 λευκὸν καὶ μέλαν γίγνεται μένον σῶμα, τὸ δὲ χρῶμα οὐ· οὐδὲ ὅταν ἐκ λευκοῦ μέλαν γένηται, τὸ λευκὸν παρὸν δέχεται τὸ μέλαν, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐκέτι ἐστίν, οὐδὲ μένον παραδέχεται τὴν ἐναντίαν πρὸς ἑαυτὸ μορφήν, ἀλλ' ἐξίσταται· τὸ δὲ ἐγγίγνεται. καὶ τὸ μὲν ζῶον καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἐπειδὴ ὑπομένει, δέχεται τὰ ἐναντία, καθόσον εἰσὶν οὐσίαι
 25 ἐν τῷ τινὶ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ χρῶμα οὐχ ὑπομένει, διὰ τοῦτο οὐκ ἐπι-
 δέχεται· ὅταν γὰρ ἀπλή τὸ λευκόν, συναπέρχεται σὺν αὐτῷ καὶ τὸ χρῶμα, ἢ οὐκ ἔτι ἔσται, καὶ ἅμα τῷ παραγίνεσθαι τὴν μελανίαν πα-

5. fort. ἐξίσταται. — 12. τὰ om. S. — 19. οἶον] ἤγουν S. — 22. μόνον S. — 26. ἀπλή] ἀπὸ libri. — σὺν αὐτῷ] μετ' αὐτοῦ S. — 27. ἢ fort. καί. — ἅμα τῷ] Sahunius, ἅμα τὸ libri. — παραγίνεσθαι] παράγεσθαι libri.

ραγίνεται ἢ ἐπ' αὐτῇ χροιά, ἢ εἰ μὴ τοῦτό ἐστιν ὅτε ἐστίν, οὐ μέντοι μένον τὸ χρώμα τὰ ἐξιόντα καὶ εἰσιόντα δέχεται.

39. Πάλιν Πλωτῖνος ἀπορεῖ λέγων, ὅτι συμβεβηκός ἐστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνὰ μέρος τὰ ἐναντία, ὥστε ὁ μὲν ἐστίν ἡ οὐσία οὐκ εἴρηκεν, οὐδ' ὅπερ αἰεὶ ὑπάρχει ἰδίως παρέστησεν ὁ Ἀριστοτέλης, 5
ὁ δὲ ἄλλως αὐτῇ παρηκολούθηκε, δεδήλωκε.

Φήσομεν οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα, τὸν ταῦτ' ἀποροῦντα ὡς κριτὴν τινὰ καὶ τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν ἀπαιτεῖν, ὃ μέλλει ταῦτόν παρέχειν πᾶσιν οὐσίας εἶδος, οὐ προσποιεῖται δέ, ὅτι συμπεφορημένης ταύτης οὔσης δεῖ καὶ τὰ ἰδιώματα τοιαῦτα εἶναι, ὅποια αὐτῇ ἐστίν, ἐπεὶ καὶ 10
νῦν ὁ Ἀριστοτέλης βουλόμενος ἐνδείξασθαι τὸ συμπεφορημένον καὶ μὴ ἀληθινὸν τῆς ἐνύλου, καὶ συνθέτου καὶ ἐν γενέσει οὐσίας διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς εἰς τὰ ἐναντία ἐποίησατο τὴν ἀπόδοσιν, ὥστε τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλῆθος θεωρουμένης λογιζόμενος, οὕτως καὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς θεωρεῖ, ὥστε καὶ τῇ φύσει αὐτῆς καὶ τῇ τοιαύτῃ 15
ὑποστάσει ὀφείλον συνυπάρχειν. εἰ μὲν οὖν ποτὲ μὲν εἶχε τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικόν, ποτὲ δὲ μὴ εἶχε, συμβεβηκός ἂν ἦν τοῦτο· ἐπεὶ δὲ δυνάμει ὑπάρχει αὐτῆς τὸ πρὸς τὰ ἐναντία αὐτὴν ὑποκεῖσθαι, τοιαύτη δὲ ἐστὶ καὶ ἡ σύνθετος οὐσία ὡς πάντων μετέχει τῶν εἰδῶν καὶ συμπεφορηῆσθαι ἐκ τῶν εἰς τὴν ὕλην ἐρχομένων πάντων, 20
εἰκότως τῷ συνθέτῳ αὐτῆς καὶ ἡ πρὸς τὰ ἐναντία ὑποδοχὴ συνελήλυθεν.

40. Ὅμοίως Πλωτῖνος ἀπορεῖ, εἰ ἡ αἰσθητὴ οὐσία οὐκ ἄνευ μεγέθους οὐδ' ἄνευ ποιότητος, πῶς τὰ συμβεβηκότα αὐτῆς χωρίζομεν; ἔστω δὲ τὸ λεγόμενον ἐπὶ παραδείγματος. τοῦ πυρὸς οὐσίας λεγομένης, ἐὰν τὸ 25
ξηρὸν καὶ θερμὸν θελήσωμεν χωρῖσαι, οὐκ ἔτι ἐστὶ τὸ ὅλον οὐσία,

2. εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα S. — 3. πλωτῖνος λέγει συμβεβηκός S. — 7. κριτὴν τινὰ] lac. in S., αἰσθητὴν] αἰσθησιν S. — 9. fort. προσποιεῖσθαι. — ταύτης συμπ. S. — 14. fort. θεωρούμενον. — 16. ὀφείλον] imo ὀφείλειν, nisi ὡς pro ὥστε reponas. — 18. αὐτῆς] scrib. αὐτῇ. — 19. μετέχει S. — 24. δὲ] δῆ S. — 26. χωρῖσαι S.

ἀλλὰ τι αὐτοῦ μέρος. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ ὕλη, ὥστε μόνη ἡ οὐσία εὐρε-
θήσεται ἡ ὕλη.

- Πρῶτον μὲν οὖν τὸ σύμμικτον καὶ συμπεφορημένον τῆς ἐνταῦθα
οὐσίας οὐχ ὁρᾷ, ἀλλὰ ἀποδιαλαμβάνων καθ' ἑαυτὰ θεωρεῖ τὰ ὑπάρ-
5 χοντα αὐτῇ, μηδαμῶς αὐτῶν κατ' ἰδίαν ὑφεστηκότων ἀλλὰ πάντων
ἐν ἀλλήλοις καὶ μετ' ἀλλήλων τὸ ὅπως οὖν ὑφεστάναι ἔχόντων, δεύ-
τερον δὲ ὅτι τὸ θερμὸν καὶ τὸ ξηρὸν καὶ τὰς κατ' εἶδη συμπληρω-
τικὰς διαφορὰς οὐ χωριστὰς ποιότητας διαλαμβάνει καὶ τὴν κατὰ τὸ
εἶδος οὐσίαν οὐ προσποιεῖται, οὐδὲ ὅτι ἡ πρώτη ὑπόστασις τῆς συν-
10 θέτου οὐσίας ἐξ ὕλης ἐστὶ καὶ εἶδους, ὥσπερ ἐν τοῖς Φυσικοῖς δείκνυ-
ται. τῶν δ' ἐπεισιόντων αὐτῇ αἱ μὲν οὐσιώδεις ποιότητες συμπληροῦσιν
αὐτὴν καὶ συννυφιστᾶσιν, αἱ δὲ ὡς χωρισταὶ ἐπιγίγνονται. ἀπὸ γὰρ
τούτων προῆλθεν εἰς ὑπόνοιαν τοῦ νομίζειν εἶναι τὴν ὕλην κυρίως
οὐσίαν κατὰ Ἀριστοτέλην, τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει· ἔδειξε γὰρ ἐν τοῖς
15 Φυσικοῖς, ὅτι τὸ εἶδος μάλιστα ἐστὶν ἡ οὐσία, ἔπειτα οὐδὲ αἱ ποιότη-
τες αἱ οὐσιώδεις αἱ ὑπάρχουσι μετ' αὐτῆς, χωρίζονται, ἀλλὰ δυνάμει
ἐκείνην τηροῦσιν. ἡ μὲν γὰρ τούτων σύνοδος τὸ ὅλον ὑφίστησι· μένει
μέντοι ἡ ὕλη δυνάμει. καὶ τὰς οὐσιώδεις ποιότητας, καὶ τὰ χωριστὰ
δέχεται· τὸ οὖν οὐκ ἄνευ μεγέθους καὶ οὐκ ἄνευ ποιότητος τὴν
20 αἰσθητὴν οὐσίαν θεωρεῖσθαι λέγεται μὲν ὀρθῶς, οὐκέτι μέντοι ὅπερ
ἐστὶν ἀληθὲς τοῦτο προστιθέμενον ἔχει τὸ ὅτι καὶ τὰ εἶδη τῇ ἐπινοίᾳ
χωριζόμενα, ἀλλ' ἡ ὕλη δυνάμει μένει ἐμφανταζομένη τῇ τῶν εἰδῶν
συνόδῳ, ὥστε εἰ μηδὲ εἶναι ἄνευ τῶν εἰδῶν ἡ ὕλη δύναται, κυριωτέρα
ἐστὶν οὐσία ἢ κατὰ τὸ εἶδος.
- 25 Ἀλλ' οὐχὶ εἰ μὴ πάσχοι τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος ὁ λόγος καὶ ἡ δόξα,
41. οὐδὲ ὅλως πάσχει; πάσχει γὰρ ὁ λόγος καὶ δέχεται τὴν ἐν αὐτῷ
μεταβολὴν τὴν κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ ψεύδεσθαι· λόγου γὰρ αὕτη
ἐναντίωσις καὶ τῆς δόξης αὐτῆς· ἐπεὶ ὥρα γε λέγειν μηδὲ τὴν ψυχὴν
δεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων, ἐπεὶ οὐ δέχεται τὸ λευκὸν καὶ μέλαν·
30 οὐδὲ γὰρ πέφυκε τούτων εἶναι ἐπιδεκτικὴ, ἀλλ' ἐπιδέχεται ἃ πέφυκε

δέχεσθαι, οἷον φρόνησιν καὶ ἀφροσύνην, διὰ τοῦτο ἔσται περὶ αὐτὴν ἢ οἰκεία ἐναντιώσεις· οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα, ὡς ὁ λόγος δέχεται τὰ ἐναντία καὶ ἡ δόξα, τουτέστιν τὴν κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος δεχόμενα μεταβολήν, οὐ μέντοι τὴν κατὰ τὸ καθῆσθαι ἢ μὴ καθῆσθαι. ἔσται οὖν περὶ αὐτὰ κατὰ μεταβολήν ἢ ἐναντιώσεις τὴν προσήκουσαν 5 τῷ λόγῳ καὶ τῇ δόξῃ.

Πρὸς δὴ ταῦτα ἐροῦμεν, ὅτι οὐ κατ' ἐαυτὸν ὁ λόγος ἐπιδέχεται τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος μηνυτικός γε ὢν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν κατὰ τὸ πρὸς τι ἐπιδέχεται τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. κατὰ γὰρ τὸ σύμφωνος ἢ ἀσύμφωνος εἶναι τοῖς πράγμασιν ἀληθεύειν ἢ 10 ψεύδεσθαι λέγεται. ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς πρὸς τι μηδεμιᾷς ἐν αὐτοῖς μεταβολῆς γενομένης ὁ δεξιὸς ἀριστερὸς γίγνεται τῷ ἄλλον μετακινήθῃναι, οὕτω καὶ ἐνταῦθα οὐ τῷ παθεῖν τι τὸν λόγον ἢ μεταβάλλειν τὴν δόξαν ἐξ ἀληθῶν ψευδῇ γίγνεται, ἀλλὰ μένοντα ἀκίνητα διὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολήν δοκεῖ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν· εἰ δ' ἄρα τις 15 καὶ δοῖη λόγου ὡς λόγου καὶ δόξης εἶναι τὰς τοιαύτας μεταβολάς, ἔσται μὲν ἡ μεταβολὴ κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ ψεῦδος, οὐ μέντοι τὸ αὐτὰ παθεῖν· μένει γὰρ ἀκίνητα.

42. Ἀλλ' ἄγε εἰ βούλει συγχωρήσομεν τῆς οὐσίας ἴδιον τοῦτο εἶναι, ἀλλ' ὅμως οὐ παρίστησι τί ἐστὶν οὐσία· τίτι γὰρ ἐπερείσαντες τὴν 20 διάνοιαν τὰ μὲν οὐσίας λέγομεν τὰ δὲ πάθη; εἰ μὲν τῷ τόδε εἶναι καὶ τῷ μὴ ἐν ἄλλῳ ὑπάρχειν, τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος τούτου οὐκ ἔξει· κατὰ μὲν γὰρ τῆς ἀτόμου οὐσίας τὸ εἶδος λέγεται, τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους καὶ κατὰ τοῦ ἀτόμου.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐροῦμεν, ὅτι κατ' ἄλλου οὕτως λέγεται οὐχ ὡς 25 τὸ συμβεβηκός, ὅτι μὲν ἄλλῳ, ἀλλ' ὡς γένος, ὅτι συμπληρωτικὸν τοῦ ὑποκειμένου καὶ ὡσαύτως περὶ αὐτοῦ λεγόμενον. ἔπειτα ὁ πολλάκις εἰρήκαμεν πρὸς τὸν ἄνδρα, κακεῖνο προστίθεμεν, ὡς οὐ χρὴ τὴν ἀσώ-

2. ὁ om. S. — 4. τὸ om. R. — 17. τὸ] τῷ S. — 20. ἢ οὐσία S. — 21. λέγωμεν? — 22. τούτου οὐκ ἔξει] scrib. τούτων οὐδὲν ἔχει vel τοῦτο οὐχ ἔξει. 23. τὸ δὲ γένος] δὲ τὸ γένος S. post εἶδους. — 26. μὲν] μὲν ἐν Sahunius, imo ἐν.

ματον οὐσίαν ἐπιζητεῖν ἐπὶ τῶν σωμάτων, οὐδὲ τὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ
ἐν κεχωρισμένον ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων ἐπιδέχεσθαι ταῦτα. χρὴ δὲ
καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὥς τῶν ἀνωτάτω γενῶν οὐχ οἶόντε ἀκριβεῖς ὅρους
ἀποδιδόναι, οὐδὲ τὴν οὐσίαν αὐτῶν τελέως πᾶσαν περιλαβεῖν δυνατόν.
5 πᾶσα γὰρ ἀπὸ τῶν ὑστέρων γίνεται ἢ περὶ αὐτῶν διδασκαλία, ὑπο-
μνήσει μᾶλλον ἔοικυῖα καὶ ὑπογραφῇ. οὐ δεῖ τοίνυν πλεον ἐπιζητεῖν
παρὰ τοῦ λόγου, ἢ ὅσον ἐπιδέχεται ἢ τῶν πραγμάτων σαφήνεια, ὥστε
ἐξαρκεῖ καὶ τὸ ἴδιον ἀποδοῦναι, ἀφ' οὗ εἰ κατ' οὐσίαν αἱ λέξεις κα-
τηγοροῦνται, ἔνεστι μαθεῖν.

1. ζητεῖν S.

*Δεξίππου Πλατωνικοῦ φιλοσόφου τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους
κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων τρίτον.*

Κεφάλαια τοῦ τρίτου βιβλίου.

- α. Ὅτι κατὰ Πλωτίνον ἡ ποιότης ὀφείλει προτάττεσθαι τοῦ ποσοῦ.
β. Ἀπορία Πλωτίνου, ἐν ᾗ ζητεῖται, τί κοινὸν κατὰ τοῦ συνεχοῦς 5
καὶ διωρισμένου τὸ κατηγορούμενον.
γ. Ὅτι τὸ διωρισμένον ποσὸν πρότερόν ἐστι τοῦ συνεχοῦς, καὶ
συναναιρεῖ μέν, οὐ συναναιρεῖται δέ, καὶ συνεπιφέρεται μὲν
ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς, οὐ συνεπιφέρει δέ.
δ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι ἄλλη μὲν ἡ φύσις τοῦ ἀριθμοῦ καθ' 10
ἑαυτήν ἐστιν, ἄλλη δὲ καθ' ἣν τὸ τοσόνδε αὐτῇ ὑπάρχει.
ε. Πλωτίνου ἀπορία, πότερον ἐνσυννύσκει τοῖς ἀριθμουμένοις ὁ
ἀριθμός, ἢ χωρὶς αὐτῶν μετρεῖ.
ς. Ὅτι ἡ αὐτὸ τοῦτο ποσότης οὐ πάντως ἐστὶ ποσόν.
ζ. Ἀπορία Πλωτίνου, ὅτι τῷ λόγῳ τὸ ποσὸν συμβέβηκε. 15
η. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐδ' ἑαυτόν, ἀλλ' ἐν τῷ χρόνῳ ὄντι
ποσῶ λεγόμενος ὁ λόγος καὶ αὐτὸς ποσὸν [γίνεται];
θ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐκ ἔξαρκεῖ τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι
ποσόν.
ι. Ἀλλῇ Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι ὥς ἡ πρᾶξις κατὰ συμβεβηκός ἐστι 20
ποσὴ, οὕτω καὶ ὁ λόγος.

Titulum et libri indicem om. S. — 12. scrib. ἐννύσκει. — 17. γίνεται
delet R.

- ια. Ὅτι οὐ δύναται ὁ λόγος τῶν μετὰ συμπλοκῆς ὧν ὑπὸ κατηγο-
ρίαν πίπτειν, εἴ γε αἱ κατηγορίαι ἀπλαῖ εἰσίν.
- ιβ. Ὅτι μᾶλλον ἔδει συνεχῇ λέγειν τὸν λόγον καὶ τὸν ἀριθμὸν ἢ
τὸ σῶμα.
- 5 ιγ. Διὰ τί ὥς ἀμφιβάλλων εἶπεν εἰ τὰ πέντε τῶν δέκα μόρια.
ιδ. Ὅτι σῶμα καὶ μέγεθος καὶ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια καθ' ἑαυτὰ
οὐκ ἔστι ποσά, ἀλλὰ τῷ μετασχεῖν τοῦ ποσοῦ.
- ιε. Ὅτι μὴ προδιδάξας περὶ τόπου καὶ χρόνου χρῆται αὐτοῖς ὥς
ἤδη προεγνωσμένοις.
- 10 ις. Ὅτι τρίτον εἶδος ἄλλο ποσοῦ παραφῆκεν.
ιζ. Πλωτίνου ἀπορία περὶ τοῦ χρόνου πῶς λέγεται ποσός.
ιη. Ὅτι ὁ χρόνος μᾶλλον ἔστι τοῦ πρὸς τι.
ιθ. Πλωτίνου ἀπορία περὶ τοῦ τόπου.
κ. Πότερον δύο ἢ τρία ὑπάρχειν δεῖ τοῖς θεοῖς ἔχουσιν;
15 κα. Εἰ προηγουμένως ὁ τόπος καὶ ἡ ἐπιφάνεια θεοῖς ἔχει;
κβ. Ὅτι ὅλως οὐ δύναται εἶναι θεοῖς.
κγ. Ὅτι ἡ ἐπιφάνεια κατὰ συμβεβηκός ἔστι ποσὴ.
κδ. Ὅτι τινὰ θεοῖς ἔχοντα οὐκ ἔστι ποσά.
κε. Τί κριτήριον τοῦ διωρισμένου ποσοῦ καὶ τοῦ ἀορίστου;
20 κς. Διὰ τί τὸ ἀόριστον ποσὸν τὸ μὲν ἀπλῶς λέγεται, τὸ δὲ πρὸς τι;
κζ. Ὅτι ἐναντιώσις ἔστιν ἐν τῷ ποσῷ, καὶ ταῦτα λέγοντος Ἀριστο-
τέλους τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον.
κη. Ὅτι δύναται τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον ποσά εἶναι.
κθ. Πότερον τὰ σχήματα ποιά δεῖ λέγειν ἢ ποσά;
25 λ. Ποῦ χρὴ τάττειν τὴν γεωμετρίαν, ἐν τῷ ποσῷ ἢ ἐν τῷ ποιῷ;
λα. Πῶς λέγει τῷ ποσῷ μηδὲν εἶναι ἐναντίον;
λβ. Ὅτι ὁ τόπος οὐκ ἔστι καθ' ἑαυτὸν αἷτιος τῆς ἐπὶ τοσόνδε
κινήσεως.
λγ. Διὰ τί οὐ λέγομεν τὰ κατὰ διάμετρον ἐναντία, εἴγε τὴν ἐναν-
30 τιότητα τῇ μεγίστῃ διαστάσει μετροῦμεν;
λδ. Πότερον καὶ ἐπὶ τῆς βαρύτητος καὶ κουφότητος τὸ ἴσον καὶ
ἄνισον χρὴ λέγειν ἢ οὐ;

- λε. Ὅτι ἐὰν ὥς ἐπὶ ποιῶν τοῦ βαρέος καὶ κούφου τὸ ἴσον καὶ
ἄνισον λέγῃ, οὐκ ἂν ἴδιον εἶη τοῦτο τοῦ ποσοῦ.
- λς. Διὰ τί εἶπε τῶν δὲ λοιπῶν ὃ μὴ ἐστὶ ποσὸν οὐ πάνυ
ἂν δόξειεν ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι;
- λζ. Ὅτι εἰ καὶ ἐπὶ ποσοῦ λέγεται τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, οὐκ 5
ἂν εἶη ἴδιον τοῦ ποιοῦ;
- λη. Πῶς ἀνελὼν τὴν ἐναντιότητα τοῦ ποσοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ
ἐναντίωσιν ὑποτίθεται;
- λθ. Ὅτι οὐ παντὶ ὑπάρχει τῷ ποσῷ τὸ ἴσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι.
- μ. Ποῦ χρηὴ τάττειν τὰς τοῦ ποσοῦ ἀποφάσεις; 10

1. Τὰ μὲν δὴ περὶ τῆς οὐσίας ἀπόρηματα, ὧς κάλλιστε τῶν ξμῶν
 ἑταίρων Σέλευκε, οὕτως ἡμῖν ἐξήτασται. βούλει δὲ μέχρι ταύτης
 ἰστώμεθα, ἢ πάλιν ἐπὶ τὴν τοῦ ποσοῦ φύσιν μεταβαίνωμεν;
- Ἄλλ' οὔτε ἄλλω τῶν φιλοσόφων, οὔτε δὴ μάλιστα σοι τῷ τοὺς
 5 πόνους ἀπαραιτήτους ἔχοντι ἀτέλεστον τὴν συγγραφὴν καταλιπεῖν πρέ-
 πει. Ἡσίοδος μὲν γὰρ καὶ τὰ κάλλη τῶν οἰκοδομημάτων εἰς τέλος
 ἄγειν ἀξιοῖ, ἵνα μή τις αὐτοῖς, ὥς ὁ ποιητὴς ἐκεῖνός φησιν, ἐφεξομένη
 κρώζῃ λακέρυζα κορώνη, ἡμεῖς δὲ οὐ φοβηθησόμεθα, μή τις ἡμᾶς
 εὐλόγως μέμψηται ὥς ἀπεγνωκότας ἑαυτῶν, εἰ μὴ πρὸς τέλος τῆς
 10 συγγραφῆς ἥξομεν, μᾶλλον δὲ μὴδ' εἶναι τροφίμους τῆς ἐλπίδος ἀπο-
 φαίνεται, ἣν δὴ Πίνδαρος γλυκεῖαν εἶναι βούλεται καὶ τὴν καρδίαν
 ἀτάλλοισαν συναορεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθω, περὶ δὲ τῆς τάξεως
 τῶν κατηγοριῶν ἥδη πρὸς ἀλλήλους διαλεχθῶμεν. Πρῶτον γὰρ δεῖ
 σε τὴν οὐσίαν ἀποδοῦναι, δι' ἣν δεύτερον τὸ ποσὸν τάττεται μετὰ
 15 τὴν οὐσίαν. Πλωτῖνος γὰρ ἐνδηλότατα γνωρίσματα βούλεται παρέχειν
 τὴν ποιότητα τοῦ μᾶλλον αὐτὴν εἶναι προσεχεστέραν τῇ οὐσίᾳ, οὐ-
 τωσί πως τὸν λόγον ἐπαρχόμενος· οὐσίαν τὴν κυριωτάτην εἶναι τι-
 θέμεθα τὸ εἶδος κατὰ γε αὐτὸν Ἀριστοτέλην. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως

3. ἰστώμεθα] ἰστάμεθα libri. — 5. πρέπει] δεῖ R. — Ἡσίοδος] *Ἡσίοδος* *Ἔργ.* v. 744. — 7.
 ὁ om. S. — 9. αὐτῶν S. — 11. Πίνδαρος] *Fragm.* 233. — γλυκεῖαν εἶναι]
 γλυκεῖαν ante Πίνδαρος S. — 12. συναορεῖν] *συναρεῖν* libri. — 18. κατὰ γε] *κατ'* S.

ἔχει, τὸ συγγενὲς πρὸς τὸ εἶδος πρότερον ἂν εἴη τῶν διεστηκότων πορρότερον. ὁμολογεῖται τοίνυν πρώτως ἀπὸ τοῦ εἶδους τὸ ποιὸν ὑφίστασθαι τοιοῦτον ὁποῖόν ἐστι τὸ εἶδος; ὥστε εἰ τῇ κυριωτάτῃ οὐσίᾳ συνήπται τῇ κατὰ τὸ εἶδος, εἰκότως ἂν δευτέραν ἔχοι τάξιν τῶν ποιῶν μετὰ τὴν οὐσίαν. μάλιστα δὲ διότι τὸ ποιὸν ἀμέριστόν ἐστι 5 καὶ ἀδιαίρετον, καὶ ἀμερίστως περὶ τοῖς σώμασι κατὰ συμβεβηκὸς διαιρεῖται, διότι ποιὸν ἐστι τὸ μετέχον ποιότητος. εὐλόγως ἂν οὖν κατὰ γε τοῦτο προτάττοιο τοῦ ποσοῦ τὸ ποιόν, εἴπερ τὸ ἀδιάστατον τοῦ διαστατοῦ, καὶ τὸ ἀμέριστον τοῦ μεριστοῦ, καὶ τὸ ἀδιαίρετον κατ' αὐτὸν τὸν τοῦ ποιοῦ λόγον τοῦ διαιρετοῦ, καὶ τὸ ἀπλοῦν τοῦ συν- 10 θέτου κατὰ φύσιν τε προτέτακται καὶ πρὸς τὰς ἀσωμάτους ἀρχάς ἐστιν οἰκειότερον.

Καὶ Ἀρχύτας μὲν ὁ Πυθαγορικός, προσεχέστατε Σέλευκε, τῇ τάξει ταύτῃ κέχρηται λέγων ὥδε πως· ἡ δὲ τάξις αὐτῶν ὥδε ἔχει. πρῶτα μὲν τέτακται ἡ οὐσία διὰ τὸ μόνον ταύταν ὑπο- 15 κείσθαι τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὰν καθ' αὐτὰν δύνασθαι νοεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας μὴ ἄνευ ταύτας· ἦτοι γὰρ κατ' αὐτὰς ἢ ἐν ὑποκειμένῳ καταγορεῦνται. δευτέρα δὲ ἡ ποιότης· ἄνευ γὰρ τῷ τί ἐστιν ἡμεν ἀδύνατον ποιὸν τι ἡμεν. οὕτω μὲν οὖν οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλωτίνου χωρίζουσιν· ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ 20 Ἀριστοτέλους ἀπολογιζόμενοι τοιαύτην τινὰ τὴν αἰτίαν τῆς τάξεως ἀποδίδομεν. πρῶτον μὲν τῷ ὄντως ὄντι καὶ νοητῷ καὶ ἐνὶ τῷ πλήθους συννέστη καὶ τὰ εἶδη καὶ τὰ παραδείγματα, εἰ καὶ ἥνωται ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ νοήσει, ἀλλ' ἰδίαν οὐσίαν καὶ περιγραφὴν ἔχοντα ἐν τῇ ἀπλό- τητι τοῦ Θεοῦ τὴν ἔνωσιν ἔχει περιειλημμένην, ὥστε εἰ μετὰ τοῦ ὄντος 25 εὐθύς ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν συννύσσει ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων καὶ

2. ἀπὸ] ὑπό? — 4. ἔχη R. — 6. ἀδιαίρετον] διαιρετόν libri. — 15. πρῶτα S. — 16. ἐαυτὰν S., νοεῖσθαι] νοῆσαι libri. — 17. καθ' αὐτὰς S. — 18. ἢ] om. libri, ἐν ὑποκειμένῳ] ἐν ὑποκείμενα S., ἐνυποκείμενα R., καταγορεῦνται] καταγορεύονται libri. — 18. δὲ om. R., ποιότης] Sahunius, ποιότητος R., ποιότης S. — 20. ὑπὲρ] ὑπὸ libri. — 22. ὄντως om. S.

- τῶν νοητῶν ἢ ποιότης ἄρχεται· ἔπειτα εἴτις ὑποθοῖτο τὸ ἀπὸ τοῦ
 ἑνὸς παραχθὲν πλῆθος ἀναιρούμενον, ὅπερ οὐκ ἐκτέθεται ἔξω, οὐδὲ
 κεχώρισται ἀπὸ τοῦ παράγοντος, ἀλλ' ἐν αὐτῷ καὶ περὶ αὐτὸ τὸ εἶναι
 ἔχει. ἀναιρουμένου δὴ τοῦ πλῆθους καὶ αὐτὰ τὰ εἶδη συνανήρηται.
 5 τῆς ιδιότητος οὖν τοῦ ποσοῦ ἀφαιρεθείσης εὐθὺς συνανήρηται καὶ ἡ
 τοῦ εἶδους νόησις, ὥστε πλέον θάτερον γίνεται, ἢ ὅπερ ἐκεῖνοι βού-
 λονται. καὶ ταῦτα μὲν ἐπειδὴ πρὸς νοερούς ἄνδρας καὶ περὶ τῶν
 νοητῶν διαταττομένους καὶ κατ' ἐκεῖνα καὶ τὰ αἰσθητὰ τάττοντας
 νοερῶς ἀπαντᾶν ἔδει, οὕτως ἐπεχειρήσαμεν· εἰ δὲ χρὴ τὸν Ἀριστοτέ-
 10 λους νοῦν ἀληθέστερον ἐξετάζειν, ἐκεῖθεν ἀρξώμεθα. τῷ σώματι καὶ
 τῇ τούτου διαστάσει συγγενεστέρα ἐστὶν ἢ τοῦ ποσοῦ φύσις ἢπερ ἡ
 τοῦ ποιοῦ, ὥστ' ἐπεὶ πλείονα τὰ κοινὰ τῷ ποσῷ ὑπάρχει πρὸς τὴν
 οὐσίαν, ἐλάττονα δὲ τῷ ποιῷ, εἰκότως τὸ ποσὸν δεύτερον μετὰ τὴν
 οὐσίαν τάττεται. αὐτίκα τὸ διαιρετὴν εἶναι, τὸ σύνθετον, τὸ τριχῇ
 15 διαστατεῖν, τὸ μεριστὴν τὴν οὐσίαν ἢ τοῦ ποσοῦ φύσις παραδηλοῖ, τὸ
 δὲ τοιάνδε μόνον ἢ τοῦ ποιοῦ. ἔδει τοίνυν κατὰ τὰ πλείω τὸ κοινὸν
 τάξαι, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ ἐν ὑπάρχοντα ὥστε ἐπεὶ τὴν σύνθετον καὶ
 σωματοειδῇ πρώτην οὐσίαν ὑπέθετο, εὐλόγως αὐτῇ τὸ ποσὸν συνέ-
 20 τάξεν ὡς οἰκειότερον καὶ προσεχέστερον καὶ τῇ διαστάσει αὐτῆς συνυ-
 πάρχον. καὶ οὕτως δ' ἂν ἀπολογησάμεθα. ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοῦ λέ-
 γεσθαι χρεῖαν γνωριμώτερον ἡμῖν ἐστὶ τὸ σύνθετον, ἔσται διὰ τοῦτο
 καὶ τὸ τῷ συνθέτῳ διαστατὸν προσεικὸς πρότερον τοῦ ἀδιαστάτου
 ποιοῦ.
2. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ὁ Πλωτῖνος ἐνίσταται, λέγων ὡς ἀμφοτέρω οὐ
 25 ῥητέον ὡσαύτως ποσά· εἰ μὲν γὰρ τὸ συνεχὲς ποσόν, τὸ διωρισμένον
 οὐκ ἔσται· εἰ δὲ τὸ διωρισμένον, οὐκ ἔσται τὸ συνεχές, δίκαιον ἤδη
 σοι τί ποτέ ἐστιν ἐν ἀμφοτέροις κοινὸν εἰπεῖν.
- Ὡς μὲν οὖν συντόμως ἀπαντῆσαι πρὸς τὸ ζητούμενον κοινὸν

4. εἶδη] εἶδη τῆς ποιότητος παραφωμοίωται R. — 14. διαιρετεῖν S. —
 16. τὸ κοινὸν] κοινά? — 17. ὑπάρχον? — 18. οὐσίαν πρώτην S. — 25.
 ὡσαύτως] οὕτως S. — 27. κοινὸν post ἐστὶ S.

- ἔχουσι τὸ μέτρον ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὸ πέρας, ὅπερ ἐν τῷ διωρισμένῳ καὶ τῷ συνεχεῖ θεωρεῖται. ἐπειδὴ δὲ εἰκὸς ἔστι φιλονεικοῦντά τινα πρὸς ταῦτα, τὸ ἐν τῷ μεγέθει ποσὸν τῷ μετασχεῖν ἀριθμοῦ ποσὸν ἀποφαίνεσθαι, τὸ δὲ προσλαμβάνον τὸ ποσὸν λέγεσθαι, ὅταν εἰς ἀριθμὸν ἀχθῇ δίπηχυ ἢ τρίπηχυ ἀφοριζόμενον, ἄξιον καὶ περὶ τούτου 5 διελθεῖν. τὸ συνεχὲς καὶ τὸ διηρημένον ἐν τῇ τοῦ παντός κόσμου συστάσει ἰδίαν ἔχον ἑκάτερον φύσιν θεωρεῖται· τὸ μὲν γὰρ διηρημένον κατὰ παράθεσιν τε καὶ σωρείαν, τὸ δὲ συνεχὲς καθ' ἑνωσιν καὶ ἀλληλουχίαν νοεῖται, καὶ τὸ μὲν συνεχὲς καὶ ἡνωμένον καλεῖται μέγεθος, τὸ δὲ παρακείμενον καὶ διηρημένον πλῆθος. τούτων δὴ οὕτω 10 διωρισμένων κατὰ μὲν τὴν τοῦ μεγέθους οὐσίαν εἰς τε ὁ κόσμος ἐπινοεῖται καὶ λέγεται στερεὸς καὶ σφαιρικός καὶ συμπεφυκὼς ἑαυτῷ διατεταγμένος τε καὶ ἀλληλουχοῦμενος, κατὰ δὲ τὴν τοῦ πλῆθους πάλιν ἰδέαν καὶ ἔννοιαν σφαῖρα καὶ ἀστέρες καὶ στοιχεῖα ζῶά τε καὶ φυτὰ ἐν αὐτῷ θεωρεῖται, καὶ τοῦ μὲν ἡνωμένου ἐπ' ἄπειρον ἐκ 15 παντός ἐστιν ἡ τομή, ἡ δὲ αὐξήσις ἐπὶ ὠρισμένον· τοῦ δὲ πλῆθους κατὰ ἀντιπεπόνθησιν ἐπ' ἄπειρον μὲν ἡ αὐξήσις, ἔμπαλιν δὲ ἡ τομή ἐπὶ ὠρισμένον, ἀμφοτέρω δὲ τὰ γένη ταῦτα ἐπιστήμας ὑπάγεται, ἀριθμητικὴ μὲν τὸ πλῆθος, γεωμετρία δὲ τὸ μέγεθος, ὥστ' εἶπερ καὶ ἐν τῷ ὑφεστηκέναι καὶ ἐν τῷ διορίζεσθαι δεῖ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, οὐκ 20 ἂν εἴη τὸ μὲν πλῆθος καθ' ἑαυτὸ ποσόν, τὸ δὲ μέγεθος κατὰ συμβεβηκός, ὥς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ τοσόνδε παραδεχόμενον. κοινὸν γὰρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει τὸ μετρεῖσθαι καὶ τὸ πεπερατῶσθαι κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστου ὑπόστασιν.
3. Πρὸς μὲν δὴ τοῦτο οὕτως ἀπήντησας, δοκεῖ δέ μοι πρότερον εἶναι τὸ 25 διηρημένον τοῦ συνεχοῦς οὕτω τὸν λόγον ἐφοδεύοντι. τὸ συνεχὲς διαιρετόν ἐστιν εἰς ἀεὶ διαιρετά. μὴ ὄντος οὖν τοῦ διωρισμένου οὐδ' ἂν αὐτὸ

2. φιλονεικοῦντα S. — 5. ταχθῇ S. — 6. διελθεῖν] διαλαβεῖν S. — 9. νοεῖται] θεωρεῖται S. — 11. διωρισμένων] διηρημένων R. — 12. ἐπινοεῖται] θεωρεῖται S. — συμπεφυκός R. — 20. δεῖ] δὴ Sahunius. — 22. τοσόνδε] ποσόν S. — 25. ἀπήντησας] ἢ ἀπάντησις S.

εἶη. πρότερον ἄρα τὸ διωρισμένον ἐστὶ ποσὸν τοῦ συνεχοῦς. εἰ δὲ πρότερον, οὐκ ἂν εἶη κοινὸν αὐτὸ τὸ ποσόν. ἐν οἷς γὰρ τὸ μὲν πρότερον, τὸ δὲ ὕστερον, ἐν τούτοις οὐ δύναται εἶναι κοινὸν γένος. τὰ μὲν γὰρ εἶδη οὐ συναναιρεῖ ἀλλήλα, οὐδενὸς δ' εἶδους ἀναιρεσις ἀναι-
 5 ρεῖ τὸ γένος. ἐφ' ὧν δὲ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον θεωρεῖται, ἐπὶ τούτων τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἀναιρετικὸν δείκνυται.

Ἄλλ' εἵπερ ἀληθινῶς ἐθέλοισιν σκοπεῖν, κατ' ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἀποδώσομεν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον· καθόσον δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους μετέχει, τὴν ἴσην αὐτοῖς κοινωνίαν ὑπάρχουσαν εὐρήσομεν. ὁ γὰρ
 10 λόγος εἷς καὶ ὁ αὐτὸς θεωρούμενος κατὰ τὸ γένος συμπληρῶν ἕκαστον τῶν εἰδῶν ὑπ' οὐδενὸς κωλύεται ἅμα πᾶσι παρεῖναι τοῖς δυναμένοις ἐπίσης αὐτοῦ καὶ δι' αὐτῶν μεταλαμβάνειν, ὥστε καὶ ἢ τὰ μὲν πρότερα τὰ δὲ δεύτερα, φύσιν δ' ἔχῃ δι' ἑαυτῶν προσεχῶς ἐπικοινωνεῖν τῷ γένει, ἀμφοτέροις ἅμα παρέσται τὸ γένος τὴν αὐτὴν μετουσίαν
 15 αὐτοῦ παρέχον πρὸς τὰ δυνάμενα αὐτοῦ μεταλαμβάνειν. οὕτω τοι καὶ τὴν κατάφασιν τῆς ἀποφάσεως προτέραν οὔσαν τῇ φύσει, κατὰ τὸ ἀποφαίνεσθαι καὶ κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ ψεύδεσθαι ἀπολαμβάνοντες τῷ λογισμῷ ἐπινοοῦμεν ὥς ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος, ὥς κατ' ἄλλο μὲν ἔχουσιν αὐτῶν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, καθόσον δὲ τοῦ αὐτοῦ
 20 γένους ἐπικοινωνοῦσι, παραδεχομένων τὸ ὥς εἶδη ἀντιδιαχεῖσθαι. ἀλλὰ μὴν ὅτι τε Ἀριστοτέλης περὶ τούτων ὑπέληφεν οὕτως, πρότερον μὲν ἡγούμενος εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῇ τάξει, τῇ δὲ πρὸς τὸ αὐτὸ γένος ἀναφορᾷ τὴν ἴσην διαίρεσιν τοῦ διηρημένου καὶ συνεχοῦς ποιούμενος, δῆλον πεποίηκεν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως. προέταξε γὰρ τὸ διωρισ-
 25 μένον τοῦ συνεχοῦς ἐν τε τῇ πρώτῃ διαίρεσει καὶ ἐν τῇ διαριθμήσει τῶν καθέκαστα, τὰ ὑπὸ τὸ διωρισμένον πρότερα ἀπολογιζόμενος τῶν ὑπὸ τὸ μέγεθος. διότι γὰρ τὸ ἐν τῷ μεγέθει ποσὸν δοκοῦμεν καταλαμβάνειν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ, διὰ τοῦτο ὁ ἀριθμὸς προτέτακται, ὥσπερ

1. ποσόν ἐστὶ S. — 3. οὐ δύναται] οὐκ ἂν εἶη S. — 8. τὸ om. R. — 10. ὁ om. S. — 13. δεύτερα] ὕστερα S. — 21. τε] καὶ? — 25. τε om. S. — ἀριθμήσει S.

διότι τὴν ἀπόφασιν γνωρίζομεν διὰ τῆς καταφάσεως, διὰ τοῦτο κα-
κείνη προτέτακται, κατὰ μέντοι τὴν ἴσην διαίρεσιν οὐκ ἀποστατεῖ τοῦ
κοινοῦ γένους. οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα τῷ συντελεῖν εἰς τὸν λόγον τοῦ
γένους καὶ τῷ πρὸς τοῦτο ἐξίσου παρασκευάζεσθαι ἀντιδιήρηκεν αὐτὰ
πρὸς ἄλληλα. πρὸς δὲ τούτοις ἄλλο τὸ διηρηθῆναι, ἄλλο τὸ διηρη- 5
μένον εἶναι, ὥστε εἰ τὸ δυνάμει ἐν τῷ ἐνεργείᾳ περιέχεται, δύναται
γὰρ τὸ συνεχὲς διαρεῖσθαι, οὐκ ἂν καλῶς ὥς ἤδη ὄν τὸ διηρημένον
λαμβάνοιμεν· μᾶλλον γὰρ τὸ δυνάμει ὕστερον τοῦ ἐνεργείᾳ.

4. Κοινῶς μὲν δὴ περὶ τῆς διαίρεσεως καὶ τοῦ παντὸς ποσοῦ το-
σαῦτα ἡμῖν εἰρήσθω, κατ' ἰδίαν δὲ περὶ ἐκάστου τῶν ὑπὸ τὸ ποσὸν 10
εἰδῶν ὅσα Πλωτῖνος ἀπορεῖ προσθεῖναι βούλομαι. εὐθὺς γὰρ διαίρει
περὶ τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ φησὶν ἄλλην μὲν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν εἶναι, ἄλλην
δὲ καθ' ἣν τὸ τοσόνδε αὐτῷ ὑπάρχει. ἡ μὲν γὰρ καθ' ἑαυτήν ἐστιν,
ἡ καὶ παραλέλειπται ὑπὸ Ἀριστοτέλους, ὥς ἐκεῖνος βούλεται, ἡ δὲ δη-
λοῦται ὅταν ποσὸν τὸν ἀριθμὸν εἶναι λέγωμεν. 15

Εἰ μὲν οὖν κατὰ τὰς Πλωτίνου διατάξεις καὶ τὰς Πλάτωνος
ὑποθέσεις τὰς κατηγορίας ἀπευθύνομεν, δοκεῖ τινα λόγον ἔχειν τὸ
λεγόμενον· εἰ δ' ἐθέλοισιν Ἀριστοτελεῖ κατακολουθεῖν, οὐδαμῶς τὸν
ἀριθμὸν τὸν θεωρούμενον κατὰ ποσὸν διχῇ διαιρήσομεν. οὐ γὰρ
οἶεται Ἀριστοτέλης ἄλλο μὲν ἔχειν τὸν ἀριθμὸν τὸ εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ 20
τοσόνδε εἶναι. ἀλλὰ φησὶ τῶν μὲν συνθέτων τοῦτο ἴδιον εἶναι καὶ
τῶν ἐνύλων καὶ τῶν ἐν μέρει ἐχόντων τὸ εἶδος· ὅσα δὲ αὐτὰ ἐστὶν
εἶδη καὶ ἀσύνθετα, ταῦτα ἀποδείκνυσιν ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς ἀκρο-
άσεσι ταῦτόν ἐχοντα τό τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δε-
δεγμένοις αὐτὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. ἐὰν οὖν χωρίζων ὁ Πλωτῖνος 25
τοὺς νοητοὺς καὶ τοὺς μετέχοντας αὐτῶν ἀριθμοὺς τὴν ιδιότητα ἐκα-
τέρων χωρὶς ἀφορίζηται, ἰδίας ὑποθέσεις γυμνάζει, ἡμεῖς δὲ ὑπομι-
μνήσκομεν ἑαυτούς, ὥς αὐταῖς ταῖς οὐσίαις τῶν ὄντων ὑπάρχουσι κατ'
Ἀριστοτέλην οἱ ἀριθμοὶ οὔτε πρότεροι οὔτε ὕστεροι αὐτῶν, ἀλλ' ἅμα

1. τῆς om. S. — 3. τὸ συντελεῖν S. — 7. γὰρ] δὲ S. — 9. δι] οὖν S.
— 14. ὑπὸ] ὑπὸ τοῦ S. — 17. ἀπευθύνομεν? — 22. ἐν] οὐ S.

σὺν αὐταῖς ὄντες. οὐδενὸς οὖν ἀπολείπονται κατὰ τὸν ἄνδρα τῶν
ὁπωσοῦν δυναμένων αὐτῶν μετέχειν, ἀλλὰ πᾶσι μὲν πάρεσι κατὰ
τὴν οἰκείαν αὐτῶν ἀμέριστον οὐσίαν, ἐξαλλάττονται δὲ αὐθις διὰ τὴν
ἐτερότητα τῶν ὑποδεχομένων, ὥστε ἅμα καὶ ἀριθμοῖς καὶ τοσοῖς-
5 δε εἶναι μετὰ τῶν ἀριθμουμένων συννύαρχοι.

5. Ἐχεται δὲ τοῦ αὐτοῦ ἀπορήματος ὁ Πλωτῖνος καὶ πάλιν ζη-
τεῖ, πότερον ἐννύαρχοι οὗτος ὁ ἀριθμὸς τοῖς ἀριθμουμένοις, ἢ χωρὶς
αὐτῶν μετρεῖ, ὥσπερ ὁ κανὼν. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὑφέ-
στηκε, μέτρον μὲν ἔσται, οὐκέτι δὲ ποσόν· εἰ δὲ ἐννύαρχοι, καὶ αὐτὸς
10 ὑπ' ἄλλου μετρηθήσεται.

Ἀλλ' ὅπερ ἐξ ἀρχῆς εἵπομεν, τοῦτο καὶ νῦν εἰπεῖν ἄξιον. παρ-
εἶναι μὲν γὰρ τὸν ἀριθμὸν τοῖς ἀριθμουμένοις πράγμασι, καὶ συννύαρ-
χειν ἀποφαινόμεθα, οὐ μέντοι ἐν αὐτοῖς ἔχειν τὴν ὑπόστασιν ὥς
ἐν συμβεβηκότος τάξει θεωρούμενον. ὥσπερ γὰρ τὰ ἐννύα εἶδη ἔχει
15 μὲν ἰδίαν ἕκαστον οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν, σύνεστι δὲ τῇ ὕλῃ, οὕτω
καὶ οἱ ἀριθμοὶ κατὰ τὴν ἰδίαν οὐσίαν ὑφεστηκότες μετὰ τῶν πραγ-
μάτων εἰσὶν ὧν ἀφορίζουσι, καὶ οἷς τὸ οἰκεῖον μέτρον ἐπιτιθέασι
συνόντες τοῖς ἀριθμουμένοις ὡς ἀριθμοῦντες· ὥσπερ τὰ εἰδοποιούντα
τοῖς εἰδοποιουμένοις συντάττεται πρῶτον ὥς ἐν ἑαυτοῖς, διάστασιν δὲ
20 κατὰ τὸ ὑποκείμενον ἀπεργάζεται, οὕτω καὶ τὰ ἀριθμοῦντα τοῖς
ἀριθμητοῖς πρὸς τὸ οἰκεῖον μέτρον ἕκαστα ἀναφέρει μένοντα ὅπερ
ἔστιν ἑαυτῶν καὶ μηδὲν ὑπὸ τῶν μετρομένων πάσχοντα· ποιήσωμεν
δὲ σαφέστερον τὸ λεγόμενον διὰ παραδείγματος. τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάν-
τος ἔχει μὲν καθ' ἑαυτὸ ἴδιον λόγον, θεωρεῖται δὲ μετὰ τῆς ὕλης.
25 καὶ ὁ ἀριθμὸς οὖν ἥνεται μετὰ τῶν ἀριθμητῶν ἔχων τὴν ἰδίαν
ὑπόστασιν.

6. Ἀλλὰ τὸ ποσὸν φησὶν οὐκ ἂν εἶη ποσότης.

Ἀλλ' εἰ μὲν εἶχεν ἄλλο τι δεῖξαι τὴν ποσότητα παρὰ τὸ ποσόν,
ὁρθῶς ταῦτα ἀπεφαίνετο· ἐπεὶ δὲ ἐξ ἀρχῆς διαγωνιζόμεθα, ὅτι οὐδὲν

1. κατὰ] καὶκατὰ S. — 5. συναριθμουμένων S. — 6. αὐτοῦ om. R. — 19.
συνάπτεται S. — 24. ἑαυτὸν S. — 29. ὁρθῶς] adde ἂν.

ἄλλο ἐστὶν ἀρχηγὸν τῆς ποσότητος ἢ τὸ μέτρον, κοινὸν δὲ τοῦτο καὶ κατὰ ποσότητος καὶ κατὰ ποσοῦ, οὐκ ἂν οὐδὲ τὴν ποσότητα ποσὸν εἶναι εὐλόγως ἂν τις παραιτήσαιο, γνοίῃ δ' ἂν τις τὸ αὐτὸ καὶ ἀπὸ τοῦ μηδεμίαν κατηγορίαν ἄλλην οἶόν τε εἶναι ὑποθεῖναι τῇ τοῦ πο- 5
σοῦ φύσει, ἀρχὴν δὲ αὐτὴν ἰδίαν θεωρεῖσθαι μηδενὶ τῶν ἄλλων γε-
νῶν ἐπικοινωνουσαν, ὥστε καὶ ὁ ἀριθμὸς, εἴτε καθ' ἑαυτὸν εἴη, εἴτε
ἐν τοῖς μετέχουσιν, εἴτε συννύαρχων, εἴτε καὶ ἰδίαν φύσιν ἔχων ἐν
τῷ συνυφεστηκέναι, εἴτε κατὰ τὸ ἀριθμεῖν, εἴτε κατὰ τὸ ἀριθμεῖσθαι
ὑπάρχων, πανταχοῦ ἂν οὗτος τοῦ ποσοῦ εἴη.

7. Οὕτω μὲν τὰς ἀπορίας Πλωτίνου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ διελύσαμεν. 10
ἀλλὰ δὴ μεταβῶμεν ἐπὶ τὸν λόγον ἐξῆς καὶ ὅσα διαπορεῖ σκεψώμεθα.
λέγει τοίνυν, ὥς ὁ λόγος ἰδίαν ἔχων ὑπόστασιν τοσόσδε ἐστί, καὶ
ταύτῃ ποσὸς ὥς συμβεβηκὸς ἔχων τὸ ποσόν· καθ' ὃ μέντοι λόγος
σημαντικός ἐστιν ὕλην ἔχων τὸν αἴρα, κατὰ δὲ τὴν τούτου πληγὴν
ὑφεστηκώς· εἴτε οὖν πληγὴ ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ φωνῇ, εἴτε οὐ ψιλὴ 15
πληγὴ ἀλλὰ τύπωσις τοῦ αἴρος, ὥσπερ μορφοῦσα αὐτόν, κατ' ἀμ-
φότερα ποίησις ἂν εἴη σημαντική, καὶ ἔσται ἢ ἐν τῷ ποιεῖν ἢ ἐν τῷ
πάσχειν ἢ καὶ ἐν ἀμφοτέροις τῷ τε ποιεῖν καὶ τῷ πάσχειν ὁ λόγος
ὁ ἐν τῇ φωνῇ, ἀλλ' οὐχὶ ποσόν. τί δὴ πρὸς ταῦτα ἂν εἴποιμεν;

Ὅτι οὐχ ἀπλῶς πληγὴ αἴρος ἐστὶν ἢ φωνή· πλήττει γὰρ τὸν 20
αἴρα καὶ δάκτυλος παραγόμενος, καὶ οὐδέπω ποιεῖ φωνήν, ἀλλ' ἢ
ποσὴ πληγὴ καὶ σφοδρὰ καὶ τοσήδε, ὥστε ἀκουστὴ γενέσθαι, καὶ ἢ
τῷ μέτρῳ τῆς ἀκοῆς ἐξισουμένη καὶ τὸ ὑπερβάλλον καὶ ἐλλεῖπον καθ'
ἑαυτὴν ἔχουσα. κατὰ τὸ μέγεθος οὖν τῆς πληγῆς καὶ τὸ ποσὸν μέτρον
τῆς φωνῆς τιθέμενος ποσὴν αὐτὴν εἰκότως εἶναι ἀποφαίνεται. 25

8. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν χρόνῳ φησὶν ὁ Πλωτῖνος λέγεται ὁ λόγος ὄντι

4. εἶναι om. S. — 6. καὶ om. S. — 7. εἴτε καὶ ἰδίαν . . . ὑπάρχων om. S. — 10. τοῦ om. R. — 13. τὸ om. R. — 16. πληγὴ ψιλὴ S. — 18. τὸ πάσχειν S. — 19. ἂν εἴποιμεν] ἀντεῖποιμεν libri. — 21. παραγόμενος] παρα-
γινόμενος S. — ἀλλ' ὑποσὴ sic S. — 24. οὖν om. S. — 25. εἶναι om. S.

ποσῶ, καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται. ἔσται οὖν ἐν τῷ χρόνῳ τὸ ποσὸν καὶ διὰ τὸν χρόνον.

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτό φαμεν, ὡς αὐτῆς τῆς φωνῆς ἔστι σμικρότης καὶ μέγεθος κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἢ διὰ τὴν τῆς ἀρτηρίας σμικρό-
 5 τητα ἢ τὸ μέγεθος. ὅταν μὲν γὰρ τὸ φώνημα διαιρῇται καὶ εὐρύνη-
 ται, πλήθος ἀναπέμπει, καθὸ δὲ στενοῦται, ὀλιγότητα. ἡ μὲν οὖν
 οὐσα φύσει βραχεῖα ἐν βραχεῖ χρόνῳ καταλλήλως λέγεται. ἡ δὲ μακρὰ
 ἐν μακρῷ ὡς ἂν προηγούμενον ἔχοντος τοῦ λόγου τὸ ἐν τῇ φωνῇ
 10 ποσὸν ἐν ἑαυτῷ πρὸ τοῦ ἐν τῷ χρόνῳ ποσοῦ. καὶ γὰρ μὴ λέγω,
 ἀλλ' ὁ γεγραμμένος λόγος ἔχει τῇ φύσει μακρὰν καὶ βραχεῖαν συλλα-
 βήν. κακεῖνο δὲ δήπου ἐπιστάμεθα, ὅτι καὶ τὴν βραχεῖαν ἐν μακρῷ
 χρόνῳ προενέγκασθαι δυνατόν ἐστι καὶ τὴν μακρὰν ἐν βραχεῖ. ὁ γὰρ
 μετρικὸς καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸν ῥυθμὸν μεταβάλλει, ἤδη δὲ καὶ τὰ
 στοιχεῖα, οἷον τὸ ξηρὸν ξερὸν, καὶ τὸν Διόνυσον Διώνυσον. εἰ δὲ
 15 πέφηνε διεστηκὸς ἐπὶ τούτων τὸ φύσει μακρὸν καὶ τὸ τῷ χρόνῳ, οὐ
 τῷ βραχεῖ χρόνῳ ἢ συλλαβῇ λέγεται βραχεῖα, ἀλλὰ τῷ βραχεῖα εἶναι
 ἐν βραχεῖ χρόνῳ λέγεται.

9. Τί δ' ἂν εἴποιμεν πάλιν πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀνδρός τὴν μὴ
 βουλομένην ἐξαρκεῖν τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι ποσόν· καὶ γὰρ
 20 ξύλον φησὶ μετρεῖται πήχει, καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι αὐτὸ ποσόν, διότι
 μετρεῖται, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ μέγεθος, καὶ κατ' αὐτὸ μὲν τὸ ποσὸν τὸ
 συμβεβηκὸς τῷ ξύλῳ μετρεῖται ὑπὸ τοῦ ποσοῦ τοῦ συμβεβηκότος τῷ
 πηχυαίῳ ξύλῳ, τὸ δὲ ξύλον ὑπὸ τοῦ ξύλου οὐ μετρεῖται. καὶ ἐπὶ τοῦ
 λόγου τοίνυν καθὸ μὲν λόγος οὐ μετρεῖται, καθὸ δ' ἐν χρόνῳ ἐστίν,
 25 ὥστε ὁ χρόνος ἂν εἴη ὁ μετρῶν τὸν χρόνον ὁ ἐλάττων τὸν μελζονα.

Ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα ταῖς αὐταῖς ἀπαντήσεσι χρησόμεθα. εἰ
 γὰρ σύμφυτον ἔχει μέγεθος ἢ φωνὴ μεθ' ἑαυτῆς, καθὸ καὶ τὰ δια-
 στημάτα αὐτῆς οἱ μουσικοὶ εἰώθασιν ποιεῖν, ἔσται καθ' αὐτὴν ποσόν,
 ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκός. πᾶν γὰρ τὸ μετρητὸν ἢ τὸ μετροῦν ἐστι

1. ποσῶ S. — 4. μικρότητα R. — 5. εὐρύνεται S. — 10. τῇ] τὴν S. —
 11. βραχεῖαν] βραχεῖαν συλλαβὴν S. — 16. ἀλλὰ τὸ S. — 19. βουλομένου R.

κατὰ φύσιν ποσόν, καὶ αὕτη τοίνυν ὥς μετρούμενη ὑπὸ τοῦ χρόνου ποσὸν ἂν εἴη.

10. Πάλιν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἀπορεῖ λέγων, ὥς ἡ πρᾶξις κατὰ τὴν ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸν χρόνον μεγάλη λέγεται ἢ μικρά, οὕτω καὶ ὁ λόγος τῷ διαστήματι μετρούμενος κατὰ συμβεβηκὸς ἂν εἴη ποσός. 5

Ἡ καὶ πρὸς τοῦτο ῥητέον, ὅτι τῶν στοιχείων τὰ μὲν ἔστι φύσει μακρά, τὰ δὲ φύσει βραχέα. φύσει ἄρα ἐνυπάρξει τῇ φωνῇ τὸ μέγεθος καὶ ἡ μικρότης.

2. εἴη] reliqua desunt in S.

ADNOTATIONES.

- Pag. 5, 16 οὐχ οὕτω τετύφωμαι] Demosth. de cor. p. 229 §. 11.
- Pag. 6, 2 τῆς διανοίας] ταῖς διανοαῖς nescio unde Brandis p. 40, 3.
- Pag. 11, 2 §. 3 μόνα δὲ σημαίνόμενα οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὰ νοήματα. Simplicius fol. 10 §. 3 ὁ δὲ Βοηθὸς μόνα λεγόμενα καὶ σημαίνόμενα τὰς νοήσεις εἶναί φησι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. οὐ γὰρ εἶναι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἐν διανοαῖς καὶ ταῖς τοῦ νοῦ διεξόδοις ὡς καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ [add. τρίτῳ] περὶ ψυχῆς διδάσκει. unde in nostro λεγόμενα καὶ excidisse apparet.
- Pag. 12, 23 §. 4 τὸ βλέτρι] vocabulum Stoicis atque inde logicis solemne βλέτρι, ut S exhibet, Simplic. fol. 6 §. 10, 31 §. 5.
- Pag. 19, 11, §. 5 Nicostrati ἀπορία a Porphyrio quem noster secutus esse videtur discussa, vid. Simplicius fol. 5 §. 1.
- Pag. 21, 9 §. 9 incerti ap. Simplicium fol. 6 §. 6.
- Pag. 21, 24 §. 10 ibid. §. 8.
- Pag. 22, 16 §. 12 Simplicius ibidem §. 9 τὸ δὲ κοινὸν πάλιν καὶ αὐτὸ πολλαχῶς λέγεται, ἥ γὰρ τὸ εἰς μέρη διαιρετόν, ὡς ἡ κληρουχουμένη γῆ, ἡ τὸ ἀδιαιρέτως εἰς κοινὴν μὲν χρῆσιν προκειμένον, οὐχ ἅμα δέ, ὡς ὁ δοῦλος ἡ ὁ ἵππος ὁ κοινός, ἡ τὸ ἐν προκαταλήψει μὲν ἰδιούμενον, αὐθαίς δὲ εἰς τὸ κοινὸν ἀναπεμπόμενον ὡς τὸ θέατρον, ἡ τὸ ἅμα ἀδιαιρέτως εἰς χρῆσιν πολλῶν ἐρχόμενον ὥσπερ ἡ φωνή. unde nostrum locum correximus.
- Pag. 23, 9 §. 13 Nicostrati ἀπορία apud Simplicium fol. 6 §. 10.
- Pag. 24, 27 §. 16 Simplic. fol. 7 §. 13—14.
- Pag. 25, 3 §. 17 Nicostrati et Attici ἀπορία apud Simplic. §. 15, ubi vix recte sic legitur: τὰ ἄρα ὁμώνυμα συνώνυμά ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ τὰ συνώνυμα ὁμώνυμα· πάντα ἄρα τὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχοντα συνώνυμά ἐστιν. Praetulerim vero πάντα et in nostro pro ταῦτα. Porphyrius solvit hanc quaestionem.
- Pag. 27, 17 §. 18 Nicostrati ἀπορία a Porphyrio soluta ap. Simplic. fol. 7 §. 14

unde meliora docemur; nam ex Dexippo Andronicum et Boethum verba *ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας ἕτερος* in codicibus non legisse conjicias. Simplicius haec dicit: *πρὸς γὰρ ταύτην τὴν ἀπορίαν ἀπαντῶν ὁ Πορφύριος πρῶτον μὲν φησὶ μηδὲ ἐν πᾶσι τοῦτο γεγράφθαι τοῖς ἀντιγράφοις, μήτε γὰρ Βοηθὸν εἰδέναι, ὥς φησι, δεικνύναι τὸν Ἀριστοτέλην τίνα εἶναι τὰ ὁμώνυμα λέγοντα· ὁμώνυμα λέγεται ὧν ὄνομα μόνον κοινόν. ὁ δὲ κατὰ τοῦτομα λόγος ἕτερος. καὶ ἐξηγούμενος δὲ ὁ Βοηθὸς καὶ ἑκάστην λέξιν τὸ τῆς οὐσίας παραλέλοιπεν, ὥς οὐδὲ γεγραμμένον, καὶ ὁ Ἀνδρόνικος δὲ παραφράζων τὸ βιβλίον φησὶ τῶν ἄνευ συμπλοκῆς λεγομένων ὁμώνυμα μὲν λέγεται, ὧν ὄνομα μόνον ταῦτόν, ὁ δὲ κατὰ τοῦτομα λόγος ἕτερος.* at haec Andronici paraphrasis nullius est fere momenti ad lectionem disceptandam, ut solius Boethi restet autoritas.

Pag. 26, 11 §. 19 Simplicius fol. 8 §. 1.

Pag. 27, 11 §. 21 Solvit Boethus ap. Simplic. fol. 12 §. 12.

Pag. 28, 7 §. 22 Lucii est *ἀπορία* ap. Simpl. l. 1. §. 9 a Porphyrio soluta.

Pag. 29, 15 §. 23 Simplicius fol. 12 §. 11.

Pag. 31, 9 §. 26—7 Incerti autoris quaestio ap. Simpl. fol. 13 §. 17—9 a Porphyrio et Jamblichio soluta.

Pag. 32, 16 §. 28 vid. Simplic. fol. 14 §. 26; intelligitur *Βοηθὸς* qui verba transposuit.

Pag. 37, 13 §. 35 *πλεονασμὸν*] Simplicius fol. 15 §. 33.

Pag. 39, 1 §. 37 *πρὸς τοὺς ἐλλείπειν αὐτὴν ἀποφαινομένους*] Nicostratum ap. Simpl. l. 1. §. 34. — v. 8 *τοὺς συνδέσμους*] Lucius apud eundem. — v. 22 *τὰ ἄρθρα*] ibidem.

Pag. 40, 5 *ὑπομνήμασιν*] Simplicius ibidem.

Pag. 41, 4 §. 38 *πρὸς δὲ τοὺς ἄλλα ἀντ' ἄλλων*] Simplicius fol. 16 §. 35. — v. 21 *Στωικοὶ*] ibidem §. 36.

LIB. II.

Pag. 47, §. 1 conf. Simplic. Fol. 15 §. 31—2 et 17 A. ex Jamblichio et Hermينو.

Pag. 48, §. 2 praeter Plotinum Lucius et Nicostratus apud Simplic. fol. 17 §. 46. fol. 18, §. 2.

Pag. 49, 22 §. 3 *δύο*] tres Aristoteles, atque noster ipse §. 6 p. 52, 23 *τριχῶς δὲ τῆς οὐσίας λεγομένης ὥσπερ εἰρήκαμεν*, sed illud etiam Simplicius fol. 19 b. fine.

Pag. 51, 7 §. 4 *Πλωτῖνος*] p. 566 seq. (p. 1045 Cr.)

- Pag. 51, 26 §. 5 Plotinus p. 617 (1132) seq.
 Pag. 53, 9 §. 8 Simplic. fol. 21 §. 10.
 Pag. 54, 9 §. 10 Simplic. fol. 21 §. 11.
 Pag. 54 §. 11—12 ibidem §. 12.
 Pag. 55 §. 13 ibidem §. 13—5.
 Pag. 56 §. 15 Simplicius fol. 23 §. 26.
 Pag. 56—7 §. 17—8 Simplicius fol. 22 §. 20—21.
 Pag. 57 §. 19 ibid. §. 16.
 Pag. 57 §. 20—21 Simplic. fol. 24 §. 39. — p. 58, 3. *δ' ἂν τις εἴποι] Βοη-
 θός* ibid. — v. 7. *λέγεται κατὰ παντός]* *ἂν λέγεται κατὰ πάντων* Simpl.
 Pag. 60 §. 22 Simplic. fol. 25 §. 43.
 Pag. 61 §. 23 Simpl. fol. 26 §. 47 ubi (p. 62, 4) *τάδε* pro *τόδε* et (p. 62, 5)
καταχθέντα pro *καταταχθέντα*. — p. 62, 12 *φήσει ὑπομνήσομεν]* *φησὶν
 ἀναμνήσομεν* Simpl.
 Pag. 62—3 §. 24—5 Simplic. fol. 27 §. 50—2 solvit Jamblichus.
 Pag. 63 §. 27 Simpl. fol. 27 §. 52.
 Pag. 64 §. 28 ibidem §. 54.
 Pag. 65 §. 29 ibidem fol. 28 §. 56, ubi recte *πρὸ τούτων* legitur omissis *καὶ
 ἥττον*.
 Pag. 65 §. 30 ibidem §. 59.
 Pag. 66 §. 31 ibid. §. 59 ubi integrior exstat locus *ἀλλὰ πῶς ἡ ὕλη οὐσία μᾶλ-
 λόν τις οὐσα καὶ αὐτῇ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον σημαίνειν λέγεται,
 καὶ μικρὸν καὶ μέγα, καὶ τὰναντία ὅλως φαντάζεσθαι καίτοι οὐσία τις οὐσα,
 καὶ ἡ ὕλη ὥσπερ τὸ εἶδος; et in fine pro παρέχεται legitur ἡ γε πρώτη
 ὕλη παραδέχεται*.
 Pag. 67 §. 34—5 ibidem fol. 28 §. 60.
 Pag. 69 §. 37 ibidem §. 63 ubi *εἰ δὴ μὴ* pro *ἔτι οὐδέ*, deinde *ἐξίσταται*.
 Pag. 70 §. 38 ibidem §. 64 ubi *ἐν αὐτῇ* pro *ἐφ' ἑαυτῇ*. item *ἐξαρχεῖ* et *διὰ
 τοῦτο οὐχ ὑποδέχεται*. pro *ὅτε ἐστὶν* ibi *ὅτε περίεστιν*.
 Pag. 71 §. 39 ibidem.
 Pag. 71 §. 40 ibidem §. 65.
 Pag. 72 §. 41 ibidem fol. 29 §. 69.
 Pag. 73 §. 42 ibidem §. 70 *ἐπερείσαντες]* Plotinus p. 568 (1047).

LIB. III.

- Pag. 78 §. 1 Simplicius fol. 31 §. 1—2 ubi in Archytæ verbis *τέτακται οὐσία
 διὰ τὸ μόναν*, deinde *κατὰ ταύτας ἢ ταύτῃ ἐν* conf. idem fol. 54 §. 1. —

- Pag. 79, 5 ἀμέριστόν ἐστι καὶ ἀδιαίρετον] desideratur ἀδιάστατον quod et infra exstat et apud Simplicium legitur.
- Pag. 80 §. 2 conf. Plotinus p. 568 A. (1048) Simplic. fol. 32 §. 11. — 81, 1 τὸ μέτρον ἐαυτοῖς καὶ τὸ πέρας] ipse monuit Plotinus p. 628 (1150).
- Pag. 81 §. 3 Simplic. fol. 32 §. 10 ubi melius διωρισμένον.
- Pag. 83 §. 4 ibid. fol. 33 §. 15.
- Pag. 84 §. 5 Plotinus p. 569 (1049), Simpl. l. c. §. 17 solvit Jamblichus.
- Pag. 84 §. 6 vid. Plotinus p. 570 (1051).
- Pag. 85 §. 7 Plotinus l. c. Simplic. fol. 33 §. 18, sunt Jamblichi verba.
- Pag. 85 §. 8 Simplic. ibidem §. 19, solvit Porphyrius.
- Pag. 86 §. 9 cf. Simplic. §. 21—22.
- Pag. 87 §. 11 argumenta initio libri tertii indicata conveniunt cum his Simplicii locis:

Dexippi	§. 11	cum	Simpl.	fol. 33	§. 23.
„	§. 13	„	„	„	— §. 24.
„	§. 14	„	„	„	— §. 25, Plotini p. 568 (1048).
„	§. 15	„	„	„	34 §. 26.
„	§. 18	„	„	„	— §. 29.
„	§. 19	„	„	„	— §. 30.
„	§. 20	„	„	„	— §. 33.
„	§. 23	„	„	„	— §. 39.
„	§. 26	„	„	„	36 §. 45.
„	§. 27	„	„	„	— §. 41.
„	§. 28	„	„	„	— §. 43.
„	§. 33	„	„	„	— §. 51.
„	§. 34	„	„	„	— §. 56.
„	§. 37	„	„	„	— §. 57.
„	§. 38	„	„	„	— §. 58.
„	§. 39	„	„	„	— §. 59.

- Ἀκατάληπτα 50, 15.
 Ἀλέξανδρος 6, 17. 40, 23. 44, 3. 55, 14.
 ἀληθεύειν 73, 10. 82, 17. ἀληθεύεται
 ὁ λόγος 42, 6. 57, 24. 61, 11.
 εἰν . . ἀλλ' ἐροῦμεν 58, 15.
 ἀλληλουχίαν 48, 5. 81, 9.
 ἀλληλουχούμενος 81, 13.
 ἀμυδρότερον 66, 14.
 ἀμφιβάλλειν 66, 27. 67, 19.
 ἀναβησόμεθα 42, 22.
 ἀνεχαίτισεν 14, 18.
 ἀνηγμένην ἐπιτηδειότητα πρὸς τὰ καλὰ
 4, 18.
 ἀνεδίδαξε 40, 6.
 Ἀνδρόνικος 25, 25.
 ἀνθρωπότης 65, 17.
 ἀνθυποφέρων 68, 7.
 ἀντιδιαρεῖσθαι 82, 20. ἀντιδιήρηκεν
 83, 4.
 ἀντικρὺς διαρρήδην 11, 22.
 ἀντιπεπόνθησις 81, 17.
 ἀνυποδετεῖν 40, 9.
 ἀξίωμα 59, 2.
 ἀπαντᾶν 4, 12. 30, 23. 31, 13. 61, 9.
 80, 9, 28.
 ἀπάντησις 50, 27. 86, 26.
 ἀπόβλητον 61, 10.
 ἀπεγέννησε 18, 11.
 ἀπενθύνειν 83, 17.
 ἀποδιαλαμβάνων 72, 4.
 ἄποιος ὕλη 28, 17.
 ἀπολογίζεσθαι 82, 26.
 ἄποσον 28, 10.
 ἀποστατεῖν 83, 2.
 ἀποφαινόμενος 66, 21.
 ἀπροσδεῶς 23, 9.
 εἰ δ' ἄρα 18, 22. 28, 5. 73, 15. ἀλλ'
 εἴπερ ἄρα 39, 17.
 Ἀριστοτέλης 11, 7. 49, 18. 55, 16. 71,
 5, 11. 82, 21. 83, 14, 20. ὑπὲρ
 Ἀριστοτέλους 49, 20. 79, 21. τὸν
 Ἀριστοτέλους νοῦν 80, 9. Ἀριστοτέλει
 51, 1. 83, 18. Ἀριστοτέλη 6, 8. scrib.
 Ἀριστοτέλην ut 41, 5. 43, 11. 49,
 22. 72, 14. 78, 18. 83, 29. ἐν τῷ
 τρίτῳ τῶν περὶ ψυχῆς 11, 7. ἐν
 τοῖς φυσικοῖς 20, 25. 45, 2. 54, 14.
 63, 15, 18, 20. 72, 10, 15. τοπικοῖς
 36, 1. ὑπομνήμασι 40, 5. ἐν τῇ με-
 τὰ τὰ φυσικὰ πραγματείᾳ 49, 21. 51,
 13. 55, 15. τῷ λ. 50, 1.
 ἀριστοτέλειον δόξαν 65, 20.
 ἀριστοτελικώτερον 63, 23.
 Ἀριστοτελικοῖς 38, 5.

- ἤρκεσθαι 53, 22.
 ἀρχετύπων 18, 27.
 Ἀρχύτας 1, 10. 20, 3. 79, 13—19.
 ἀσχέτον ὕλης 62, 13.
 ἀτὰρ δὴ 41, 1.
 αὐτοτελῶς 7, 23.
 βελόνῃ 8, 6, 7.
 βλίτρι (βλίτυρι) 12, 23.
 Βοηθὸς 25, 25. 55, 14.
 γενικώτατος 13, 21, 29.
 διαίτησον τοῖς ἡπορημένοις 5, 1.
 διακρούεσθαι 49, 6.
 διαμφισβητοῦντες 54, 23.
 διανόησις 12, 7.
 διάννυσις 12, 6.
 διαπραγματεύσοιο 41, 6.
 διαρίθμησις 82, 25.
 διέξοδος τῶν λόγων 49, 7, 9.
 Διφίλη 5, 4.
 δικαιολογούμενοι 39, 4. 41, 5.
 Διώνυσος 86, 14.
 δογματικώτερον 50, 25.
 ἐγκέκλιται 3, 9. 42, 24.
 ἐδάφιον 35, 28. 47, 7.
 εἰδοποιεῖ 58, 11. 84, 18. εἰδοποιεῖσθαι 13, 2. 33, 20—21. 49, 26. 84, 19. εἰδοπεποιήται 32, 24.
 εἰδοποιοῖς διαφοραῖς 34, 24.
 ἐκδεχόμεθα 61, 2.
 ἐκτὰ 61, 18, 20.
 ἐκτέτηκεν 5, 6.
 ἐλλειπῶς libri 25, 17.
 ἐμπερίληψιν 60, 2.
 ἐμφανταζομένη 72, 22.
 ἐνδεῖ 19, 18.
 ἐνέργημα 10, 12, 13.
 ἐνσυννύσκει 75, 12.
 ἐντυγχάνομεν 58, 17.
 ἐντελέχεια 7, 2.
 ἐνυπογραφὴν 2, 10.
 ἡνωμένον 81, 9, 15.
 ἐξήρκει 70, 16.
 ἐξίστασθαι 70, 5, 23.
 ἔοικα παρήσειν 6, 17.
 ἐπερείσαντες 73, 20.
 εἰς ἐπιβολὴν 52, 14.
 ἐπικοινωνεῖν 82, 20. 85, 6.
 ἐπινοεῖται ὑφίστασθαι 53, 5.
 ἐπίσης 82, 12.
 ἐπιστῆσαι 19, 9. 52, 27.
 κατὰ τὴν ἐπίτασιν 65, 14. 66, 24.
 ἐπιτείνεται 66, 3, 25.
 ἐπιτηδειότης 4, 18. 11, 22.
 ἐπιτηδευομένους 25, 9.
 ἐρεσχελεῖν 61, 18.
 εὐληπτος 35, 27.
 ἐσχηκέναι ἔριδας 5, 20.
 εὐρύνεσθαι 86, 5.
 ἐφοδεύειν 81, 26.
 ζωγράφημα 10, 11.
 ζωοφύτων 59, 23.
 ἡλίωσις 8, 6, 7.
 ἥπερ 80, 11.
 Ἡσίοδος 4, 6. 78, 6.
 θεωρητικώτερον 65, 21.
 Ἰάμβλικος 5, 13.
 ἰδίωμα 54, 1, 7.
 ἰστώμεθα 78, 3.
 καθηγγητὰ 4, 6.
 καθολικώτερον 35, 16.
 καταβέβληται ξυγγραφὰς 5, 13.
 καταδοχὴν 62, 20.
 καταλλήλως 86, 7.
 κατηγορία 6, 10 seqq.
 κίνησις 41, 7.
 κομιδῇ γὰρ 50, 3.

- κῦρος τῆς ἡγεμονίας* 48, 2.
λεπτομερέστατον 67, 10.
μελανία 70, 27.
μῆν 5, 7. *οὐ μὴν πω* 20, 18.
μηνύσεως λεκτικῆς 18, 18.
μηνυτικὸς 73, 8.
μορφοῦσα 85, 16.
μορφωτικῇ 58, 8.
κατὰ τὴν νέμησιν 22, 20.
νοεῖ 49, 25.
ξενίζει τοῖς ὀνόμασι 6, 14.
ξеноφωνεῖ 7, 1.
ξερόν 86, 14.
ξυλλαμβάνον τοῦ λόγου 5, 11.
ὀδεύειν 41, 17.
ὀδῶ προϊόντων 21, 13.
ὀνοματοποιεῖν 7, 2.
ὑπερ ἔστιν 65, 6, 9, 69, 8.
οὐσιώδης 35, 13, 71, 11. *οὐσιωδῶς* 29, 9.
οὐσιῶσθαι (?) 69, 25.
οὗτος. ταύταις (ταῖς?) ὑπόθεσιν 49, 18.
παραδηλοῖ 80, 15.
παράθεσις 81, 18.
παραλλάξεις 66, 11.
παρέρχεσθαι 9, 13, 16.
πεπερατωσθαι 81, 23.
Περιπατητικοὶ 55, 14.
Πίνδαρος 78, 11.
Πλάτων 83, 16.
Πλωτῖνος 5, 8, 43—5, 47, 6, 48, 20, 49, 6, 8, 50, 26, 51, 7, 26, 52, 10, 27, 53, 25, 55, 27, 71, 3, 23, 75, 4—20, 76, 11, 13, 78, 15, 80, 24, 83, 11, 16, 25, 84, 6, 85, 10, 26.
οἱ ἀπὸ . . Πλωτίνου 79, 20.
ποίησις 85, 17.
πεποίωται 32, 24.
πόππυσμα 13, 16.
Πορφύριος 5, 13, 6, 17.
ποὺς τῶν ὀρῶν 50, 13. *περὶ πόδα ποιεῖσθαι τὰς ἀκροάσεις* 50, 29.
προηγῆσθαι 13, 14, 18, 8, 9.
προηγούμενος 39, 20, 41, 2, 50, 3, 56, 7, 86, 8. *προηγούμενως* 7, 19, 9, 9, 11, 4, 13, 2, 14, 15, 21, 16, 38, 13, 52, 22, 76, 15.
προσδῆσαι λείποντι 5, 15.
προσδιορισμοὶ 14, 20.
προσεχέσταιτε 79, 13. *προσεχῶς* 8, 4, 82, 13.
προσμαρτυρεῖν 80, 21.
προφέρεισθαι 10, 2, 5, 20. *προφέρειν (?)* 10, 1. *προενέγκασθαι* 86, 12.
οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλωτίνου 79, 20.
πυθαγορικὸς 79, 13.
σημαντικὰ καὶ στατικὰ 7, 3.
σχόρδον 30, 13.
σοφισματώδης 24, 10.
στενοῦσθαι 86, 6.
Στωικοὶ 27, 4, 31, 4, 41, 21, 61, 17.
οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς 28, 16.
συγκρίματος 48, 14.
συμμεταβάλλειν 68, 27.
συμπαρამεῖβει 27, 23.
συμπάρεστιν 8, 8.
συμπληροῦν 82, 10.
συμπληρωτικὸς 33, 15, 21, 58, 9, 59, 24, 28, 61, 13, 63, 24, 70, 4, 72, 7, 73, 26.
συμπλοκῇ 27, 6.
συμπεφορῆσθαι 71, 20. *συμπεφορημένης* 71, 9, 11, 72, 3.
συμπεφυκῶς 81, 12.
συναλλοιουμένην 60, 3, 66, 22.
συνανήρηται 80, 5, 75, 8, 82, 4.

- συναορεῖν* 78, 12.
συναπαρτίζει 52, 5.
συναποδείκνυται 21, 18.
συνδετικήν 59, 55.
συνεκδιδάσκων 52, 5.
συνεξισάζει τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα 6, 19.
συνουσίωται 69, 9.
συνυφίστασθαι 65, 22. *συνυφέστηκε* 8, 12. 85, 8. *συνυπέστη* 79, 23.
συσσημαίνειν 31, 11. 39, 11, 13, 44.
συσσημαντικὸν 12, 26.
σωρεία 81, 8.
Σωσιγένης 7, 21. 8, 21.
ταντότης 64, 16.
τερετίζειν 11, 25.
τερέτισμα 13, 17.
θήσομεν ἐν κατηγορίαις 41, 14.
τὸ τί ἦν εἶναι 62, 5.
τροφίμους τῆς ἐλπίδος 78, 10.
τύπωσις 85, 16.
τετύφωμαι 5, 16.
ἐὰν οὕτω τύχη 9, 17.
ὑπακουστέον (*προσακουστέον S.*) 30, 5.
ἡ ὑπαρξίς 22, 23.
ὑπερπηδᾷ τοὺς ἄλλους 4, 14.
οἶον ὑποβάθρα 53, 4. 70, 17.
ὑπογραφῇ 25, 17. 25, 1. 74, 6.
ὑπογράψαι 56, 24.
ὑποκάτω 33, 13, 16.
ὑποσύνθετον 14, 3.
ὑπομνήσει καὶ ὑπογραφῇ 74, 5.
εἰς τὴν ἐσχάτην ὕφεσιν 49, 17. 64, 1.
φέρει 69, 2—3.
φιλοθεάμων 14, 17.
φιλονεικοῦντα 81, 2.
φιλοσοφημάτων 51, 2.
χαρακτηριστικῆς 35, 17.
χρείαν τοῦ λόγου 18, 8, 16.

